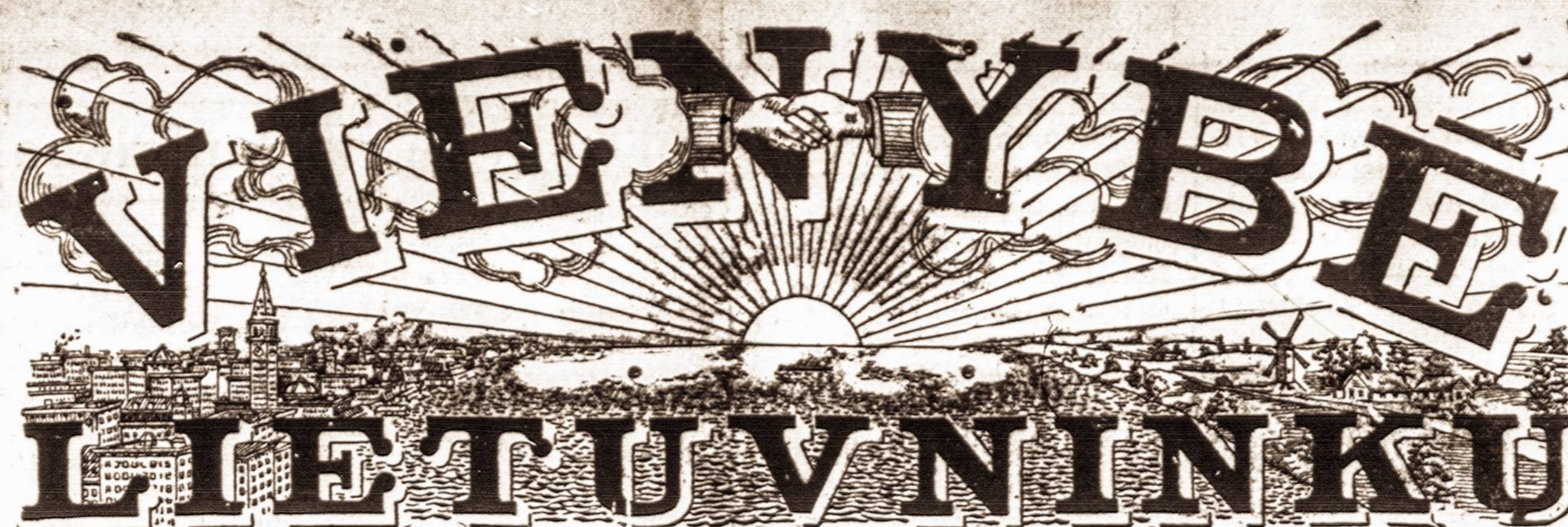


VIENYBE LIETUVŲNINKŲ
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose \$2.00
Europoje ir kitur \$3.00
Kanadoje \$2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apparsimų kainų klauskite laišku:
J.J. Paukštis ir Co. (Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK



VIENYBE LIETUVŲNINKŲ
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscription rate:
In the United States ... \$2.00
To Foreign Countries ... \$3.00
To Canada \$2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:
J. J. Paukštis & Co. (Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK

suomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

BAISI AMUNICIJOS EXPLOZIJA

Sunaikinta amunicijos už \$7,000,000. Kiti nuostoliai siekia \$40,000,000.

Pusės New Yorko langai išdaudyti. Žmonių žuvo 50. Daug sužeistų.

Rusai baigia sumuszt Austrus. Vokiečiams nesiseka.

BAISI EKSPLOZIJA.

Prie pat New Yorko iš Jersey pusės, prie pat Ellis Island yra salelė vadinama Black Tom, ant kurios yra didžiausios amunicijos sandėvos. Čionai atvežama padirbta amunicija ir kraujama laivus.

Naktis iš subatos į nedėdienį (liepos 30 d.) apie 2:15 val. eksplodavo keli atvežti amunicijos karai, ta eksplozija pagimdė keletą kitų mažesnių eksplozijų amunicijos, kuri sudėta sankrovose ir sukrauta į čion stovinius laivus. Sprogimas tęsėsi iki 4 valandų ir išrodė lyg baisiausias šaudymasis. Nuo ugnies nušvito visa padangė ir tuoj visas New Yorkas tapo apnėstas dūmais.

Pirmasis sprogimas buvo toks smarkus, kad apeliokėje 50 mylių žemė drebo. New Yorko didžiausių sankrovų langai išsirėjo, ypač baisy buvo žemutinėje miesto dalyje, kur didžiausi būdinkai. Brooklynne taip pat labai daug langų išmūsta. Brooklyn City Hall veik visi langai išsirėjo. Yra atsitikimai, kad Brooklynne, net keli namai pakrypo.

Labiausiai nukentėjo — tai netoli tos vietos esanti, gerai visiem žinoma sala Ellis Island, imigrantų prielauka. Imigrantai buvo labai išsigandę. Į tą salelę krito šoviniai ir šrapneliai. Ta vieta išrodo tikrai lyg po karės. Imigrantų namas pagadintas, — nuostolių ten pridirbta ant \$75,000.

Jersey City taipgi ir žemoje New Yorko miesto dalyje irgi nukrito daug kulkų, ir visokių šovinių skeveldrų. Žemutiniame New Yorke, kur didžiausios bankos ir visi kiti didžiausi ofisai, stiklai nesusipėta nuvalyti nuo gatvių nei per visą nedėlios dieną.

PANIKA.

Atsitikus pirmajai eksplozijai ir sudrebėjus žemiai, New Yorko, Brooklyn, Jersey City ir Bayonne žmonės vienuose marškinuose išbėgo į gatves, manydami, kad tai žemė dreba. Žmonės apėmė baisi panika, vieni metėsi

šian, kiti ten. Gerai, kad eksplozija atsitiko tokiam laike, kuomet mažiausiai žmonių gatvėse. Jei būtų tas atsitikęs apie kokią 6 val. vakaro, tai būtų tūkstančiai užmuštų. Brooklynne lietuvių apgyventose vietose, viena marškinės moteris išbėgo į gatvę atsiklaupę meldėsi, manydamos, kad tai sudna diena atėjo. Brooklynne šovinių nukrito mažiau negu New Yorke.

KIEK ŽUVO ŽMONIŲ?

Kiek žuvo žmonių, niekas tikrai negali pasakyti. Vieni laikraščiai paduoda nedaug, kiti gi sako, kad galėjo žūti net iki 300—500. Sulygi didžiūmos laikraščiai, galima spėti, kad žuvo apie 50.

Sužeistų gana daug. Jersey City visi ligonbučiai kupini. Sužeisti daugiausiai nuo byrančių sankrovų stiklų.

KIEK NUOSTOLIŲ?

„New York Times“ šitaip apskaitliuoja nuostolius:

National Storage Co. (su 30,000 tonų cukraus, 24,000 tabako, etc., etc.)	12,000,000
Lehigh Valley geležkelio 85 karai su grūdais ir t. pan.	1,000,000
Cetnral of New Jersey geležkelio 12 karų su prekėmis	50,000
Amunicija karuose ir baržose	5,000,000
Morgan Towing Co. tris baržos	60,000
Langai New Yorko ir Brooklynne	300,000
Langai Hobokene	35,000
Langai Jersey City	50,000
Visoki kitoki nuostoliai	800,000
Namai ant Bedloe's, Ellis ir Governors salų	150,000
Viso kartu	\$19,645,000

Taigi drąsiai galima sakyti, kad ši eksplozija padarė nuostolių nemažiau už 20 milijonų dolerių. Tai minimum nuostolių. Bet jei viską išskaitliuoti, tai kaip laikraščiai sako, siektų į \$40,000,000.

DIKIAI NUKENTĖJO LIUOSYBĖS STOVYLA.

Nepertoliausiai nuo eksplozijos vietos yra „Liberty“ stovyla, kurią kiekvienas laivu atkeliaujantis į New Yorką matė. Ta stovyla gana dikčiai nukentėjo; ji apdaudyta. Ant salelės, kur ji

stovi, nukrito gana daug šovinių.

BAISUS GAISRAS.

Po pirmajai eksplozijai pakilo baisy gaisras; liepsna nešėsi į padanges, New Yorko buvo šviestu nuo gaisro. Paskui užsidegė kerosino sankrovos (tankos) nuo

kurių vertėsi baisy dūmai.

Taigi New Yorkas pergyveno tikrą mušį, kokio vargiai matė ir Europos karės laukai. Čia milžiniškas gaisras, čia sprogimas granatų, žemės drebėjimas ir žmonių panika.

IS KARĖS LAUKO.

RYTINIS FRONTAS.

RUSAI VIS MUŠA VOKIEČIUS IR AUSTRUS.

Petrogradas. Gen. Kuropatkinio armija spaudžia vokiečius Rygos srityje ir prie Friedrichstadto. Rusai pasekmingai atakavo priešus prie Rygos, Dvinskio ir Smorgonio. Baranovičių apeliokėje atsibūva smarki artilerijos dvikova bei susirėmimai. Čia vokiečiai neša didelius nuostolius.

Volynijoje, Styr pakraštyje bei Kovel-Lutsch-Brody srityje be sustojimo tęsiasi smarkūs susirėmimai. Vokiečiai mušasi su pastebėtinu žūrinumu. Prie upės Slo-nevka, palei Brody, liepos 25 d. paimta nelaisvėn, 6,378 vokiečiai-austrai. — Nuo liepos 16 iki 25 d. gen. Saeharov paėmė nelaisvėn 34,000 vokiečių ir austrų ir užgriebė 45 kanuoles ir 71 maš. šautuvą.

Galicijoje bei palei Karpatus muolat atsikartoja atakos bei kontr-atakos; — rusai išlengvo veržiasi pirmyn.

Liepos 28 d. paskelbta, kad rusai užėmė Brody, paimdami 9,000 vokiečių-austrų nelaisvėn, jų tarpe randasi du generolai ir 2 pulk.; užgriebta 46 kanuolės.

VOKIEČIAI-AUSTRAI ATREMIA PRIEŠŲ ATAKAS.

Berlinas. Dvinsko pakraštyje bei palei Dvinską apsirubežinojama lengvais susirėmimais bei artilerijos veikimu. Feldmaršal. von Hindenburg armija uždavė rusams skaudų smugį ir šulaukė jų užpuolimą. Liepos 27 d. susirėmimo arti Vidžių rusai panešė didelius nuostolius.

Palei upę Ščara, netoli Barano-

vių atsibuvo ataklus mušis — Bavarijos kunig. Leopoldo armija smarkiai atmušė priešų užpuolimą.

Volynijoje mušis tęsiasi be pertrūkio. tečiaus rusai neįstengia žengti pirmyn. Į vakarus nuo Beresefko bei tarpe Radzivilovo ir Styr jie tapo net atstumti atgal. Mušyje Lešniav apeliokėje paimta apie 1,000 rusų nelaisvėn.

Piet. Bukovinoje austrai pradėjo stumti rusus atgal ir perėjo ne tik per upę Čarny-Čeremoš, bet užėmė net tvirtas pozicijas kitoje pusėje.

BALKANŲ FRONTAS

ARTILERIJOS VEIKIMAS.

Salonikai. Voyusa srityje nuolat atsikartoja artilerijos veikimas.

Graikų kariškose sferose kalbama, kad dalykų stovis Balkanuose rodos, kad greitai laiku negali būti susirėmimo tarpe sąjungiečių ir jų priešų.

ITALŲ ORLAIVIAI BOMBARDAVO DURAZZO.

Roma. Italų orlaiviai pasekmingai bombardavo miestą ir portą Durazzo, Albanijoje.

RUMUNIJĄ GALI PRISTOTI PRIE SĄJUNGIEČIŲ.

Berlinas. Rumunai svyruoja kaslink prisidėjimo prie sąjungiečių. Tas priklausys nuo karės dalykų stovio rytiniame fronte. Jei Rumunija, Rusijos spaudžiama, ištiesys prisijungs prie sąjungiečių, tai ji gali susilaukti tokio likimo kaip ir Serbija, Vokietija, Austrija ir Bulgarija turi

ta viską omenyje.

Liepos 28 d. pranešta, kad 3—4,000 rusų buvo įsiveržę Rumunijon, bet greitai atsitraukė atgal.

VAKARINIS FRONTAS

ZIAURUS MUŠIS POZIERES LONGUEVAL SRITYJE.

Londonas. Liepos 26—27 dd. atsibuvo atkaklus mušis į šiaurę nuo Pozieres ir Longueval bei Delville miško apeliokėje. Prie Pozieres-Bazentin vokiečiai tapo atstumti atgal, bet paskiau vėl jiems pasisekė atsiimti prarastą tranšėją, nors neilgam. Galop anglai užėmė Delville mišką ir žymiai atstūmė vokiečius atgal. Vokiečiai kovoja su pastebėtinu smarkumu.

FRANCŪZAI STUMIA VOKIEČIUS ATGAL.

Paryžius. Į pietus nuo upės Somme francūzai, nežiurint ant atkaklaus vokiečių priešinimosi, išlengvo veržiasi pirmyn. Tankiai atsikartoja susirėmimai Biaches-Barleux-Estres srityje. Peronne pavojuje.

Į šiaurę nuo Aisne francūzai atmušė vokiečių ataką. Šampnijoje vokiečiai buvo įsiveržę į francūzų tranšėjas, bet greit tapo išstumti.

Palei Verduną vokiečiai vėl atnaujino bombardavimą — prie augstumos 304 ir Fleury srityje; — francūzams pasisekė prie Thiaumont.

VOKIEČIAI-LAIKOSI TVIRTAI

Berlinas. Pikardijoje, upės Somme pakraščiuose, tęsiasi baisy mušis. Nežiurint ant visų pastangų, sąjungiečiai stovi ant vietos. Vokiečiai pasekmingai atmuša jų atakas. Tiesa, anglai užėmė kaimą Pozieres, panešdami milžiniškus nuostolius, bet toliau žengti negali. Francūzai tapo su mušti prie Biaches bei Barleux.

Kaip dideli yra anglų nuostoliai, — rodo šitos karės ministerijos pranešimas. — Per pirmas tris savaites užpuolimo tapo užmušta 1,108 oficerių, sužeista 2,834 ofie. ir pateko nelaisvėn 491 ofie., išviso ngostoliai oficeriuose siekia 4.433. Skaitant ant ofi-

cierio po 50 kareivių, anglų nuostoliai kareiviuose per tris savaites siekia 220,000.

SMARKŲS SUSIRĖMIMAI PRIE VERDUNO.

Berlinas. Prie Verduno vėl atnaujino artilerijos veikimas bei nuolatiniai susirėmimai. Vokiečiai smarkiai atmuša visus francūzų užpuolimus abiejose Mense pusėse. Francūzai neša didelius nuostolius.

ITALIJOS — AUSTRIJOS FRONTAS.

AUSTRAI MĖGINA ATREMTI ITALUS ATGAL.

Roma. Asiago srityje, Cosina ir Trivignolo lygumose bei Val Arsa apeliokėje austrai atakavo italų pozicijas, bet be pasekmės. Italai keliuose punktuose atstūmė priešus atgal. — Artilerijos veikimas atsibuvo taipgi palei Isonzo.

AUSTRAI ATREMIA ITALŲ ATAKAS.

Viena. Sugana lygumoje austrai atmušė keletą italų atakų. Artilerijos dvikova tęsiasi be pertrūkio. Liepos 24 d. čia užmušta ir sužeista apie 1,300 italų. Apart to, austrai laimėjo mušį Trivignolo lygumos srityje.

UŽKAUKAZIO BEI MESOPOTAMIJOS FRONTAS.

RUSAI UŽIMA ERZINGAN IR GRUDŽIA TURKUS ATGAL.

Petrogradas. Rusai po smarkaus šturmo užėmė turkų tvirtovę Erzingan, centralinį Armenijoje. Tokiu būdu Armenija praktiškai randasi rusų rankose — Delei to Rusijos caras pasiuntė didkunig. Nikolajui karštą pasveikinimą. Prieš karę Erzingan buvo apie 15,000 gyv.

Turkai neša smugis po smugio. Taip jie prarado Erzerum, Trebizond, Bitlis, Baiburt, Mahakhatum, Gumuskaneh ir dabar Erzingan. — Dabar rusai visu smarkumu veržiasi linkui Sivas, Diarbekr ir Mosul. Rusai nuo Kaukazo rubežiaus įsiveržė Turkijon

apie 200 mylių. Skelbiama, kad žengdami ant Erzingan rusai padarė apie 100 mylių laike savaitės.

Apskaičiuojama, kad tarp Juodosios jūros ir Muš turki turi apie 350,000 kar. — Abelnai imant, Užkaukazyje rusai visur muša turkus ir su pastebėtinu smarkumu stumia juos atgal. Pasėkmingai veikia rusai ir Persija-je bei Mesopotamijos pakraštyje.

SMARKUS MUŠIS ERZINGAN SRITYJE.

Konstantinopolis. Erzingan srityje atsibūva žiaurus mušis. Čia rusai turi sutraukę didelę kariu- menę. Tarpe Juodosios jūros ir Bitlis turki atmušė keletą rusų atakų.

Persijoje bei Mesopotamijos pa- kraštyje nuolat atsikartoja maži susirėmimai. Rusai tapo atstum- ti atgal prie Revanduz.

Iš Visur

DANIJA PARDUODA SUV. V. TRIS SALAS.

Kopenhagen. Danijos ir Suv. Valst. valdžios padarė sutartį, su- lyg kurios priklausiančios Dani- jai Vak. Indijos salų grupėje trys salos — St. Thomas, St. John ir St. Croix — parduodamos Suv. Valstijoms už \$25,000,000. Apart to Suv. Valst. perduoda visas tiesas Greenlandijoje. Reikalin- gas valdžių sutarties patvirtini- mas Suv. Valst. senato ir Da- nijos parlamento, o taipgi salų gyventojų pritarimas.

Tos salos apima 142 ketv. my- lių žemės plotą su 27,000 gyven- tojų. Beveik visi gyventojai ni- geriai, kurie užsiima cukrinių nendrių auginimu. — Nigeriai iš- reiškia pageidavimą prisijungti prie Suv. Valst. Salos randasi apie 50 mylių į rytus nuo Porto

Riko pakraščio. St. Thomas sa- lą Suv. Valst. panaudos laipo lai- vinę stotį. — Kiek laiko atgal Danija sutiko atiduoti tas salas už \$5,000,000.

HOLANDIJOJE STOKUOJA DUONOS.

Amsterdam. Paskelbta, kad Ho- landijos valdžia delei stokos gru- dų esanti pasiryžusi įvesti visa- me krašte duonos kortas.

TURKIJA SIUNČIA KARIUME- NĖ PAGALBON AUSTRAMS- VOKIEČIAMS.

Berlinas. Pranešta, kad Turki- ja, atsimokėjimui už vokiečių ir austrų pagalbą Dardanėliuose ir Mesopotamijoje, siunčia didelę kariuomenę pagalbom austrams ir vokiečiams prieš rusus.

Londono gi paskelbta liepos 28 d., kad Vengrijoje jau randasi apie 70,000 turkų.

BAISUS MUŠIS PRIE PO- ZIERES.

Londonas. Jau keletą dienų tę- siasi baisus mušis prie Pozieres, kuris skaitomas labai svarbiu punktu pakelyje ant Bapaume. Vokiečiai turi čion sutraukę di- deles spēkas ir mušasi su paste- bėtinu atkaklumu. Viena ir an- tra pusė neša didelius nuostolius. Gen. Haig praneša, kad anglų kariuomenė ima viršų. — Nuo lie- pos 26 d. pranešama, kad anglai galutinai užėmė kaimą Pozieres.

GEN. LINSINGEN SULAIKĖ RUSUS.

Berlinas. Gen. Linsingeno ka- riuomenė praktiškai sulaike smar- kų rusų veržimąsi Volynijoje lin- kui oKvel ir Vladimir Volynsk. Rusai sutraukę čion mil- žinišką kariuomenę ir mušasi su didžiausiu atkaklumu, bet vokie- čių kariuomenė, lyg plieninė siena, tinkamai atremia visas priešų ata- kas.

R. CASEMENT NUŽUDYS RUGPJUČIO 3 D.

Londonas. Paskelbta, kad rug- pjūčio 3 d. taps nužudytas Irlan- dijos patriotas Roger Casement (Pentonville, kal.), kurį nuteisė mirtin už pirmos rūšies valst. iš- davystę.

„Manch. Guardian“ paskelbė atsišaukimą-prašymą delei atmai- nymo jam mirties bausmės. Po atsišaukimu pasirašo kardinolas Logue, šeši vyskupai, trylika M. P's ir 43 profesoriai, mokslo vy- rai bei artistai. — Nurodoma, kad R. Casement dikčiai užkenkė savo sveikatai dirbdamas Vak. Afrikoje ir Brazilijoje.

ANGLAI ŠNAIRUOJA ANT AMERIKOS IRLANDŲ.

Londonas. Ant Amerikos gar- laivio „Philadelphia“ Liverpool'io prieplaukoje tapo sulaikytas New Yorko laikraštinkas Mc- Lure. Po 24 val. jis tapo vienok išleistas, bet jam patarta tuoj grįžti į New Yorką. — Valdi- ninkai atsisakė tečiaus išleisti iš laivo T. H. Kelly, Irlاندų Pašalp. Fondo išdinininką ir jo draugą J. Smith. Jiedu turi surinktus New Yorko pinigų sušelpimui Irlандijos sukilėlių giminių. An- glijos valdžia abudu sulaike; jie- du sugrįš Amerikon ant to pačio laivo. T. H. Kelly vėžė Irlandi- jon \$50,000.

GEN. CARRANZA ŠAUKIA KO- VON PRIEŠUS.

Meksiko (miestas). Gen. Car- ranza išsireiškė Ass. Pr. korespon- dentui, kad jis visai nesibijo nei Villos kariuomenės šiaurėje, kuris, sulys paplitusių žinių Suv. Valst. turis apie 15,000 kar. ir esąs pa- siryžęs užimti Torreón, nei kitų priešų pietuose. Tegul, girdi, tie priešai stovja atviron kovon, o tuomet greit jų neliks. Gen. Car- ranza pažymėjo, kad Villa turi tik mažą banditų būrį.

VOKIEČIŲ ORLAIVIŲ VEIKI- MAS.

Berlinas. Vokiečių orl. eskad- ronas pasekmingai bombardavo rusų orlaivių stotį Oerelon, ant Oesel salos, prie Rygos įlankos. Tą pačią dieną (liepos 25) vo- kiečių orlaivis bombardavo rusų- anglų submarinų stotį Marien- ham; — numesta 700 kilogramų sprogst. medžiagos. Vakare lie- pos 25 d. Zeppelinai numetė 15 bombų miesto Abo (Suomijoje) aplinkėje.

Londono paskelbta liepos 27 d., kad orlaivių mušyje žuvo vo- kiečių lakunas leit. Otto Par- schau, kuris buvo pašaves 8 prie- šų orlaivius (už ką buvo apdova- notas ordenu „Pour le Merite“).

GINČAI DELEI „IRLANDIJOS KLAUSIMO“.

Londonas. Valdiškose sferose daug dabar ginčijamasi delei Ir- landijos Home Rule. Buvo tvir- tai kalbama net apie ministerių grizį. Šiose dienose premjeras Asquith atstovų rume pranešė, kad už kelių dienų Irlандijos klausimas bus galutinai apsva- rstytytas ir paskelbta kaslink jo valdžios pozicija.

Liepos 27 d. tapo prašalintas iš atstovų rumo posėdžio karštas irlandų nacionalistas L. Ginnell, kuris po sukilimo Irlандijoje nuo- lat smarkiai užsipuldavo ant An- glijos valdžios; tapo suspenduo- tas delei užsipuolimo ant vidaus dalykų ministerio H. Samuel.

PINIGISKA BAUSMĖ ANT BRUSELIO.

Londonas. Kariška vokiečių valdžia uždėjo ant Belgijos sos- tainės Bruselio 5,000,000 markių bausmės už surengimą liepos 21 d. tautinės demonstracijos bei iškilmes.

ANGLIJA LEIS GABENTI VALGĮ Į VOKIEČIŲ UŽIMTĄ JĄ TERITORIJĄ.

Londonas. Anglijos valdžia sutiko galop leisti gabenti val- gį į vokiečių užimtas žemes (Len- kija, Lietuva ir tt.) ir šelpti vie- tos gyventojus. Žinoma, bus šel- piama tik civiliškieji žmonės. Vis- ką turės kontroliuoti neutralių valstijų atstovai. Priegtam, val- gis bus įleidžiamas, jei žmonės gaus visus savo žemės produk- tus. — Suv. Valst. prezid. Wil- sonui pavesta išrinkti kontrolia- vimui neutralius atstovus-agentus.

VOKIEČIAI PAĖMĖ DU LAIVU.

Londonas. Vokiečių pagalb. kreseris paėmė Wilson linijos garlaivį „Eskimos“ (3,326 tonų inkr.) Norvegijos pakraštyje; torpedinis gi laivukas paėmė da- nų garlaivį „Normandiet“.

Berline paskelbta, kad tapo atidengtas garlaivinis susineši- mas. Dunojum tarpe Passau (Ba- varija) ir Bielgrado (Serbija).

Bandymas.

— Šiandien Mariuka pirmu kart ginčijosi su savo vyru.
— Apie ką gi ginčijosi jaunie- ji?
— Apie budus kaip jaunave- džiai galėtų išvengti ginčų.

PASIUNTE PROTESTĄ PRIEŠ JUODĄJį LAPĄ.

Washington. Prez. Wilson ir užsienio ministerija priėmė „aš- trų“ protestą-notą prieš paskelb- tą Anglijos boikotą 82 Amerikos firmoms. — Tuli parlamento na- riai smarkiai užpuola ant Ang- lijos, nurodant, kad šituo boi-

Iš Amerikos

MILŽINISKAS PLIENO KOR- PORACIJOS PELNAS.

New York. Paskelbta, kad plie- no korporacijos (U. S. Steel Cor- poration) pelnas už tris mėnesius, baigiant birželio 30 d., siekia \$81- 126,048, sulysinant su \$60,712- 624 pirmesnių trijų mėnesių ir \$27,950,055 tokio laiko 1915 m. (baigiant birž. mėn.). Korpora- cijos direktoriai paskelbė „eks- tra“ vieno nuosimčio dividendą ant abelos sumos. — Tokis mil- žiniškas pelnas gaunamas vientik pasidėkavojant europinei karei.

Į CHESAPEAKE INPLAUKĖ ANGLŲ KREISERIS.

Norfolk. Prie Chesapeake įlan- kos plaukioja keli anglų-francu- zų kreiseriai, kurie yra pasiryžę suimti ar paskandinti esantį Bal- timorės prieplaukoje vokiečių prekybinį submariną „Deutsch- land“, kuomet jis plauks atgal Vokietijon. Šiose dienose anglų kreiseris buvo inplaukęs net į Chesapeake įlanką. Tečiaus kre- iseris greit turėjo vėl prasišalin- ti, nes sulys tiesų negali čia ilgai užsilikti. Čia-pat randasi Suv. Valst. kariški laivai. Anglų kre- iserio pasirodymas įlankoje su- kelė daug kalbų jureivių sferose.

DR. MAGNES APLANKYS KARŠ SRTIS.

New York. Ant laivo „Frede- rik VIII“ (Skand. l.) išvažiavo Europon žydų rabinas Dr. Judah L. Magnes, vice-pirmsėdis Am- žydų Pašalpinio Komiteto. D. Magnes atsilankys Rusijoje Vo- kietijoje ir Austrijoje, tyrinėda- mas žydų padėjimą bei pašalpos vedimą tuose kraštuose bei ka- rės srityse.

UŽMUŠTĄ 72,000 KAČIŲ SA- RYSYJE SU PARALYZIAUS EPIDEMIJA.

New York. Paskelbta, kad nuo liepos 1 d. iki 25 d. tapo sugau- ta 72,000 kačių ir 8,000 šunų; — visi jie tapo užmušti. — Per 1915 m. surinkta 276,683 kačios bei šunys. Mat, nurodoma, kad katės ir šunys daug prisideda prie užkrečiamųjų ligų platinimo.

ELEKTROS SROVĖ UŽMUŠĖ VYSKUPĄ.

Carlisle, Pa. Palei Mount Hol- ly Springs surastas kunas meto- distų-episk. vyskupo W. P. Eve- land'o, kur jis praleido vakaci- jas. Bemeškeriojant žuvęs jo meškerės lazdotė susidurė su elektr. viela, ir smarki elektros srovė ant vietos užmušė vysku- pą.

„DEUTSHLAND“ PRIEŠ IŠ- PLAUKIMĄ ATGAL.

Baltimore. Liepos 26 d. vokie- čių submarino „Deutschland“ ka- pitonas pasiėmė reikalingus delei prieplaukos apleidimo popierius ir prisirengė prie grįžimo Vokie- tijon. Prieplaukoje palei subma- riną stovi priešų garlaiviai, o už trijų mylių neutralės srities plaukioja anglų-francuzų kariški laivai. Priegtam anglams pa- galbon pribūsią iš Kanados daug orlaivių.

SUARESTAVO AMERIKOS GRAZUOLĖ.

Washington. Iš Londono pra- nešta, kad tenai tapo suareštuo- ta baronienė Beltina v. Hutten, garsi Amerikos gražuolė, kuri bu- vo išteikėjusi už vokiečio barono. Policijoje ji pranešė, kad ji ame- rikietė, o ne vokiečių; Anglijoje gyvena 8 metus.

kotu Anglija kėsinaisi ne tik ant Suv. Valst. prekybos, bet peržen- gia krašto savistovybės ribas. Tas Anglijos pasielgimas sukėlė daug kalbų ir ginčų. Protesto nota tapo pasiųsta Londonan (kabeliu) liepos 27 d., vakare.

TRAMVAJINIŲ DARBININKŲ STREIKAS BRONX'E.

New York. Tramvajų (karų) motoristų bei konduktorių strei- kas iš Yonkers ir aplinkinės per- sikėlė į Bronx. Tramvajinė ko- munikacija sutrukdyta. Vidur- naktį — liepos 27—28 d. — prie Tremont Ave. ir Boston R'd. atsibuvo susirėmimas tarpe strei- kierių ir streiklauių. Vienas streiklauių tapo užmuštas, o du policistai sužeisti. Streikieriai panaudojo revolverius. Neramu- mas bei „lengvi“ susidurimai jautėsi visą liepos 27 dieną. — Galop tramvajai toje srityje tapo sulaikyti.

APSIGYNYMUI SKIRIAMA \$685,343,017.

Washington. Senatas patvirti- no paduotą apsigynimo bilių, su- lyg kurio išlaidos kariuomenės pa- laikymui padidinamos ant \$313- 970,447. Tokiu būdu apsigyni- mo-prisirengimo išlaidos dabar sieks \$685,343,017. Visa prisiren- gimo-apsigynimo suma padalinta šitaip:

Armijai — — — \$313,970,447.
Jureivijai — — — 315,826,843
Fortifikacijoms — 25,748,050.
Kariškai akademijai 2,238,328
Armijos ir jurevijos tru- kumams — — — 27,558,348
Apart to, senatas paskyrė \$2- 500,000 sušelpimui milicijonierių šeimynų.

DIDELIS GAISRAS.

New York. Ant Amstredam av. tarpe 150 ir 151 gg. ugnis su- naikino visą bloko ilgio namą — meblių sandėlį. Gaisras iškilo prieš pusianaktį liepos 27 d. Ta- po sužeisti 6 ugniagesiai. Nuo- stoliai siekia apie 1,000,000 — namas \$300,000, mebliai \$700,000. Gaisrą tėjimo apie 15,000 žmo- nių.

VOKIETIJOS SOCIALISTAI PRIEŠ GENERALI STREIKĄ.

New York. Iš Berlino per Lon- doną pranešta, kad Pildomasis Komitetas ir Gener. Darbo Uni- jų Komisija išleido manifestą į Vokietijos darbininkus, kuria- me tvirtai išsireiškama prieš ge- nerali streiką, už kurį stovi Dr. Liebknecht'o šalininkai. Socialis- tų vadai perspėja darbininkus, nurodant, kad streikas pragai- štingai atsilieptų ant karės daly- kų stovio. Visų gi darbininkų troškimas — taika, bet garbinga Vokietijai ir naudinga darbinin- kų klasei taika.

BUVĖS RUSIJOS KARŠ MI- NISTERIS IŠĖJO IŠ PROTO.

New York. Iš Petrogrado čion pranešta, kad buvęs karės minis- teris gen. Vl. Suchomlinov, kuris po ministerijos apleidimo už įvai- rių prasikaltimus tapo suareš- tuotas ir patrauktas teisman, bu- damas kalėjime išėjo iš proto.

SUARESTAVO AMERIKOS GRAZUOLĖ.

Washington. Iš Londono pra- nešta, kad tenai tapo suareštuo- ta baronienė Beltina v. Hutten, garsi Amerikos gražuolė, kuri bu- vo išteikėjusi už vokiečio barono. Policijoje ji pranešė, kad ji ame- rikietė, o ne vokiečių; Anglijoje gyvena 8 metus.

FELJETONAS

Progresyvė vieta

Waterburio Fėrai... Draugys- čių sąryšis surengė fėrus-jomark- ką ir žinoma labai nukentėjusių nuo karės.

Gražių vakarą ir man teko savo personą nunešti į tas „iškilmes“.

Išikrausčiau svetainėn. Koks tai vaikas priejęs duoda man knyga.

— Ne, ne, palaukit, aš dar ne- pirkiau, — tariau jam.

— Čia ne knyga, čia tik fėrų programos, kurį mes kiekvienam dykai duodame. — tarė paduoda- mas man knyga.

Paėmęs žiūrui, vartau. Kny- ga iš 12 puslapių, visi pilni pri- drukuoti. Paašikinta fėrų tvar- ka, paskui žmonių vardai ką nors aukavusių fėrams. Dar toliau vardai tų, kurie ką nors turi. Yra ir pagarsinimų tarp kurių suradai sekantį:

„Gerb. J. Laski Lietuviškas viešbutis ir bufetas. Geriausia užėiga del svečių. Žinoma vieta apsisistojimui oratoriams ir pro- gresyviems žmonėms.“

— Na, — manau sau, — ir aš žinosiu nors vieną, progresą mylintį žmogų, tautietį. Tai ką aš pelniau fėrcose.

Už kiek laiko dr-tės sumano

surengti didelį triukšmą — prakalbas. Pakviečia kalbėti Dr. J. Šliupą ir F. J. Bagočių. Kalbė- tojai progresyviški žmonės, na, ir juos nugabena apsisistoti pro- gresyviškame viešbutyje.

Už kiek laiko vėl prakalbos, — tai svečiai iš Lietuvos prakalbas prakalbuoja — tai ponios Bulot- pienė, Žemaitė ir ponas prisiekęs advokatas ir Dumas buvęs atstov- vas A. Bulota. Ir kur gi jie daugiau apsisistos, jei ne progresy- viškame viešbutyje. Progresas.

Vėl kiek prabėga to nemnora- maus laiko. Ponas progresyviško viešbučio savininkas ateina į dr- čių konferenciją su bila ant 22 dolarių — tai reikalavimas ap- mokėti už apsisistojimo vietą. Kas lieka draugystėms daryti?

Bet... tos draugystės, tie prasti draugysčių „neprogresyviški“ nariai ima protestuoti. — girdi: — Mes renkam aukas nukentė- jusiems nuo karės, o ne progresy- viškos vietos užlaikymui.

Dabar protestų gadyne. Pro- testai turi „didelę“ vertę. Pra- dedama svarstyti. Pasirodo, kad niekas nedarė jokios sutarties su progresyvišku viešbučio savinin- ku. Vėl kalbama, kad jau per-

daug mokėti, perbrangu po 3 do- larius į dieną už kiekvieną sve- čių. Progresyviškos vietos savi- ninkas sušunka:

— Meluok!

Bet nežiurint į tai, visgi dar vienas-kitas pastebi, kad gerb. Žemaitė pati ėjo su ašocium pie- no parsinešti į progresyvišką vie- tą, o dar trečias pasidrasinęs ta- ria:

— Įnešu apmokėjimą tų blių atidėti dėl geresnio patyrimo progresyviškos vietos.

— Bezmėnė! — sušunka savi- ninkas, — ar tu nežinai, kad aš už dyką burdingierių nelaikau. Man turite apmokėti.

Vienas komitėtininkas turi ži- nią, kad F. J. Bagočius pats ža- da apmokėti už burdą, ir buk- praso, kad kitu kart jo nevesti į progresyvišką vietą, bet verčiau pas koki „tarptautišką“ žydėlį.

Tai tau ir progresyvis Bago- čius! Nemyli progresyviškos vie- tos.

Savininkas rausta ir taria: — Jau dabar aš nenoriu mo- kesties už Bagočiaus ir Dr. Šliu- pą burdą, bet už Bulotų burdą tai jau butinai turite užmokėti 18 dolarių.

Na ir vėl. Toks progresyviš- kos vietos žmogus nenori už tokio „klerikalo“ kaip Šliupas burdą, o butinai reikalauja nuo progresy- vių Bulotų. Tai gadyne.

Galop susirinkimas bijodamas lėpykiinti progresyviškos vietos sa- vininką, kad kitu kartu progresy- viams kalbėtojams neuždarytų

Vincelio Jan...

DARBININKŲ REIKALAI

RUBSIUVIAI LAIMĖJO STREIKĄ, BET NEPATENKINTI SUTARTIES IŠLYGOMIS.

Tryliką savaičių tęsėsi „cloak-maker'ų“ streikas New Yorke. — Streikavo apie 50,000 rubsiuvių. Daug jie prisivargino, daug nuostolių panešė. Apskaičiuota, kad mokesčiai nuostoliai siekia apie \$5,000,000. Bet galų gale darbininkai laimėjo kovą su darbadaiviais, t. y. laimėjo streiką. — Darbdavių sąjungos atstovai sutiko galop išpildyti svarbiuosius streikierių reikalavimus.

Tai labai svarbus dalykas. — Darbdaviai laikėsi tvirtai, bet darbininkai-streikieriai sulaužė jų tvirtumą. — „Cloakmaker'iai“ streiką laimėjo todėl, kad tą streiką vedė tvarkiai ir organizuotai, kad streikui atsakė laikas ir kad streikieriai buvo pasiręžę kovoti iki pergalės.

Tvarka, vienybė ir tvirtas pasiryžimas pergalėjo darbdavių spėkas. Tas streikas turėtų atkreipti dėmesį plačių darbininkų minių Amerikoje. Jeigu streikuoti, tai reikia streikuoti rimtai, ir viską daryti su apsvaistymu, nes priešingai streikas pasibaigia pralaimėjimu. Kiekvienas gi pralaimėjimas nusilpina darbininkų jėgas ir sudemoralizuoja juos.

Daug streiko vedime reiškia darbininkų vadai — labai tankiai streikai pralošiama delei netikuso streiko vadų pasielgimo. Darbininkai visad privalo, taip sakant, kontroliuoti savo vadus ir nesukti akiai paskui juos.

„Cloakmaker'ų“ laimėjimas apsiereiškia štai kame: visi savaitiniai darbininkai gavo žymų mokesčių pakėlimą, o dirbantiems „nuo štukų“ tapo padarytas naujas apkaivimas. Apkaivimą atliko tam tikra komisija, susidedanti iš atstovų nuo abiejų pusių. Jeigu apsiereikš nesutikimas, bus pakviesti speciališki ekspertai. Darbo savaitė sutrumpinama, viena valanda — vietoje 50 val. dabar dirbs 49 v. „Viršlaikis“ negali siekti augščiau 10 val. į savaitę. Už „viršlaikį“ leidžiama dvi valandas mokėti.

Priimant darbanijos darbininkai naudosis pirmenybe. Visos šapos privalo pildyti unijos taisykles. — Darbdaviai gali sumažinti ar padidinti darbininkų skaičių sulgy reikalingumo. Darbininkai gi turi teisę apsaugoti streiką, kuomet tik pastebės, kad darbdaviai laužo sutartį arba skriaudžia bei išnaudoja darbininkus kaslink mokesčiai.

Panaikinama įvairios taikos komisijos, kurios veikė prie pirmesnių sutarčių.

Liepos 26 d. apie 10,000 „cloak-maker'ų“ surengė demonstraciją palei Stuyvesant Casino, 2-ra av. ir 9 gt., protestuodami prieš užveriamą sutartį su darbdaviais. — Unijos prezid. Ben. Schlesinger norėjo paduoti sutartį užtvirtinimui, bet neužganėdinti streikieriai tam pasipriešino. Galop B. Schlesinger pranešė, kad streikas gali tęsties toliau. Jis išreiškė pageidavimą, kad streikieriai nekeltų trukšmo ir užsilaikytų pavyzdinčiai, kaip jie elgėsi laike 13 sav. streiko. Buvo nurodyta, kad unijos išdas yra tuščias ir kad daugelis streikierių kenčia skurdą.

Įnirtę streikieriai kaltino vadus patsidavimu darbdaviams. Tapo išsukti policijos rezervai, kurie savotiškai ramino intužius darbininkus. Svarbiausios neužganėdinimo priežastys — panaikinimas taip vadinamo taikos teismo ir darbdavių galė sulgy savo nuožiuos atleisti ar priimti darbininkus. Tokiu būdu streikas bus atnaujintas, tačiau, nežinurint, kad streiko komitetas 43 balsais prieš 10, patvirtino sutartį. Tačiau manoma, kad viskas greit pasibaigs tarybų keliu. Svarbu tas, kad rubsiuvių unija netik nesulaužyta, bet tapo tvirtesnė.

sius darbininkus. Svarbiausios neužganėdinimo priežastys — panaikinimas taip vadinamo taikos teismo ir darbdavių galė sulgy savo nuožiuos atleisti ar priimti darbininkus. Tokiu būdu streikas bus atnaujintas, tačiau, nežinurint, kad streiko komitetas 43 balsais prieš 10, patvirtino sutartį. Tačiau manoma, kad viskas greit pasibaigs tarybų keliu. Svarbu tas, kad rubsiuvių unija netik nesulaužyta, bet tapo tvirtesnė.

TRAMVAJŲ STREIKAS NEW YORKO APIELINKĖJE.

New York. Prasidėjęs liepos 22 d. tramvajų (karų) darbininkų streikas. Yonkers, Mount Vernon ir New Rochelle tęsiasi tvarkiai. Streikieriai reikalauja pakėlimo mokesčiai — 5c. į valandą.

Šitas streikas grėsia persikelti ir New Yorkan. Streikieriai stengėsi sustabdyti karus Bronx linijų liepos 26 d. (naktį) ir 27 d. (rytį). Ant linijų tarpe Bronx ir Yonkers streikas prasidėjo liepos 26 d. Kompanija deda pastangas, kad nedaleistų streikui prasiplesti ir nori streiką užbaigti. — Kalbama apie generalų New Yorko tramvajų streiką.

SKALBĖJŲ STREIKAS.

New York. Streikuoja tulas skalbius skalbėjų. Reikalaujama darbo išlygų pagerinimo. Liepos 26 d. paskelbta apie grėsiantį generalų skalbėjų streiką, kurių New Yorke priskaitoma apie 50,000.

APDRAUDOS AGENTŲ STREIKAS.

New York. Apdraudos kompanija „Prudential Insurance Co.“ atsisakė tarties su apdraudos unijos delegatais delei prašalimo 50 agentų. Dele to per dvi tris dienas (pereitą savaitę) sutreikavo virš 6,000 agentų New Yorke. Jersey City, Bayonne ir Newark. Streikieriai yra pasiręžę išstatyti reikalavimus kaslink darbo išlygų pagerinimo. Streikierių skaičius vis didinasi; — prisideda vis nauji miestai.

DELEI GATVEKARIŲ DARB. STREIKO.

(Wilkes Barre, Pa.)

Ant Washington gatvės eksplozijos dinamitas — visur aplink išdaužė langus ir labai išgąsdino žmones, ypač moteris ir vaikus; karui mažai kenkė. Vaziuojant kitam karui tarp Pittston ir Wilkes Barre, iškilo didelė eksplozija dinamito — gatvėkarių sudaužė į šmotos ir sužeidė 3 ypatas — konduktorių, motormaną ir vieną pasażierį. Išdraskė rėles per keletą sieksnių ir išdaužė viską aplink, kas pasipynė. Trečia eksplozija buvo Sugar Notch — ten tik gatvėkarių numetė nuo rėlių ir apdraskė.

Bet žmonės vis važinėja karais; tie, kurie važiuoja pirma, tai ir dabar neliauna. Kompanija duoda dovaną \$1,000 ir Wilkes Barre majoras \$500 tam, kas pagautuos, kurie padėjo dinamitą. Bet greičiau, kad jų nesuras, nes kas mokėjo padėti, tai mokės ir tyliėti bei pasislėpti.

Kompanija visai eina prie bankruto, nes niekas nevažiuoja, išskyrus tuos, kurie jau iškalno patsidavę kompanijai, kad važiuos ant karų laikė streikų.

Patartina nevažiuoti ant karų Wilkes Barre, Pa. Čia eina streikas jau 9 mėn., ir galo nesimato.

Reporteris.

Iš Rusijos

TRAUKIMAI-PIRTIS KARŠ LAUKE.

Petrogradas. „Rusai negali apsieiti be pirties,“ — pasakė vienas rusas istorikas. Rusai negali apsieiti be pirties ir karš lauke. Nuo pat karš pradžios karš lauke tapo paskirti keturi traukiniai, kurie lošia pirčių rolę.

Dabar vyriausias gelžk. departamento komitetas sutvarkė visus pranešimus apie tų traukimų pirčių veikimą. Daugiausiai tie traukiniai „veikė“ žiemos mėnesiais. Jais jau pasinaudojo (išsimazgojo) apie 850,000 kar., apie 2,585 kar. kasdien. Išsimazgojusiems pirtyse buvo išduodami baltiniai, arbata su duona, o šventadieniais ir dovanos. Iki sausio 1 d., 1916 m. tam tikslui išleista tik 69,398 r. apie 2.54 k. ant kiekvieno išsimazgojusio kareivio.

MILICIJONIERIUS PASMERKTAS KALĖJIMAN.

Jekaterinodar. General-gubernatoriaus pasmerkė trims mėnesiams kalėjimo, be pamainymo pinigine bausme, milijonierių Tarasovą už spekuliacijas cukrum.

40 KAP. UŽ MĖSOS SVARĄ.

Kijev. Valgio parupinimo komisija paskelbė visose mėsos krautuvėse, kad mėsos svoro kainą — 40 kap.

ZEMDIRBYSTĖS MINISTERIJOS AGITACIJA.

Petrogradas. Žemdirbystės ministerija per savo agentus agituoja po valsčius, kad uždraudimas pardavinėti degtinę kenkia pramonei ir duoda progą pasekmingai veikti degtinės falsifikatoriams.

JAPONAI DRAUGAUJASI SU RUSAIS.

Maskva. Japonai pradeda visai susidraugauti su rusais. — Jie neseniai padarė sutartį delei sutvarkymo prekybos ir politinių dalykų Tolimuose Rytuose. Japonai dastato Rusijai ginklus amuniciją ir kitus daiktus, ypač geležies ir plieno išdirbystės.

Dabar burelis įvairių partijų augštosios palatos namų važiuoja iš Tokio per Vladivostoką Petrogradan. Turistai prabus Rusijoje 18 dienų: — aplankys įvairius miestus.

GERBIA ATSIŽYMEJUSIUS KARĖJE.

Tambov. Bažnytkiemyje Rospašy (Borisgl. p.) valstiečiai nutarė ingyti visuomenės pinigais atsižymėjusių karėje to bažnytkiemio valstiečių S. Popovo ir F. Čerpasovo paveikslus ir patalpinti juos valsčiaus kontoroje.

MOTERIS BUS ADVOKATAIS.

Petrogradas. Advokatų susižiavimas priėmė rezoliuciją kaslink daleidimo moterų tapti advokatais. Išreikšta pageidavimas, kad tas klausimas greit but išrištas pageidaujamoje prasmėje.

KARIŠKAS SPORTO KOMITETAS.

Sevastopol. Susiorganizavo kariškas sporto komitetas, kurio pamatinis tikslas — rengti jaunūmenę prie tėvynės apgynimo. Prierašančiųjų komitetan skaičius auga labai sparčiai.

NELEIDŽIA LIUOSAI KALBĖTI APIE V. DUMĄ.

Jeniseisk. V. Dumos atstovas, atsilankydamas šiame mieste norėjo perskaityti pranešimą apie V. Dumos veikimą. Krašto perdetiniai, su kuriais delei to pranešimo tarėsi atstovas, leido jam skaityti pranešimą su ta išlyga, kad jis nepalies pamatinių įstatų ir politiškai-visuomeninių klausimų.

KALINIO „PASLAPTIS.“

Jelec, Orlo gub. Papuolės kalėjiman tulas Gorlov sumanė pasiūsuoti. Jis pranešė kalėjimo viršininkui, kad jis nori atidengti „valst. svarbos paslaptį.“ Gorlov papasakojo, kad jis žino vietą, kur žydai paslėpė 9 pudus aukso ir vokiečių planus. — Kalinį pervilkio į paprastus drabužius ir pasiuntė su vienu sargu aurodyton' vieton. Gorlov privedė prie augštos kapinių sienos ir paprašė pagelbėti užlipti ant jos. Užlipęs padėjo sargui ir greitai pasislėpė arti buvusiuose rūgūose. Paskiau jį suėmė. Kalėjoni viršininkas tapo pervesitas kiton vieton.

MUSŲ PABĖGELIAI

Voronežas. Mokykla ir auklėjimas. — Pas mus kalba: „Jei nori ką nors apie Voronežo lietuvių moksleivius sužinoti, tai nuvažiuok ten nueik į bažnyčią pamokslą paklausti.“ Ir išties. Bažnyčia virto kažkokiu polemikos organu. Kiekvieną šventadienį po 2 pamokslų pašvenčiama „kritikai“ ekonomistų teorijų, individualizmo (nežinia kaip suprantama) ir tt., išniekinimui visų tų, kurie neseka užsi-merkę kunigų mokslo. Ir daug dar panašių dalykų. Bet čia aš apie tai plačiau nemanau kalbėti, gal tas bus atlikta kieno kito.

Man čia rupi truputį kitas, mano supratimu, gana svarbus dalykas. Tai tikybos išguldymas M. Yčo mergaičių gimnazijoje. Kad bažnyčioj tokie pamokslai sakomi, tai jų bent ne visi teklaušo, bet čia tikybos pamokslus turi lankyti kiekviena katalkė. Čia turi kęsti visa, kas tik kapeliono sakoma. Tikybos pamokose Kristaus mokslo aiškinimas užėmė antrą vietą, pirmą užleisdamas visokiems kitiems „moksams.“ Nei viena tikybos pamoka neapsieina be papasakojimo auklėtiniais šio bei to iš Voronežo lietuvių moksleivių gyvenimo. Čia galima sužinoti, kame įstatų neprisilaiką, kokie mokiniai pamokų daug praleidžia, kokie blogai mokinasi, kokie prie stalo papirosus rūką, su prievaida pešai ir tt. ir tt. — žodžiu tariant, visa, kas tik dedasi kituose bendrabučiuose ar mokyklose, tikslai su pragražinimais ir papildymais. Galima išgirsti ten visokių mokslininkų „kritiką“, Napoleono bei Magometo žmonių vardai ir dar panašių dalykų. Apskritai, galima pasakyti, kad kiekvienas atsitikimas moksleivių (ypač vyrų) gyvenime „vispusiniai“ kapeliono nušviečiamas tikybos pamokose. Bet to negana.

Kitoj mokykloj (vaikinių) galima daug ko sužinoti apie merginų gimnaziją, jų bendrabučius, jų elgimąsi ir t. p. — Tokiu būdu, nešiojamos naujienos iš vienos mokyklos į kitą.

Iš šito matyti, kokios gausios minėtoji gimnazijoje tikybos pamokos, kame turėtų būti aiškina-

ma Kristaus mokslas. Jo skelbiami principai ir artimo meilė — čia to viso veltui įšoktūm! Ar gali tokios pamokos turėti kokią naudą mokinių auklėjime? ar gali jos suteikti šiek tiek peno jaunoms, pažinimo ir augstų idėjų trokštančioms, sieloms? ar gali jos auklėti jaunime doros principus? Be abejo — ne! Ką gali duoti dvasios plėtojimuosi panašūs plepalai? Žinoma, nieko. Jie tik tvirkina auklėtinų būdų. Tokios pamokos ne lavina, ne tobulina dvasios, bet tik ją slogina, troškina kažkokiais svaigalais. O kas bus su tomis, kurios 7 metus turės tų „pamokų“ klausyti? Lauks to laiko, kad galės nusikratyti tuos purvus ir liuosai atsikvėpti.

Reikėtų atkreipti į tai dėmesį, kieno priedermė yra tuo rūpintis.

Angis.

Jekaterinoslavas. Jekaterinoslavas lietuvių kolonija sekmadienį, o lietuvių komitetas pabėgėliams šelpti ketvirtadienį per šeštines buvo intaisę gegužines. Buvo gera, be galo linksma, malonu.

Palikęs daug smagių atsiminimų faktas pats savaime būtų malonus, jeigu per jį nebūtume sužinoję labai liudnos žinios: kad apleidžia mus visų mylimas Lietuvių Komiteto pirmininkas p. Penkaitis, kuris esąs kviečiamas Petrapolį į Cent. Komitetą užimti augštesnės vietos, bet jis paklaustas vieno kito bendradarbio, ar tai tiesa, nusišypsodavo savo paprastą šypseną, pajukdavo ir, nors neduodavo tikro atsakymo, vis tiek rodė, kad tai yra netiesa.

Nusiramindavome, ir viskas ejo po senovei. Gi vakar gandą jau visai rimtai patikrino pats p. Penkaitis, pavadinęs gegužines atsisveikinimą pramogėle.

Kaip žaibas aplėkė visus tą nemaloną žinią... Gaila, be galo gaila.

Taip, nemalonu tai išgirsti. P. Penkaitį per trumpą jo veikimo laiką Lietuvių Komitete pamylėjo visi: ir vietiniai lietuviai, ir pabėgėliai, ir svetimtaučiai.

O jo mokiniai amatninkai vadina jį ne kitaip, kaip „musų tėvelis.“

Ir per gegužines nevienam iš mūsų teko girdėti, kaip padoriai, švariai, tam tikra forma apdarytos mokinės bei mokiniai, dėkodami už suteiktą jiems pasilinksminimą, veržėsi bučiuoti rankos savo globėjui, nežinurint į jo pasipriešinimą, tardami, „ačiū musų tėveli“. O tų mokinių juk arti šimto.

O p. Penkaitis ištikrųjų jiems kaip geriausias tėvas.

Jeigu ir nenorėtum mylėti p. Penkaitį, kaip be galo teisingą žmogų (teisingas juk nevisuomet malonus), vis delto negalėjai jo nemylėti, kaip nenulistančio darbininko, didžiausiu atsidavimu atsidavusio mylimam jam darbui, pabėgėlių globėjimui.

Ir ištikrųjų, iš kur tas žmogus semdavo sau tiek vieko: anksti rytą, vėlai vakarą. — vis rasdavai jį kiojioje nors savo globojamoje įstaigoje. O tų įstaigų prieštiga p. Penkaitis daug: ir prie glaudų vaikams ir seneliams, ir dirbtuvių, ir jo mylimiausia amatų mokykla, ir valgyklų ir viso ko kito.

Kas žino, koks buvo Lietuvių Komitetas pirmiausias, kokia ten buvo tvarka, ir koks jis yra dabar, tam lieka tik stebėtis, kaip daug yra padaręs per taip trumpą laiką tikslai vienas žmogus.

Tuo tarpu, kaip pirmiau lie-

tuviai pabėgėliai bėgo iš lietuvių Komiteto prisirašyti prievolių ir lenkų, dabar atbuli daugybės žmonių, lietuvių, mokačių, prašo prirašyti prie lietuvių, o dirbtuvės lenkų, latvių meisterių ir rinčių amato mokyties neginti negali. Ineini į lietuvių — ir nuo judulio bilesio ir trukšmo šimto žmonių-meisterių ir nių — taip darosi malonu, rodo, imtum ir čia pat l amžinai.

Visa tai padaryta trisukle p. Penkaitio.

Tuo tarpu, kaip pirmiau lietuvių Komitetas stovėjo kužemiau už kitus komitetus bar jis stovi augščiau už savo tvarką. Ne be reikalo kateinoslavas ir Jungtinė nių organizacijų Taryba p. Penkaitį visų tautų amatninkų patronato glob.

Tą viską žinant ir matant, jis ima už tai, kad Lietuvių tralinis Komitetas, išplėsdamų p. Penkaitį, daro mu delę žalą. Bene čia Jekaterinoslavas rimtų, energingų, mūsų darbą, darbininkų ja daug!...

Taip, imkite p. Penkaitį duokite mums tokį pat kit sau manote taip: lai Penkaitis visur visokių įstojos pačios gyvens be jo. klystate, be galo klystate. ir žinokite, kad išvažiuo Penkaitis iš Jekaterinoslavas, kas jo padaryta, gali o jeigu nežlugs, tai tik v merdės, kaip tai matome k lietuvių „akcijos“ umai n.

Bet grįžtu prie gegužin gužinės buvo intaisytos dienyje paskubomis. Šešt vakarą umai sumanyta, o dienyje jau viskas pa Greit, greit — vienu trun liepimu... Prasidėjo blogai emė lyti, peršlapome iki tiniam siului. Upas visų ko, pyko, aimanavo, ke manytoją, o tas ir pats r vo nuleidė. Bet... Išs tamsūs debesiai, prasypso loni saulelė — ir tmai V salėje, plačiojo Dniepro kelioms valandoms atgij mylimoji Lietuva.

Iš tikrųjų, visi pasijuto užžavėti. Sieloje užside koki smagi liepsna... J žaidė, šoko, bėgiojo, ka kudikiai.

Nenorėjai žmogus tik esi toli toli nuo brangi nės...

Gegužinėse dalyvavo Komiteto pirmininkas i visi bendradarbiai. Eima ras iš mokinių amatnink mejo puikiu dainavimu namo visi linksmi, pate kitą dar dieną kalbėjo daug apie patirtus ispu

Per šeštines gegužinės taisytos mokyklų ir p vaikams pabėgėliams. lyvavo apie keturi šimt Svetimtaučiai apspitę m pą su pamėgimu žiurėjų vių žaidimus.

Gegužinės aplankė tai kų komiteto pirminink nariai ir ponios patron kino Lietuvių Komiteto kę, intaisiusį tokia gerą pramogėlę; gerėjosi sva ria, padoria vaiknečių išvaizda.

Bet vis dėlto lyg ir k ko. Nemalonų įspūd kad mažai buvo rupin imti vaikus žaidimais, turėjo rūpintis, tnos trankė flirtas. Buvo

skaudu. Musų pirmininkas tik-
tai traukė pečiai ir raudonavo
už savo bendradarbius, nors ir
stengėsi būti ramus. Matyti bu-
vo, kaip jam buvo skaudu. Tak-
tingumas, žinoma, yra geras daik-
tas, bet per daug būti nuolaidžiam
juk dažnai yra nėsveika; tad
kartais tik gadina kitus. Šapelis.

Tambovas. Pas mus įvyko di-
delių atmainų.

Gegužės 31 dieną ingaliotinis
kun. Tautkevičius iškeliavo Uf-
on. Jo pareigas kuriam laikui
pasiėmė mokytojas Grabauskas.

Gegužės 30 d. buvo visuotinis
skyriaus susirinkimas valdybos
pirmininkui rinkti. 17 balsų
prieš 3 išrinktas Grabauskas. Vi-
sų tikimasi, kad įvyks šokių-to-
kių atmainų pačios valdybos su-
sitvarkime, nes buvo daug tru-
kumų. Svečias No. 41 nereika-
lingai užgavo Kl. Grondzkį, nes
jis, kaip jaunas žmogus, buvo tik
žaislas kitų rankose, ir vykino
tik anų valią. Užmiršime senovę,
daugiau to nebebus, ir ener-
gijos kupini toliaus varysim sa-
vo vaga.

Neitralitetas.

(„Liet. Balsas.“)

KORESPONDENCIJOS

BROOKLYN, N. Y.

Liepos 23 d. Maple Grove gi-
raitėje atsibuvo taip vadinamas
New Yorko ir Brooklyno „Drau-
gystių Sąjungos“ išvažiavimas.
Giraitėn pribuvau apie 5 val.
(taigi, kas buvo iki to laiko ne-
žinau) — p. Šaltis „jausmingai“
tuomet kalbėjo prieš susirinku-
sius. Kadangi skelbiama buvo
„Draug. S.“ išvažiavimas, tai ga-
lima buvo tikėtis pamatyti „di-
delę“ publiką. Tačiau nieko
tokio — sulyginamai žmonių būd-
nedaug. Priegtam, galima buvo
pastebėti, kad „didžiumą“ „Dr.
S.“ sudaro 19 LSS. kuopa.

Po p. Šaltio prakalbos sekė de-
klamacija, o paskiaus kalbėjo ne-
senai iš Škotijos pribuvęs „drau-
gas Kapsukas (dab. „Kovos“ r.).
— Kalbėjo gan ilgai ir su ypatin-
gu pafosu. Daugiausia kalbėjo
apie karės baisenybes Europoje
ir apie gresiančią karę tarpe Suv.
Valst. ir Meksikos, viską suri-
damas su darbininkų reikalais.
Žinoma, neaplenkė ir tautininkų,
su p. R. Karuza priešakyje. —
Paskiau „Aido“ choras, vadovau-
jant p. Ereminu, padainavo porą
dainelių.

Pasivėlinęs.

NEWARK, N. J.

250 metų sukaktuvių apvaik-
šiojimo veikimas liepos 10 d. —
Burnet St., School, Eagle Str.
Auditorium — prasidėjo „Home-
land Exhibit“ (naminės žemės pa-
roda).

Čionai didesnės tautos turi po
atskirą kambarį, mažesnės dvi
vieną kambarį. Parodo savo
krašto įvairius išdirbinius. Prie
kiekvieno kambario randasi tau-
tos parašas. Lietuviai čion irgi
dalyvauja — lietuviai telpa vie-
name kambaryje su čekais. Lie-
tuvų kambaryje randasi keleta
žingeidžių daiktų — siurvių,
mezginių juostų, abrusų ir tt.;
tuli daiktai pažymėti iš Vilniaus,
Kauno, Suvalkų ir kitų Lietuvos
žymiesnių vietų. Taipgi čionai
randasi indomus kryžius, padirbi-
tas lietuvio K. Šarkos (Armula-
vičiaus) Ukmergės apskrityje. Šis
kryžius indomus tuomi, kad su-
sideda iš 721 medžio šmolio;
jis taip sudėtas, kad nenaudota
nei vinys, nei klijai, išardyt visai
negalima. Šio kryžiaus fotogra-
fija tilpo anglų laikraščiuose.
Jam paskirta antra vieta paro-
doje. Paroda trauksis iki rugsė-
jo mėnesio. Geistina, kad arti-
mesnių miestų lietuviai jei turi,
prisiųstų kokių nors daiktų iš
Lietuvos šiuom antrašu: B. Vaš-
kevičiūtė, 71 Warwick St., New-
ark, N. J.

Tarpe tautų indomišis kam-
baris parodoje — tai chiniečių;
inėjus į vidų, turi stebėtis gra-
žumu įvairių jų išdirbysčių. Ši
tauta stovi žemiausioje civiliza-
cijoje, bet užima pirmą vietą kul-
tūros parodoje.

Kiekvieną savaitę paskirta 1
ar 2 vakarai, per kuriuos tautos
parodo savo gabumus dailės sri-
tyje. Kiekvieną vakarą progra-
mas susideda iš 2 bei 3 tautų.

Liepos 18 d., vakaro progra-
mas susidėjo iš chinų, rusinų ir
lietuvų.
Chiniečių programo dalis su-
sidedo iš prakalbų. Kalbėjo Ma
Soo, pirmutinis sekretorius chinų
respublikos ir Yan Phon Lee,
redaktorius chiniečių laikraščio
„The Munhey Weekly“, grynai ir
aiškiai angliška kalba, jie ragino
amerikiečius dėti savo kapitalą į
chinų industriją. Sako, jei nepa-
siskubinsite, tai anglai ir japonai
užgribs viską. Toliaus pasakė,
kad amerikoni esą labiau guodo-
jami negu kiti svetimžemiai. Nors
Amerika neleidžia chiniečių dar-
bininkų, bet neužgriebia chinų
žemės. Taipgi prašė Amerikos
užuojautos jų kovoje su priešais,
kurie baigia Chiniją skaldyti. Šių
chiniečių kalbos atkreipė didelę
klausytojų atidą.

Rusiniai sulošė komediją iš jų
kaimiečių gyvenimo. Kadangi
lošė rusinų kalboje, tad buvo nuo-
bodu ir nekaip nusisekė; galop
sudainavo dainą.

Lietuviai sulošė veikalėlį anglų
kalboje, paimtą iš rusų kaimie-
čių gyvenimo — „The Snow
Witch“ (snieginė ragana) — le-
genda. (Prireikus sulošti — ka-
nors anglų kalboje, pasirodė, kad
niekur nėra lietuvų veikalo pa-
rašyta anglų kalboje). — Veika-
lėlio turinys: žiemos laike, prie
didelio šturmo, pasako istoriją
senos moterės, kuriai nusibodo
buti sena. Ji geidžia persimai-
nyti kuom nors kitu. Po ištyri-
mo pasirodė, kad ir kiti žmonės
turi savo vargus ir ji jau nebe-
nori persikeisti. Pas ją atsilan-
ko kunigaikščiūtė, suteikia jai sa-
vo linkėjimus ir tt. Gana žingei-
dus paveikslėlis; pilnai tiko: se-
na moteris — poni M. Bradunie-
nė, ragana — p. L. M. Radzevi-
čiūtė, kunigaikščiūtė — p. L. T.
Dauksiūtė, vežėjas — T. Telešius,
karėivis — S. Molušis, Foma,
gražiausia mergina kaime, — p.
P. Yurkaitienė; laike lošimo
soko šiuos šokius: „Noriu mie-
go“ ir „Aguonėlė“.

Po tam vietinis choras sudai-
navo „Pavasara“, „Jievužė“,
„Kas subatos vakarėlį“, „Vai žy-
dėk“. Kaip lošimas, taip ir dai-
nos nusisekė pilnai gerai.

Lošime vadovavo poni M. Bra-
dunienė, chorą — p. A. Radze-
vičius. Lošėjams ir vadovams pri-
guli pagarbos žodis.

Salė buvo pilna publikos. Lai-
ke lošimo ir dainų svetimtaučiai
garsiai plojo delnais; dainininkai
tada išsaulkė keletą kartų. Ga-
lop užlipo ant estrados J. H. Me-
Carter, vakaro vedėjas ir jubi-
lėjaus finansų komisijos pirmi-
ninkas. Šis anglas stebėjosi iš

lietuvų dainų gražumo; štai jo
žodžiai: „It's wonderfully beau-
tiful musical songs, I am aston-
ished.“ Reikia: „Stebuklingos
grožybės muzikalios dainos,
mane nustebino.“ Savo kalboje
labai išaugštino lietuvius ir pa-
žymėjo, kad jis netikėjo, jog
tarpe mažai žinomų tautų yra
žmonės ateiviai su tokiais gabu-
mais. Galop pranešė, kad New-
arkas dabar stato jubilėjaus at-
minčiai namą (Memorial Build-
ing), kur bus muzėjus, salė ir tt.

Šitame name intaisys nedidelį te-
atrą, kur visos tautos galės stas-
tyti scenoje savo veikalus. Šis
paskutinis užmanymas įvyko ačiu
pasidarbavimui p. l. Shipman iš
Bostono (anglė). Ji čia vado-
vauja tautų parodą ir perstaty-
mus; jos pasistengimu likosi su-
organizuota „Homeland Associa-
tion“ (iš moterų), jos privertė
namo komisiją pridėti ir teatrą
del tautų perstatymų. Šis na-
mas lėšuos \$1,500,000. — Tai pui-
ki atmintis paminėjimui miesto
gimimo. P. l. Shipman labai sim-
patizuoja tautų likimui; ji mano,
kad kiekviena tauta turi turėti
vietą, kur galėtų lavintis savo
tautos dailėje; ji mato ką tai ne-
paprastą lietuvų dailėje, ragina
išversti tulus lietuviškus veika-
lus anglų kalbon. Štai šis at-
sitikimas parodo reikalingumą
turėti keletą lietuviškų veikalų

Vietiniai anglų laikraščiai la-
bai simpatizai aprašė lietuvų
anglų kalboje.

— M. Truska.

NEWARK, N. J.

Kadangi ši metų Newarkas ap-
vaikšiojo 250 metų jubilėjų, tai
visos tautos tapo užkviestos ap-
vaikšiojimo komiteto „One Hun-
dred“ dalyvauti apvaikšiojime.
Lietuviams likosi paskirta bir-
želio 17d.

Newarko, Harrisono ir Kearny
lietuvų draugijos parengė didelę
jubilėjinę iškilmę su tikslu pa-
kelti lietuvų vardą tarpe svetim-
taučių. Tas buvo daroma su ge-
rais norais del tautos labo. Ap-
vaikšiojime dalyvavo apie 8,000
lietuvų.

Todel atstovai nuo 24 dr. jų ir
kuopų savo susirinkime birželio
28 d. š. m. ingaliojo mus, žemiaus
pasirašiusias ypatus, užprotestu-
oti prieš tilpusią korespondenciją
„Laisvės“ No. 50, po kuria pasi-
rašo T. V. Sweetra.

Taipgi ingaliojo mus protestuo-
ti prieš visus aprašymus socialis-
tų laikraščiuose, kuriuose netei-
singai šmeižiama vietos lietuviai.

Užtat mes, žemiaus pasirašę,
protestuojame ir prieš tilpusias
korespondencijas „Laisvės“ NN.
53, 54, 55.

Mes atstovai vardė lietuvų,
dalyvavusių parodoje, pasmerkia-
me visus žemos rūšies korespon-
dencijas, kurie neteisingai šmeižia
Newarko veikėjus ir lietuvius,
dalyvavusių parodoje. Per 7
mėnesius vietos veikėjai neuil-
stančiai darbavosi dėlei surengi-
mo parodos. Štai vietiniai so-
cialistai žemina tą lietuvų atlik-
tą didelį darbą. Taipgi išrei-
škiam papeikimą „Laisvėi“, kuri,
pilnai žinodama, be jokios atidos
talpina neteisingas žinias.

Mes atstovai 24 d. jų ir kuopų
kiečiaime geros valios lietuvius
mylinčius savo tautą, protestuoti
prieš panašios rūšies laikraščius
ir jų korespondencijas.

Draugijai ingaliotinis:
M. Truska, J. Kralikauskas,
S. Pranis, F. M. Petrulionis, V.
Ambrozevičius.

NEW HAVEN, CONN.

Liepos 20 ir 22 dd. D. L. K.
Vytauto Dr. buvo surengusi pra-

kalbas. Kalbėjo kun. Mockus
apie tikybą ir jos vadovus —
kunigus. Kalba aiški ir supran-
tama. — Žmonių ant prakalbų
buvo susirinkę pusėtinai.

A. Z. Zdazis.

PHILADELPHIA, PA.

Y. M. C. A. centraliniame na-
me kas savaitę yra rengiami kon-
certai, kuriuose dalyvauja viet-
iniai talentai bei dailos mylėto-
jai. Pereitą savaitę buvo pakvie-
sta p. l. Marė Karužiūtė. Ji da-
lyvavo su keliais savo gabesniais
mokiniais. Programos buvo įvai-
rus, susidedantis iš kompozici-
jų — Puccini, Gounod, Massenet,
Chopin, Petrusko ir kitų. Pia-
nu lydėjo p. l. Laura Karužiūtė.

X.

WILKES BARRE, PA.

Prez. Wilson paskirs lietuviams
dieną.

Telegrama į adv. Lopatto: —
Washington, July 22, 1916.
John S. Lopatto:

The House of Representatives
has adopted a resolution reques-
ting President Wilson to set a-
side one day for the collection
of contributions from the people
of the United States in the work
of relieving the stricken inhabi-
tants of Lithuania. President
Wilson requests advice on the
day best suited to the committee
of Lithuanians for their charita-
ble effort.

(Signed) John J. Casey.

Čia ne tik viena Luzernės, bet
visos Amerikos lietuviai turi tu-
rėti komitetus ant tos dienos ir
rinkti aukas visose vietose bei
įstaigose, o ypač ant gatvių, kur
eina daug žmonių ir turėti kiek-
vienam prisegti, kas aukauja.

J. J. Nienius.

WILKES BARRE, PA.

Tautininkų išvažiavimas. Lie-
pos 20 d. atsibuvo SLA. VII
apskriečio išvažiavimas bei tauti-
ninkų diena Valley View Parke.
Diena buvo graži, žmonių susi-
rinko nemažai — vakare buvo
apie porą tūkstančių žmonių apie
jų lyčių. Butų buvę daugia,
bet tai buvo darbo deina, o
priegtam nesenai čia buvo „Vy-
čių“ diena.

Buvo visokių žaislų ir lenkty-
nių bei šokių ir šokinėjimų.
Buvo ir prakalbos — kalbėjo p.
Bulota, bet nieko nepasakė svar-
bių, nieko tokio, ko mes ame-
rikiečiai laukėme nuo jo. Kal-
bėjo apie tai, kas jau amerikie-
čiams metai atgal buvo žinoma
— apie karę ir jos nuotikius.

Taipgi trumpai kalbėjo p. Kar-
sokas.

Galop, po ilgų ginčų tarpe ko-
miteto, pirm. A. M. Padolskis ne-
klarsė poros „draugučių“ ir tu-
damas pirmenybę davė kalbėti
p. A. M. Martui. Jis kalbėjo
apie karės baisybes, kiek jis tu-
rėjo vargo su pabėgėliais ir tt.

Tuom tarpu Bulota rinko au-
kas po žmones — na ir surinko
\$60.40.

Bet turėjo surinkti mažiau: \$300.00 dol.; — reikią kalba
nepadarė į žmones jokio įspūdžio.

Po prakalbų susikirto adv. Bu-
lota su p. Martum. P. as Martas
pavedė porą pavyzdžių apie adv.
Bulotos „originališkumą“ pasiėgi-
mus Vilniuje.

Adv. Bulota matomai norėjo
pakelti skandalą, bet nenusisekė
— pirm. A. M. Padolskis jam pa-
sakė, kad, girdi, jei keli skanda-
la, tai tuoj atsidursi už parko var-
tų. Mat, jis pareikalavo \$25 dol.
nui pir. už dieną; pirm. A. M. Pa-
dolskis atsakė, kad neduos, nes
pagal apskriečio nutarimo nega-
lama duoti jokių pinigų. Deia:

to jis ir buvo pasiryžęs kelti truk-
šmą.

Taipgi buvo kelių ukės susi-
tarta ir laukė ar neįeis jis S. V.
vėliavos ir ar neatkalbinės nuo pi-
lietystės, tai būtų tą „poną advo-
katą“ sulaikę ir uždarę į beian-
gę.

Bet viskas pasibaigė ramiai; —
advokatas išsikraustė į Chicagą,
Ill.

12 val. nakties uždarė parką,
ir visi svečiai išsikirstė namo.

Tautietis.

BUENOS AIRES, ARGENTINA.

Miestelyje Quilmes atsibuvo ge-
gužio 27 d. S. L. Arg. 1 kuopos
iškilmingas vakaras. Buvo pa-
statyta scenoje penkių veiksmų
drama „Lietuvaitė“. Lošimas
nusisekė pilnai gerai.

Pribuvęs iš Rosario 2-ros SLA
kuopos pirmininkas pasakė ilgą
ir indomią prakalbą apie Argen-
tinos lietuvų reikalus. Mes to-
kios turiningos prakalbos dar
nebuvo girdėję. Ypač stebėti-
na tas, kad kalbėtojas, budamas
socialistų, rimtai kalbėjo apie
tautiskų lietuvų reikalus bei
apie tėvynę Lietuvą. Priegtam,
ragino visus sueiti vienybėn.

Butų geistina, kad panašią kal-
bą išgirstume ant kiekvieno lietu-
vių vakaro. — Susirinkusiems
prakalba patiko (apart dviejų so-
cialistų), ką liudija gausus rankų
plojimas. Neužganėdinti prakal-
ba socialistai, griebsi kritikos,
bet tuomi pastatė save negeisti-
non pozicijon prieš publiką.

SLA. Narys.

Susivienijimo Lietuvių Argen-
tinoje pirmą kuopa Quilmes su-
rėngė gegužės 27 d. vakarą.

Draugija Susivienijimas Lietu-
vių Argentinoje — didelė drau-
gija, turinti daug narių (1-ma k.
Quilmes, o 2-ra Rosario); mano-
ma sutvert 3-čią kuopą Kordobo-
je. Tai pašalpos ir apsvietos dr-
ja. Minėtą vakarą buvo renka-
mos aukos del nukentėjusių Lie-
tuvų nuo karės. Surinkta 26
pesos ir 50c.

Aukavo šie:

Aukauta po pežą:

K. Paragis, J. Sakalis, P. Mi-
kalauskas, A. Nariusis, M. Gairis,
L. Totulaitė, J. Padvalskis, P. Ga-
venas, E. Drotivinas, V. Palkau-
skas, J. Kindalas, B. Griškevičius,
J. Zavišius, M. Strupeikis, P. Jur-
kevičius, J. Jasineckas, C. Korsel,
O. Dukstaitė.

Aukauta po 2 pezu:

J. Mainionis, J. Elbe,
Aukauta po 50 centų.
J. Macianė, J. Vasiliauskas, J.
Rakunas, J. Paltanavičius, A.
Stalorius, F. Jakavičius, J. Auk-
selis, F. Strupeikis, P. Baldo.
Viso labo suaukauta 26 p. 50c.

Motiejus Rušėnas.

SLA. pirmininkas.

LEWISTON, ME.

Visų tautų paroda. Liepos 4
d. čia atsibuvo visų tautų pa-
roda po viena Amerikos vėliava.
Parodoje dalyvavo ir lietuvų šv.
Baltramiejaus Draugystė. Para-
da buvo tokia, kad panašios sia-
me mieste per 20 metų nėra bu-
vę. Miestas buvo išpuostas vė-
liavomis, nes laukė laivyno mi-
nisterio Daniels. Dalyvaut buvo
užkviestos visos tautos. Paroda
buvo padalinta į penkis skyrius:
lietuviai ėjo antrame skyriuje.
Griežė įvairūs benai. Pirmų pi-
rmiausia ėjo milicija, paskui —
jureiviai. Pirmą draugystė ėjo
anglų, paskui škotų, trečia vokie-
čių, ketvirta lietuvų (šv. Baltr-
dr. nariai — apie 150 ypatų) —
visi juodais siuntais, baltomis ke-
purėmis, baltomis pirštinėmis;

ant skrybelių buvo kaspinėliai su
parašu, kad tai lietuvų draugys-
tė. Paskiau ėjo francuzai ir ki-
tos tautos. Ant pat galo ėjo li-
gonbučio seseris — su raudonais
ant rankų kryžiais ir baltais dra-
buziais. Gaisrininkų važiuo še-
šios partijos.

Lietuviai gana atsižymėjo tarp
svetimtaučių — mat, tai buvo ga-
na graži grupė, kuri ant žiūrė-
tojų darė labai gerą įspūdį. Vi-
ši dideli, balti, gražūs vyrai —
miela žiūrėti į lietuvius. Lietu-
viams daugelyje vietų plojo ran-
koms.

Nors daugelis tautų dalyvavo
parodoje, bet anglų laikraštis
„Lewiston Evening Journal“ tik
pažymi kurios tautos dalyvavo,
o lietuvius išgyrė — girdi, lietu-
vių draugystė puikiai atrodė,
galbut, sako, tie žmonės geri pi-
liečiai. Po apvaikšiojimo mies-
tas davė draugystei tris bačku-
tes alaus. Tik tiek nesmagu,
kad lietuviai neturėjo savo tau-
tiškos vėliavos.

Ministeris Daniels pasakė par-
ke prakalbą. Kalbėjo apie atei-
vius ir jų pagedavimus bei vei-
kimą.

Radvila.

Šis-tas.

Kas ant mėnulio darosi.

Mėnulis nuo žemės yra atstu
ant 360 tūkstančių verstų. Pasi-
dėkavojant dabartinėms didelėms
teleskopoms (žiuronams), mok-
slinčiai gali matyti, kas darosi
ant mėnulio. Jie mato, kad ten
yra plotai, kurie užima nedau-
giau ketvirtinio versto, tai yra
tiek, kiek paprastas miestelis kad
užima. Atrasta, kad ant mėnu-
lio jokių gyvųjų nėra, delto,
kad ten oro nėra. Labai gali
buti, kad tenai kada tai labai se-
nai buvo gyvi sutvėrimai, bet da-
bar jo paviršius šaltas ir negy-
vas. Mėnulio paviršius kartais
truputėlį pasikeičia, — tai nuo
nupuolimo ant jo meteorų. Pasi-
dėkavojant tam, kad ten nėra
oro, meteorai nupūla su tokiu
smarkumu, kad pramuša mėnulio
šaltą paviršių ir kartais išsilioja
dar iš jo vidurio karšta skista
medžiaga, kuri išsiliojusi ant pa-
viršiaus sušala.

Paduokit brolišką ranką.

„VIENYBĖJE LIETUVNINKŲ“

kas savaitę telpa nuo karės pa-
bėgėlių pajieškojimai savo gim-
nių ir pažįstamų, kurie meldžia
pagalbos — pinigškos. Jūs ga-
lite juos sušelpi pasiūsdami pini-
gų per „Vien. Liet.“ ofisą.

Platesnių žinių reikalaudami,
prisiųskite už du centų stampą.
Adresuokite:

J. J. PAUKSTIS & CO.,
120 Grand Street.,
Brooklyn, N. Y.

PINIGAI

Geriausiai, greičiausiai ir pigiau-
siai Persiūnčia Pinigus į Lietuvą
Rusiją ir visas dalis svieto ir
parduoda šifkortes.

„VIEN LIET.“ OFISE

120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

VIENYBĖ LIETUVŲ NINKŲ

Išleista kas sėdėda iš Brooklyn, New York.

Prenumerata Metams:

Suvenytose Valstijose	\$2.00
Europoje ir kitur	\$3.00
Kanadoje	\$2.50

Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užrašymo, ne nuo Naujų Metų.

J. J. PAJKSTIS & CO. (Inc).

120-124 GRAND STREET,

BROOKLYN, N. Y.

Telephone 2421 Greenpoint.

„LIETUVIŲ DIENA“

Laikraščiuose skaitome, kad prezidentas Wilson paskirs „Lietuvių Dieną“ rinkimui aukų nukentėjusiems lietuviams nuo karės Europoje. Tai puikių dalykų! Lietuviai galės rinkti per visas Suvenytas Valstijas paskirtoje dienoje.

Neturėtų čion ginčai kilti, kas ir kaip tą dieną Amerikoje yra išgavęs. Budamas Washington, su Lietuvos laisvės reikalais, dar vasario mėnesyje, aš prašiau ir p. Farr'o ir p. Casey, kad pasirūpintų tokia lietuvių diena. Tokia pat minčių dirbo ir dirba mūsų katalikai. Ne iniciatyvos klausime dalykas, bet pasiūlymas proga. Atsiminkime, kad visa šalis bus mūsų reikalams atvira ir maloniai duos pinigų, jeigu mokėsime juos rinkti. Rinkime pinigų — dalykas!

Atsiminkime, kad žydai įstengė surinkti bent 4 milijonus dolerių. Jie mokėjo. O mes ar mokėsime, tai nuo mūsų pačių priderės.

Tad čion noriu keletą žodžių pasakyti reikale surinkimo pinigų Lietuvos naudai, iš praktiško atžvilgio. Pirmiausiai, neturi būti jokių varžytinių tarpe lietuvių, ar jie priguli prie vienos, ar kitos, ar trečios srovės. Rinkimu pinigų turi užsiimti draugijos, taip S. L. A. kuopos, A. L. T. S. kuopos, pašalpinės ligoje draugijos ir tt.

Kiekviena draugystė turi pasirūpinti iš anksto, kad turėtų didoką skaičių mergelių, berniukų, o kad ir suaugusių žmonių, kurie prezidento Wilsono paskirtoje dienoje būtų pasirengę nuo ryto iki vakaro rinkti ir gauti ir kromuose ir namuose pinigų. Draugystės turi kontroliuoti ir prižiūrėti savo išsiųstus rinkikus, ir galiausiai nuo jų pinigų paimti ir suskaičiuoti.

Kas eis rinkti pinigus, tam draugystė turi duoti: 1. baltą raikštį su randonu kryžiumi, aprašant apie žastą ar alkūnę, ir 2. dėžutę. Netikimi, kad galima bus turėti plieninės dėžutės — nes kiekviena lėšuoja apie dolerį, bet lengvu nupirkti popierinę (iš papkos) dėžutę. Bet ir jas reikia iš anksto užsisakyti, kad, atėjus rinkimo pinigų dienai, nereikėtų žiopsoti ir gaisinti laikas.

Taip turi daryti visos naujokynės, nuo Atlantiko iki Pacifikui, kur tik yra lietuvių draugijos. O jeigu kur draugijų lietuviškų nėra,

ta, tai aplinkinių miestų draugijos turi visur pasiųsti savo paskirtus rinkikus ar rinkikę. Neapleiskite nei vieno miesto ar miestelio ar kaimo! Atsiminkite, kad svetimų tautų žmonės neis del mūsų rinkti, mes turėsime tai padaryti patys.

Jeigu kur daug draugijų yra ir jeigu draugijos sušpės ir sumanys savo tarpe susitarti ir komitetus išrinkti tai lietai — labai gerai. O jeigu sutarties nėra, tegul kiekviena draugija renka atskirai ir tegul kontroliuoja savo rinkikų surinktas aukas.

Rinkimui aukų pasibaišus, kada draugija suskaičiuos pinigų padarys, tai draugijos pareiga yra perduoti pinigų vienam iš visuomeniškųjų fondų. Lietuvos Gelbėjimo ir Lietuvos Autonomijos Fondas (p. T. Paukštis, 13 Mill Str., Pittston, Pa., yra išrinkti) yra pasirengę priimti pinigus, ir priimtuosius pakvitus.

Tad, tautiečiai, subruskime į darbą! Prisirengkime iš anksto! Tegul draugijos savo artimiausiuose susirinkimuose tą reikalą apsvarsto, tegul iš anksto rinkikus paskiria, ir jiems kaip raikščius, taip ir dėžes superka.

Nebusite lietuviams, nei gerais žmonėmis, jeigu visai šaliai pritariant ir prezidentui Wilsonui linkint, nesurinksite bent 5 milijonus dolerių. Čion neiviešas negali atsisakyti — nei partviškumu, nei religija, nei savo stovene: kiekvieno lietuvių pareiga yra darban stoti ir per paskirtą dieną išsiųstus rinkikus, ir galiausiai suteiksime didesnę pagalbą, negu šiandien minėjame.

Be darbo nebus nieko. Kiekviena draugystė turi pasirūpinti iš anksto, kad turėtų didoką skaičių mergelių, berniukų, o kad ir suaugusių žmonių, kurie prezidento Wilsono paskirtoje dienoje būtų pasirengę nuo ryto iki vakaro rinkti ir gauti ir kromuose ir namuose pinigų. Draugystės turi kontroliuoti ir prižiūrėti savo išsiųstus rinkikus, ir galiausiai nuo jų pinigų paimti ir suskaičiuoti.

Kas eis rinkti pinigus, tam draugystė turi duoti: 1. baltą raikštį su randonu kryžiumi, aprašant apie žastą ar alkūnę, ir 2. dėžutę. Netikimi, kad galima bus turėti plieninės dėžutės — nes kiekviena lėšuoja apie dolerį, bet lengvu nupirkti popierinę (iš papkos) dėžutę. Bet ir jas reikia iš anksto užsisakyti, kad, atėjus rinkimo pinigų dienai, nereikėtų žiopsoti ir gaisinti laikas.

Taip turi daryti visos naujokynės, nuo Atlantiko iki Pacifikui, kur tik yra lietuvių draugijos. O jeigu kur draugijų lietuviškų nėra,

TRADICIJINĖS KLAIIDOS.

Mūsų nors šiek-tiek mažstantis žmogus prisilaiko tradicijos daryti vienas ir tas pačias klaidas. Tokias tradicijines klaidas daro ne vien kurios nors sriovės žmonės, bet visi. Štai yra išgyvenusi tradicija dalinti visus veikėjus, visą visuomenę į dešiniuosius ir kairiuosius. Tas tai nieko, bet negerai tas, kad jeigu tai

dauguma kairysis, tai sulys jo, visi tie, kurie stovi dešinėje, visi blogi žmonės. Nenaudėliai: gi stovintys greita dalintojo — kairėje, visi geri, pažangūs, tik-tik ne nauji pasaulio išganytojai. Jei toks dalintojas stovi sulys savo pažiūrų dešinėje, — jis taip pat elgiasi kaip pirma, tik kairiuosius skaito nenaudėliais, o dešiniuosius (savuosius) padoriais žmonėmis, dirbančiais prakilimų darbą. Pirmieji vadina save pažangiais, antrieji gi irgi kalba apie pažangą, apie tobulumą, ir net leidžia savą laikraštį „Pažanga“. Ką nei darytų viena pusė, kad ir geriausi darbai, vis vien antroji pusė, sulys išgyvenusi tradicijos, tame matys blogą. Čia turime dar pridurti, kad dešiniuosius tradicijos, net mūsų stambesni veikėjai negali suprasti ir apkaigoti prekes, jei jos nebūna nušlautos moralybės spalva. Plokios prekės kaip istoriškas, solidariskumas, imbročiai etc. pas mus neturi vertės, jei į tai žiurima ne iš moralybės žvilgsnio. Moralybė, nors ji pas mus suliginamai žema, — kaina visoms prekėms. Vienu žodžiu — mūsų abiejų pusių veikėjai pildo tradicijines klaidas, kurios ir trukdo veikimą bei budavojimą tarpšriovinių tiktų.

Kad taip yra, aiškiausiai aiškina garsūs debatai p. Bulotos su p. Šimkus. Juo abu abudu atkeliavę iš Europos, abu stovėjo arti tvirtinimo Liet. Dr. nuk. nuo karės šelpit, abu žino dalykų stovi. Na, ir kas iš tu lebatų išėjo? Kas į dabatų eidamas tradicijiniai buvo įsitikinęs, kad Bulotos moksle teisybė, tą joki p. Šimkaus išvadžiojimai neįtikrina. Kas gi buvo įsitikinęs, kad Liet. Dr. gėgė daro, tam jokie Bulotos išvadžiojimai niekis. Tie lebatai nieką neįtikina kiti, negu kas manė pirm debatu.

Ką jau kalbėti apie paprastus klausytojus, kuomet ir laikraščio redaktoriai nekaito elgiui. Tik prisijūre kime laikraščiuose, kad ir į plačiausius tu dabatų aprašinėjimus, — kiekvienas aprašo taip, kaip jis pats įsitikinęs. Pagaliau, jei ir būtų stenografiškas auorasas visko, kas buvo kalbėta, ir tas nieko nepagėdytų, nes kiekvienas išskaičiuotų tą, ką jis įsitikinęs. Gražiu pavyzdžiu galėtų būti p. L. Pruseika, sulys kuri aprašinėjimų „Laisvė“ galima spręsti, kad jei p. Bulota nebūtų taręs nei vieno žodžio, nebūtų pastatęs jokio argumento, vis vien jis, sulys p. Pruseikos, būtų „išlošęs“.

Paimkime ir patį p. Bulotą. Kam jis varo pragaištingą darbą prieš Draugiją? Kam demoralizuoja ukautojus? Juk debatuose p. Bulota nei pusę žodžio neišsitarė, kad Centr. Komit. Petrograde būtų pasisavinę pinigų. Visas dalykas čjo tiktai kam išleista vienam, o ne kitam dalykui. Bet jei taip, tai galima juk prikišti prie kiekvieno dalyko. Juk jei ir p. Bulota

butų pirmininku Centr. Komit. ir tik pabėgėlius šelpit, o nesirupintų nieku daugiau, prie jo dar labiau galima būtų prisikabinti, nes jis žudytų tautos ateitį. Bet tad delko jis kimba? Atsakymas trumpas. P. Bulota delto taip daro, kad jis tradicijiniai įsitikinęs, jog ką nei darytų Centralinis Komitetas, vis vien darys blogai, nes didžiūmoje jis susideda iš kunigų šalininkų. Prisilaikant tokio tradicijinio ir tai klaidingo įsitikinimo, pilnai nuosekliai p. Bulota žodžiai sakti p. L. Leonui Maskvoje: „Nesigailėsiu tos Draugijos.“ Ir prisilaikydamas savos tradicijos, p. Bulota nesigaili, net neatsižvelgdamas į tai, kokią skriaudą jis daro Lietuvai savo tuom rėšigalėjimu.

Dar toliau. Sugrįžta iš Europos p. R. Karuža. Tiesa, jis nebuvo pačioje Lietuvoje, bet matėsi su visa eile inteligentų, kurie buvo Lietuvoje, arba kurie geriau, negu bile vienas amerikietis, žino dalykų stovį pačioje Lietuvoje ir už Lietuvos ribų. Tokiu būdu p. Karuža yra geriausiai informuotas už bile vieną Amerikoje esantį lietuvi. Jis patalpiu laikraščiuose savo kelionės atskaitą. Ta atskaita pilnai sutinka su tomis žiniomis, kurias atvežė p. Širvydo šeimnva, kuri pervažiavo visą Lietuvą, pradedant Kuršu ir baigiant Karaliaučiumi; taip pat sutinka ir su pranešimais p. P. Jono, kun. Žilinsko, ir p. Jono J. Vienok ar tas ir tikino tradicijiniai kitaip įsitikinusi? Ne! Pirmiausiai jam nepatikėjo socialistų laikraščiai, paskui „Ateitis“.

„Ateitis“ — patikėjo ant tiek, ant kiek p. Karužos papasakojimai sutiko su jos pirmesniais įsitikinimais, pirmesniais žiniomis. Ką daugiau p. Karuža sakė, tai anot „At.“, nesutinka su teisybe ir pasirodo, kad lygir „At.“ daugiau žinotų, kaip Lietuvoje dalykai stovi, negu pats p. Karuža.

Tai vis tradicijinis įsitikinimas, tai vis tu pačių klaidų pakartojimas nei kiek neužsitikint kitų sriovių veikėjais. Kolai mes kartosime tas pačias priprastas klaidas, tai yra kol matysime vieni kituose vieni tikti blogą, tol žinoma, negalima laukti jokio bendro produktyvio darbo. Čia nepakenks srioviniai ar partviniai įsitikinimai.

Ant tako prašalinimo visuomeninių suiručių stovi tradicijinės nuo senai priprastos klaidos. Vengkime jų!

Peržvalga

// Pagavo uodą ir mano kad tai slonius.

Tokia „štuka“ iškerta „Laisvė“ N59 indėdama p. Chmieliansko laišką, kurį jis išsiųti nėjo veikėjams ir šiaip žmonėms. Tame laiške p. Chmielianskas kalba, kad Chicago lietuvių būrelis sumanęs leisti didelį

dienraštį, vedamą pažangioje tautiškai-demokratinėje dvasioje. „Laisvė“ tiktai delto, kad niekas viešai apie tai nerašė, vadina tokį darbą nebepartyvišku ir gėriasi neklystanti sakydama, kad tai daroma prieš „Naujienas“, kad tai esąs egoistiškas darbas. Rodos, net žiurint kad ir socialistiškai žvilgsniu, reikėtų tokiam pažangiam dienraščiui prijausti, juk juo bus daugiau pažangiųjų laikraščių, tuom bus daugiau jų pelnyta. Bet juk senai žinoma, kad „Laisvė“ tik savo „pažangą“ tepripažįsta.

Juokinga ir tas, kad tuos sumanytus tautiečius „L.“ vadina nykštukais. Na, jei jau nykštukai, tai ko jų taip bijotis, kam kelti tai „lėrmą“. „Laisvė“ jau pradeda prieiti prie to, kad jau nebemoka nei nuosekliai išsikolioti.

// Siekis išteisina budą.

Paprastai manoma, kad šio lozungo prisilaiko tik tai jezuitai. Bet kas taip mano, — tai dikčiai suklysta. Jo nemažiau prisilaiko ir socialistai, arba teisingiau sakant „Naujienų“ redakcija.

Nepersenai mes rašėme, kad socialistai, nors ir daug kalba apie panaikinimą privatiškos nuosavybės, bet iš tikrųjų, gyvenime, jie labai stovi už jos palaikymą, kas apsirėškia palaikyme privatiškų laikraščių, priešingai kolektyviškai leidžiamiesiems.

„Naujienų“ atsakydamos į tai mudo, kad socialistai dar niekur nėra reikalavę panaikinimo visos privatiškos nuosavybės. Jie reikalauja panaikinimo privatiškos nuosavybės tik išdirbystės ir susižinojimo priemonių, lyg, rodos, laikraštis nėra susižinojimo priemonė. Bet dar daugiau, — jos sako, kad laikraštis nėra toks daiktas, nuo kurio priklausytų visuomeninis gyvenimas, todėl laikraštis gali pasilikti privatiška nuosavybė.

Bet mes drąsiai tvirtiname, kad šiandien civilizuotam žmogui visiškai be laikraščio negalima apsieiti, taip lygiai, kaip be vandentraukio, gatvėkario, degtukų etc. Delei tu visų reikalingiausių daiktų pagaminimo yra susitvėrusios didžiausios korporacijos, kurių akcijomis spekuojama biržoje. Lygiai tas pats ir su laikraščiais jų išleidimui suorganizuotos bendrovės, įmonos indėti pelną nesantįs karitai, jų akcijos perkamos ir parduodamos biržoje, jas užgyvenama milijonai. Taigi laikraštis, „N.“, tonn išstiekiant, yra visai tokiu daiktu, be kurio žmogus negali apsieiti. Tiesa, jos gali tvirtinti, kad žmogus, jei nori, gali laikraščio neskaityti, bet tad mes galime irgi tvirtinti, kad žmogus ir be gatvėkario gali apsieiti — gali pėkšias vaikščioti, gali apsieiti ir be vandentraukio, — tik reikia šulinį išsikasti. Taip pat, norint, galima apsieiti ir be degtukų, gazo etc., etc., juk buvo laikai, kuomet be to apsiejo.

„Nauj.“ baigdamas savo peržvalgą sako:

„Privatinis ar neprivatinis laikraščio valdymas, tai yra ne principo, o tikslingumo (praktiškumo) klausimas.“

Arba kitais žodžiais — delei tikslingumo ar praktiškumo galima išsižadėti principo. Taip lygiai tai patį gali pasakyti kiekvienos gatvėkarių kompanijos savininkai: jie irgi juk žodžiuose gali būti didžiausi privatiškos nuosavybės priešai, bet delei tikslingumo padaryti pelną gali valdyti susižinojimo priemones. Tai

gi „Nauj.“ principai ant tiek tvirti, ant kiek jie supuola su tikslais, bet jei tikslas skiriasi nuo principo, tai jau „N.“ jo praktikoje išsižada. Taip lygiai ir jezuitai daro.

Arba vėl, — jei jau parankiau ir tikslingiau, kuomet nuosavybė pasilieka privatiškose rankose, tai kam dar kalbėti apie jos atėmimą iš privatiškų rankų. Bet „N.“ kaip ir visi socialistai, kalba vienaip, o veikia kitaip. „N.“ tolei socialistiškos, kol jos neprieina prie tikrojo veikimo; ant popierės juk visko galima prirašyti.

// Naujas burbulas.

„Kova“ N29 išspausdino sekančią:

„Jau pradėję spausdinti šitą numerį, mes gavome žinių, kad mūsų taikininkai (didysis diplomatas Karuža ir kompanija) labai „dideliais“ sumanymais užimti „Lietuvai gaivinti.“ Po Philadelphia jau eina slapta agitacija:

Važinokit į Francuziją amunicijos dirbt! Gausit užmokėstį tokią-jau, kaip čia, Amerikoje. Nesibijokit nieko: Rusijos ambasadorius Paryžiu Karužai davęs žodį, kad ir politikos prasikalteliai gali važiuoti, — nei plaukas nuo jų galvos nemukrėsias. Savo užveidas galėsią turėti, savo bažnyčią pasistatydinti, savo mokyklą, valdžia pinigų duosianti. Visur savo vėliavą galėsią vartoti, kad visi žinotų, jog tai lietuviai. Lietuvos vardas reikia kelti, nes jo dabar niekas nežina. Tik reikia mažiausia penkių tukstančių lietuvių amunicijos darbininkų. — Tuomet Francuzijos valdžia duosianti pusę milijono frankų — Sandarai — Lietuvai gaivinti. Jos vardas iškilsias...

Toks Karužos misijos vaisius. Kad tik tie socialistai nepatirtų ir višo reikalo nesugadintų! Mūsų vaikiški diplomatai lauzo sau apie tai galvą ir slapta tinklus mezza, kaip daugiau žuvelių į juos sugaudyt. Ptryė apie tai, mes laikome savo pareiga pranešti visuomenei. Nesiduokit suvedžiot! Neklausykite vaikiškų pasakų. Lietuvius darbininkus nori į Francuziją privilioti, kad Francuzijos valdžia daugiau saviškių į kariuomenę gautų paimt. Ir niekur Francuzijoje tiek nemoka ir nemokės, kaip Amerikoje. Ten baisiai su spausiti dabar darbininkai, ir toks-jau likimas ir lietuvių ištiktų. O kuomet jie pasipriesint norės, ir juos lengvai į kariuomenę galės paimt, kaip ima francuzų darbininkus. Nesiduokit suvadžioti ir pažinkit tikrąjį mūsų tautininkų politikos veidą. Jie virsta Francuzijos valdžios ir kapitalistų agentais... Apsisaugokit, darbininkai! Nemėlykit į slaptą taisomus jų tinklus! Pasirūpinkim, kad šitas netikės jų sumanymas miryt, dar nei nepamątes dienos šviesos! Šalin tokius tautos gelbėtojus ir darbininkų mulkintojus!“

„Naujienų“ perspausdinusios tą straipsnį, sako:

„Jeigu žinia apie šitą dalyką pasirodytų esanti teisinga, tai p. Karuža ir kiti politikieriai, kurie remia jo planą, ištiesų užsitarautų to, kad lietuvių darbininkai paimtų jiems gerą šluotą.

„Ateitis“ taip pat perspausdinus pastebi:

„Perskaičius šita tiradą, nežinau, kaip galėtume būti tikri, kad šis straipsnis yra tikras.“

nandiam skaitytojui gali išrodyti „striešniausias“ daiktas. Tuo tarpu tai yra paprasčiausias pačios „Kovos“ išpustas burbulas. Atsilaukęs p. R. Karuža į Bostoną pasakojo ir mums apie tą dalyką ir rodė net Francijos karės ministerijos rašytus laiškus ir paduotus pasiūlymus. Visas dalykas pasirodė tame, kad Francūzijai reikia darbininkų ir ji nori jų kur nors įgyti. Per p. M. Yčą, p. Karužai buvo pasiūlyta propozicija — suorganizuoti kokia 5–10 tūkst. lietuvių darbininkų, kurie sutiktų važiuoti Francūzijos amunicijos dirbtuvėse dirbti. Francūzijos valdžia užtikrina tam tikrą ekonominę sąlygą — darbą nemažiau ant metų, po 1.25–1.50 franko už valandą ir dovanai kelionę šian ir ten arba po karės, jei norės, į Lietuvą, prideda apgyvendinti grupėmis ir duoti jiems teisę laisvai organizuotis etc. — tai ir viskas.

Čia turime pabrėžti, kad paties R. Karuža netiki į tokio plieno įvykinimo galimumą, todėl neišmintinga intarti jį kokioj agitacijoje ar misijoje. Apie ką nors kalbant, reikėtų ne gandas remtis, bet tikromis žiniomis. Prie „At.“ pridurti mes galime, kad ir mes žinome tuos „plenus“, matome tuos Francūzijos ministerio pasiūlymus ir iš to nieko nedarome. Jei tas planas nevykdomas, tai kam apie jį kalbėti. Čia juk visa bėda tik tame, kad p. Karuža turėjo nelaimę pirmiausiai nepasiklausti ponų socialistų.

Antrą vertus, o kad ir taip būtų, tai juk nebloga būtų. Juk dabar ne bile kas, bet ir patys socialistai, kuopų ir rajonų viršininkai, susipratę, o juk dirba amunicijos dirbtuvėse. Bent viena tokį mes žinome, vienok nei „Kova“ nei „Naujienos“ neima šnotų. Net jie neparašė nei vieno straipsnio, kad darbininkai ne dirbtų amunicijos dirbtuvėse. Tāt jei dirbti amuniciją, tai ar ne, vis vien kur ją dirbti, čionai ar Francūzijoje. Jei dirbti Francūzijoje (lygiomis darbo išlygomis), tai juk lietuviui darbininkui geriau, juk jis vis vien svetur, o antra — jis arčiau tėvynės, jam parvažiavimas nieko neprekiuotų ir jis sušlostų žymią politiską ro-

Bet pakartojame; niekas to plieno nevykdo, bet tik kalba kaip apie pasiūlymą. Jei kada nors jis ir būtų vykdomas, tai gali socialistai but ramūs, niekas nuo jų nesislėps. // Apie bloką. „Darbin.“ jau vėl pradeda kalbėti apie bloką su tautininkais. Jis esąs labai pagėdaujamas, tik dabar bus sunkiau jį įvykdyti, nes sandariečiai Pittsburgho konferencijoje nutarė išmesti paragrafą iš savo programos, kuriuomi jie visus tikėjimus toleruoja, o ne gerbia, kas toli gražu ne vis vien, o antra — indėję paragrafą, kuriuomi reikalaujama pripažinti demokratines valdžias, kas sulyg „Darb.“ veda į betvarę. Pagaliaus „Darb.“ linki, kad ateinančiame gūdenyje Sandaros susižiaviame tas būtų pataisyta. „Darb.“ savo rašinį užbaigia: „Jei tas neįvyks, katalikai, nors ir su skausmu širdies, bet bus priversti žiūrėti į sandariečius, kaip į savo ir tautos priešus.“ Bent aiški užbaiga: kas nesutinka su katalikybe, tas tautos priešas. Bet ir sandariečiai ar

socialistai lygiai gali sakyti, kad kas nesutinka su demokratyste, tas tautos priešas. Ar nebutų geriau pasidėjus į šalį tas visas katalikybės bendrai gelbėti Lietuvą.

Mirtina kova socializmui.

Visa eilė veikėjų iš tiesės puses „Savaitiniame Drauge“ paskelbė mirtiną kovą prieš socializmą. Socialistus jie vadina darbininkų išnaudotojais etc. Tai gi jau nuo dabar turėsime dvi pilnai organizuotas armijas kovojančias už gyvenimą ir mirtį.

Jono Jonylos laiškas.

„Sav. Draugas“ išspausdino gerai pažįstamo Jono Jonylos laišką, kuriame aprašo dabartinį Lietuvos padėjimą po vokiečių. Delei ilgumo, mes viso to laiško negalime čionai išspausdinti. Pastebėsime tik tai, kad jis tik patvirtina, ką pirmiau mums rašė p. Jonas J. ir ką papasakojo p. R. Karuža.

Labai pabrango laikraštienė popiera.

Laikraštienės popierio pabrangimas vis didinasi. Dabar jau jis tris kartus brangesnė, negu kad buvo. Popierių išdirbėjai sako, kad dar kaina ant popierio kilsianti. Daugelis angliskų laikraščių, neįpirkdamie popierą, sustoję, kiti gi sumažėjo, treti pakėlė prenumeratas ir už pavienius NN. Lietuviški laikraščiai, kaip „Jaunoji Lietuva“ ir „Muzika“ del popieros brangumo sustoję. „Laisvė“ jau pakėlė kainą, „Kelmė“ su „Naujienomis“ žada pakelti prenumeratą.

Mes irgi įieskome išėjimo iš to klausimo. Pirmiausiai atsieliame į gerb. „V. L.“ skaitytojus, kad mes negalėsime daugiau palaukti su prenumerata ir tuojau „V. L.“ siuntimą sustabdytume, kaip tik prenumerata išsibaigė. Todel atkreipiame gerb. skaitytojų atidą, kad kaip tik gaus pranešimą, kad prenumerata yra pasibaigusi, tuojau ją atnaujintų. Neatnaujinus mes su laikysime laike 2 savaitę.

Taipgi manome keisti ir „V. L.“ formatą į parankesnį, žinoma nuo to nesumažės nei teksto didumas nei kaina.

Bulotos su Šimkum debatai

(Tąsa iš pereito N.)

Toliau p. Šimkus skaito ilgiausias skaitlines, kiek kur yra prieglaudų, mokyklų ir kiek jose šelpiamųjų. Taipgi skaitlinėmis priparodo, kad sandomieji darbininkai gauna ne 100.000, bet tik tai 25.000 ir kad šelpiamųjų yra 114.000.

— Kaslink Kavaliauskienės, — sako Šimkus, — tai nėra ką klausyti bobų pasakų. Verčiau prisiešiu tvirtinimus tokių garbės vertų vyrų, kaip Naruševičius ir P. Leonas.

Čia p. Šimkus kalba apie tilpusi laikraščiuose p. P. Leono laišką, kur pasakyta, kad Bulota delto nesigaili tos draugijos, kad ji tenais neišrinko į komitetą narius. Naruševičius sakė Karužai, kad Bulota tam atvažiavo Amerikon, kad karianti prieš Yčą.

Bulota paabejoja apie tikrumą Leono laiško.

Šimkus šaukia paliudyti „V. L.“ redaktorių P. Norkų, ar tikrai taip buvo rašyta, nes jis pirminis tas laišką patalpino laikraštini. P. Norkus paliudija, kad

tikrai taip buvo p. Leono rašyta.

Šimkus savo visą kalbą rėmė atskaitomis, citatomis iš ustavo draugijos ir atskaitų.

Šiuomi galima sakyti, kad debatai faktiškai užsibaigė. Kas toliau sekė, — tai tik asmenų žeminimas, ar kabinėjimasis prie žodžių. Antru kart Bulota kalbėdamas jau net ir padaro įžangą, kad kalbėsias apie asmenis.

Jis pirmiausiai nurodo, kad P. Leonas sugriovėš Dumos atstovų kuopą ir tam panašiai. Prisikabiną prie Šimkaus žodžio „boba“ — sakydamas:

— Boba, tai ne moteriškė! Visos moteris žmonės. Ir Žemaitė moteriškė. Tamista prieš ją dailės srityje tik vaikėzas, tai tik snarglius prieš ją — ir prilygina Šimkų paršui.

Toliau Bulota nurodo, kad daugiausiai sukčių esą iš inteligentų. Apie patį gi Šimkų sako, kad jis esąs lenkiškos parapijos vargamistra ir veikia del lietuvių lenkiškai Dievą garbindamas (aštri ironija).

Toliau vėl Bulota eina prie apyskaitų. Pakartojama tas pats, ką ir pirmoje kalboje. Pagaliaus Bulota pataria Šimkui nemonyti akių. Vėl nurodo, kad nereikėjo kviesti inteligentus iš ministerijų del darbo draugijoje. Nereikėjo ir važinėti trimis nariams į Voronežą etc, etc.

Šimkus jau į tai neatsako, nes buvo pirmiau atsakyta, o tik klausia Bulotos, ką jis atstovauja.

Bulota perskaito ingaliojimą, kad jis atstovauja (socialistų) Liet. Šelpimo Fondą.

Šimkus klausia, kiek daug apirupino pabėgėlių L. Š. F., bet į tai jau Bulota neatsako, o tik kalba apie įsteigimą Gyd. ir Maitinimo Dr-jos, kuriai atsiuntę pinigų (tautininkų) L. G. Fondas.

Toliau: Šimkus atsiprasto publikos už žodį „boba“, kurį jis pavartojo taip, kaip kad paprastai kalbama, bet visai nemanė įžeisti moteris. Apie save Šimkus taip pasako:

— Lenkiška duonele mintu, o lietuviškas dirbu. — Taippat Šimkus atsaiko ir į užmetimą, kam C. K. sekretorius Šilingas kartais vadinasi baronu. Esą, jei p. Bulota vis prie savo vardo prideda „prisiekęs advokatas“, tai lygiai taippat Šilingas gali vadintis baronu, jei tik tas yra reikalinga.

Dar panašiai ginčijasi, pagaliaus Bulota daro išvadą, kad viskas, ką jis sakė, liko nesugriauta, viskas pripažinta.

Šimkus prašo nefaisifikuoti ir skaito Leono laišką.

Bulota nepasitiki Leonui ir tiems visiems, kurie vagia.

Šimkus prašo R. Karužą pasakyti, ką jam Naruševičius apie Bulotą kalbėjo.

Karuža bando tarti žodį, bet pirmininkas neduoda balso, o Bulota į Karužą sako, kad tą žmogų reikia prašalinti iš sveikatos (Triukšmas).

Karuža negauna tart žodį. Po vilaiška — vice-prezidentas užprotestuota prieš tai, Bulota sako: „Kaip taip gali daryti vice-pirmininkas, kuris žino, kad yra nartata neduoti balso net ir Taftui, jei jis čia būtų.“ (Triukšmas).

Bulota kalba apie dvasinę sekiją. Kam reikia, girdi, dabar leisti algebras, geometrijos etc. vadovėlius, kam skirti tokius didelius honorarus. Tai bereikalingas pinigų leidimas.

Šimkus klausia, kas yra nariais Gyd. ir Maitinimo Dr-jos. Bulota pasako: „Pasirodo, kad ten yra žydų, todėl Šimkus sako, kad jei Bulotą žydai ingaliavo,

tai kodel Bulota čia nerenka aukų pas žydus.

Bulota pasakoja apie nuotiklus Vilniuje (balsai — sėskis!).

Šimkus taria užuojautos žodį lietuvių draugijai ir nurodo, kad Bulotai ten tėvynė, kur jis yra.

Bulota atsaiko, kad jis kazarmėje metus išbuvęs taip jautriai išmokyti kalbėti ir skaito Žemaitės laišką, kuriame ji sako, kad ji algų neėmusi.

Šimkus tvirtina, kad gal Žemaitė tuos pinigus išleido prakiliams tikslams, bet ji algą, nežiurint lindijimo, ėmė.

Bulota dar ką tokio nori aiškinti, bet publika pradeda trypti, šaukti ir skirstosi. Jis nieko negali per užimą sakyti. Taip viskas ir pasibaigia. Taip ir pasilieka neatšaukti žodžiai: snarglius, vaikėzas, paršas.

Laikė šios antros dalies debatų Bulota Šimkų vis vadina Šilingu, tas bandė užprotestuoti, bet Bulota pasakė, kad jis tuomi net garbę daręs Šimkui.

Publika prasiskirsto. Svetainėje bureliai likusiųjų kalbasi. Vieną vadina Šimkų kvailiu, duronium etc., kiti gi Bulotą kopustgalviu, šiaudadušu.

„Laisvės“ redaktorių p. L. Pruseika, rinkdamas savo popierių nuo reporterių stalo, sako: — Net man gaila tų tautininkų, kaip juos supliukė.

Tai taip maž-daug atsiliepus tie garsūs debatai. Padavėme juos kaip geriausiai mes juos nugirdome. Kas išlošė, tai jau kiekvienas skaitytojas lai sau sprendžia. Šiaip jau — tai ten buvusios didelės publikos didžiosios simpatijos nusinėšė p. Šimkus savo mandagumu ir rimumu.

P. Norkus.

Karė Lietuvoje

Laimingai ištrukęs iš tos baisios karės, bandysiu papasakoti kaip Lietuvos žmonės jautė laike karės ir ką lietuviams dave. Atsitikimus aprašysiu iš Dubačiaus miestelio, ar jo apielinkės. Kurso rėdyboj.

Jau nuo 12 liepos 1914 m. (seonojo stiliaus) pradėjo eiti tarpe žmonių paskalai, jog bus karė. Žmonės buvo neramūs, baigęstūs; visi ko tai laukė. Labiausiai laukė rezervistai ir jų šeimos.

Ir štai 18 d. liepos, 12 val. nakties, buvo išpinti raudoni, mėlyni ir balti apskelbimai, jog 17 liepos apskelbta mobilizacija rezervistų ligi 42 metų ir ratnikų I rūšies lig 25 metų. Miestelio žmonės, pripratę ilgai miegoti, jau patamsyje atsikėlė ir buriavosi, visi kalbėjo su nusiminusiais veidais apie tas liūdnas žinias.

Tą dieną, t. y. 18 liepos, buvo arklų ir vežimų mobilizacija. Bet rusai mažai išrinko, nes labai žiūrėjo į sveikumo ir diktumą arklų. Nuo šios dienos Kurso vokiečiai-baronai jau atsižadėjo Rusijos ir pradėjo visai penkti rusams ir pataikauti vokiečiams.

Baronai buvo daugiausiai arklų mobilizacijos viršininkai. Taigi jie kiek galėdami slėpė geruosius arklus nuo mobilizacijos. Paskui tas visas išėjo aikštėn ir jie tapo nubausti kalėjimu arba Sibiran išguiti.

Žmonės nieko nedirbo per tą laiką. Vaikėčiojo lyg musų apsėstį. Dienos buvo gražios, saulėtos. Sako — ant saulės 16. 17 liepos buvo trys juodi taškai. Tarp žmonių ėjo visoki paskalai atsirado visokių „politikierių“, kurie aiškino dalykų stovį ir tt.

Liepos 19 d. buvo jau paliept rezervistams traukti Hukštin, komisijon. Pauskantieji (apie 50)

susirinko antstolio kieme, kur juos užrašė, ir antstolis pasakė trumpą prakalbą: sako: — „nėra raudoti, karės dar nėra. Rusija, esą, tik spēką rado užstodama už Serbiją.“ Paskui užbaigdamas užkomandavo tris „urą“ už eorą ir armiją.

Vienas rusas dar pradėjo prieš valdžią kalbėti. Sako: — „Jūs siurbtė musų prakaitą ir pinigus, o dabar siurbtė musų kraują.“

Antstolis dar jam atsakinėjo, bet paskui liepė jį uždaryti. Nežinia, kur jį padėjo. Kiti nieko nesakė, tik su sąsromis stovėjo, kaip avinėliai ir žiūrėjo į savo verkiančias pačias ir kudikius.

Po prakalbos sustatė pašauktuosius į rindas, paskui susodino į vežimus ir, muzikai griežiant, išlydėjo iš miestelio.

Koks tada pakilo moterų verksmas!!! Verksmu labiausiai atsižymėjo žydelkos ir rusės. Lietuvės lydėjo su tykiomis sąsromis. Visą beveik dieną lig pietų vežė pro miestelį pašauktuosius iš kaimų į Hukštą. Pačto dvi dienas kaip ir negavom. Žmonės bėgo pačtuosna ir bankosna atsiimti pinigus — bijojo, kad neprapultų. Bet po poros mėnesių vėl sunešė atgal.

Liepos 20 d. gavom žinią, jog Vokietija užpuolė ant Francūzijos ir Rusijos. Laikraščiai buvo pilni aprašymų apie vokiečių žiaurumą apie Kalisio išnaikinimą ir Belgijos atsitikimus. Paskui pradėjo eiti geros žinios. Rusai ėjo į Galiciją ir Rytinę Prusiją. Žmonės atsipekėjo ir pradėjo dirbti laukus. Visi tikėjosi, jog Vokietiją greit priveiks ir vėl bus taika.

Bet žydai, rusų valdžia nepatenkinti, pradėjo varyti savo politiką. Tamsesniems žmonėms pradėjo jie pasakoti, jog rusams neinasi gerai, buk vokiečiai daug rusų pulkų ant minų išdraskės ir ten panašiai. Sukavojo aukšą, paskui pradėjo rinkti sidabrą ir smulkius varininius pinigus.

Varinius daiktus žydeliai pirkinėdavo ir kas žin kur siusdavo. Baronai irgi laikė vokiečių pusę. Jų rankose daugiausiai buvo išdalintas pašalpos pačiomis pašauktųjų karėn. Tai jie kaip galėdami suko ir trukdė šitą darbą. Pruidmūzės baronas atėjęs pas vieną rezervisto-pačią, kurios vyras tarnavo pas jį už berną, taip užrėkė ant jos, užtai, kad ji paprasė vyro algos, jog josios mergaitė apsirgo ir apkurto.

Ji nurašė vyrui, o tas per kairišką valdžią išsijieškojo algą, ir dar baronas gavo per nosį nuo gubernatoriaus. Paskui jis norėjo tą moterį išvyti, bet nieko negalėjo padaryti, nes nevalia buvo rezervistų pačias išmesti iš kvatierų. Jis turėjo jai duoti ir vyro ordinariją. Baronų dvaruose buvo iš Vokietijos užveždų, kurinos paskui visus suėmė ir išgėjo į Sibirą, nes jie buvo rezervų oficeriai.

Buvo uždrausta vokiškai ant gatvės kalbėti, nukabino baronų telefonus. Tai manau jie keikė „rusen švein!“ Po jų laukus ganė rusų kareiviai valdžios karves. Šimkus jiems buvo „rusų jungas.“ Žmonės, labiausiai latviai, turėjo juoko lig valiai iš jų.

Latviai sako, jog jeigu rusų valdžia būtų leidus 1905–06 metais išdegti ir išmūšti vokiečių baronus, tsi būtų daug geriau.

Latviai drūčiai laiko rusų pusę. O lietuviai, daugiausia, „savo pusę“ t. y. žiuri, kad jiems kuoma žiausiai skriaudos būtų, bet ant kitų galvos lai puola viskas.

Su mobilizacijos apskelbimu uždarė visas aludes ir monopo-

lius. Pertai rusų valdžia neturėjo tiek klapatų su mobilizacija. Bet aršieji girtuokliai atrado visokių rojus skistimų gerti. Gerdavo politurą, odeloną, namie larytą savokurką. Buvo uždrausta pardavinėti be valdžios leidimo šiaip ypatoms politurą ir lakus.

Porą žydelių areštavo už pardavimą polituros girtuokliams ir nubaudė po 2 mėnesių kalėjimo, o vartotojus to skistimo užklupo geriant už kaimo ir sučiupę nubaudė po 1 mėnesį kalėjimą už girtuokliavimą.

Taigi karės laikų vestuvės, krikštynos ir kitoki pokiliai budavo blaivūs.

Rusų valdžia nuo žmonių rekvizavo arklus, karves, vežimus ir grūdus. Buvo apskelbta, jog del 5 ypatų bus palikta viena karvė, bet tas neišsipildė, nes paėmė tik didžias ir sveikas karves. Zarasų ir Ukmergės pavietuose buvo menkos karvės, tai rekvizacijos komisijos jų nepriimdavo. Už viską mokėdavo grynais pinigais ir gana geras kainas. Tik ant gerųjų arklų žmones nuskriaudė, nes už arklį pirmos rūšies, kuris taip vertas lig 1,000 rublių, mokėdavo vos po 200–250. Karves ėmė ant svoro. Paskui nuo od-irbių atėmė išdirbtas kajlias. Bet už viską buvo užmokėta.

Po to, kaip vokiečiai užpludo Suvalkiją ir juos paskui išgujo, rinko po miestelį del nukentėjusių ankas. Tatjanos komitetas vedė sykį ir Raudonos Kryžius laipė. Žmonės davė gna gaudai. Del sauzėstųjų dirbo žekes, pirštines, davė moteris drobes, marškinius. Bažnyčioj, kas šventė, rinko pinigus del pabėgėlių. Buvo surengti latviški ir 1 lietuviškas valdinimas, pelnas nuo kurių ėjo del nukentėjusių pagalbos.

Vyt. Sirvydas.
(Bus daugiau).

VIESAS PAPEIKIMO ŽODIS A. BULOTAI

Kuomet užklupo nelaimė musų tėvynę Lietuvą su jos gyventojais ir pradėjo naikinti gyventojų namus, turtą, palikdama juos be pastogės ir be maisto, tada šimtai tukstančių atsirado pabėgėlių iš musų tėvynės. Pagalba jiems tuomet buvo reikalinga. Ir štai kad suteikus kokią nors pagalbą tiems pabėgėliams, Lietuvoje susitvėrė lietuvių Draugija nukentėjusiems del karės šelpiti, kuri šimtus tukstančių lietuvių pabėgėlių sušelpė, ir taippat šian dien plačiai veikia šelpimo reikale. Bet štai, atvažiavo į Suvienytas Valstijas ponas A. Bulota; pradėjo šmeizti tą Draugiją ir diskredituoti jos vardą lietuvių visuomenės akyse. A. Bulota tai daro tik delto, kad toji Draugija jo neišrinko į komitetą. Ir jis pasakė: „Jeigu su manim taip pasielgė, tai ir aš tokios draugijos nesigailėsiu.“

Kadangi A. Bulota tokią šelpimo įstaigą kaip Liet. Draugiją nukentėjusiems del karės šelpiti šmeizia ir:

Kadangi A. Bulota varo prieš tą Draugiją tokį nelemtą darbą — kas matoma iš jo privestų žodžių, todėl Simano Dankanto drė savo laikytame pusmetiniame susirinkime liepos 9 d. 1916 m. pilnai užjausdama šelpimo darbui nukentėjusių nuo karės lietuvių ir paaukandama iš savo išdo \$10.00 Liet. Gelb. fondui, nutarė išreikšti A. Bulotai viešą papeikimą už tokį jo netaktiską pasielgimą ir darbą.

Vardan Sim. Dank. Dr-tės, Sekretorius, J. J. Petratis. Rockford, Ill.

J. ŠLIUPAS.

Lietuvos Laisvė

(Tąsa).
IV.Ar Amerikos lietuviai prisidėjo gra lietu-
vybę plėtoti?

Ponas A. Bulota, „prisiekęs advokatas, ir dar kas, ir dar kas“ su savo tašku, atvažiavęs iš Suvienytas Valstijas socialistų fondui aukas rinkti, tarpe kitų nesumonių, skelbia ir tai, kad Amerikos lietuviai nėra lietuviybės mylėtojai, kad jie daugiausia tėvynei skriaudęs padarę ir darą negu naudos, kad ant jų tėvynė daugiausia išdėjo lėšų negu kad jie atsimokėti įstengs ir tt. Prisipažįstame, kad nei kun. Tumas aršiaus Amerikos lietuvių savo paskaitose apteršti negalėjo už akių, kaip buvęs Dumas atstovas tai daro mums į akis.

Tokis užmetimas turi svarbą mums, ypač šioje valandoje, kada siaučia Europoje didėji karė, kuri taip skaudžiai atsiliepė ir atsiliepia ant mūsų tautos.

Skriauda, kokią išeiviai yra iškirtę tėvynei, tūno labiausiai tame, kad suaugę žmonės — vyrai ir moters — išsikraustę kitur, neatsilyginę savai tėvynei už išauklėjimą. Vienok reikia čia tuojau pasakyti, kad tėvynė išstumė į svietą daugumą savo vaikų be apšvietos, be mokėjimo amatų ar profesijų; tad tėvynei išeiviai daugiausiai kalti už fyiškai moralį užauginimą, prie ko dar pridėti reikia sumas pinigų, paimtas iš tėvynės reikalams kelionės ir apsigyvenimo svetur. Nesant žinių, kiek išeivių išauklėjimas namie lėšavęs yra, išvežtas sumas galime maž-daug apvertinti ant 10 milijonų rublių. Bet ir čion, daugelyje atvejų pinigai sugražinti tapo į tėvynę dar su visokiais priedais; tik gaila, kad neturime statistikos, kiek lietuvių iš Amerikos yra Lietuvon išsiuntę nuo išeivystės pradžios iki šiai dienai. Priegtam vis gi yra nemažas skaičius ir tokių, kurie svetur pagyvenę, pasimokinę ir pinigų susitaupę, sugrįžo namon užbaigti savo amžių. Tad finansinis balansas negalėtų būti jau taip labai didelis.

Kaip sakiau, išeiviai išstumti laukan pasiliko be apšvietos, be amatų ar profesijų mokėjimo. Svetur jie priversti buvo vargti ir už pus-dykį dirbti, iki neprasileidimo. Ir vos tik prasilavino, ėmė knopintiesi į draugijas, ligoj pasigelbėti, bažnyčiai pasistatyti ir tt. Veikia ėmė rasti laikraščiai, „Lietuvių Gazietą“ (1879—80), „Unitą“ (1884—85), „Lietuviškas Balsas“ (1885—89), „Vienybė Lietuvninkų“ (1886), „Saulė“ (1888). Su laikraščių atsiradimu pradžioje lietuvių tautiškas bruzdėjimas laike, kad Lietuvoje tokis dvasės budinimas nei negalimas buvo. Tą bruzdėjimą išreikšė bažnyčių statymas, tautiškių organizacijų steigimas (tarp kitų ir SLA), kova dėl lietuvių atlenkinimo ir laisvamanybės platinimas.

Ne čion vieta išgalės padavinėti tų visų bruzdėjimų. Gana to, kad šiandien lietuvių prastai yra apie 125 bažnyčias, organizacijų yra bent 5,000 (ne be vien ligoj pasigelbėjimui, bet TMD., teatrališkos, dainavimui, socializmo ar laisvamanybės platinimui ir tt.), o jau lenkystė taip iš lietuvių tarpo pradingo, jog tik kur-ne-kur kokie atėję iš Lietuvos plikbajoriai svetimavėjus begando, o šiaip lietuvių ganėtinai tautiškai susipratusiai atrodo.

Tad dvasioje lietuvių-išeivių neatskiro nuo tėvynės, bet dar tėvynei buvo didele pagalba, bent laikais ten spaudos uždraudimo. Nevien alikraščiai, kurių skaičius šiandien gana didelis, čjo į tėvynę, kartais už dyka, bet ir atskirų firmų (Bačkausko, Olšausko, Šliupo, Vienybės ir tt.), kuris tai dvasinis penas, manau, nemažai bus prisidėjęs prie sustiprinimo lietuviybės pačioje tėvynėje.

Be to viso, išeiviai aukų nesigailėjo revoliucijos metu ir sudėjo apie \$30,000: rods tie pinigai ne tais keliais nuėjo, kuriais reikėjo, bet vis gi daugume jų pateko Lietuvon. Vėliaus kun. Tumas ir kun. Olšauskas išsivežė apie \$35,000 parėmimui „Saulės“ mokyklų, D-ras Basanavičius su p. M. Yėu surinko apie \$45,000 labai Lietu-

vių Mokslo Draugijos, nešnekant jau apie visokias aukas, rinktas Lietuvos bažnyčių atstatymui, dėl karės nukentėjusių, neprikaitant čion sumų, išsiųstų Lietuvon per visokius komitetų-komitetėlius.

Suimaunt kruvon tą viską, atrasime, kad išeivija ne tiek jau daug bus tėvynei skolinga pasilikusi; priegtam dar išeivija yra stambiu moraliu ramsčiu tėvynei, ar tai karėje skęstančiai, ar tai geresnės ateities bejiškančiai.

Žinoma, tas moralis rėmimas nėra dygus nuo visų išeivių. Jis priguli nuo jėškininių mūsų srovių Amerikoje. Žvilgtelkime tad į mūsų sroves.

Klerikalė srovė stovi po kunigijos lena. Kunigams mūsų labiausiai rūpi jų laimės reikalai. Ir kunigai turi prisivilioję savo spąstus didumą minios, tik truksta svietiškos inteligentijos; tik kur-ne-kur užtiksi klerikalėje srovėje paslydusį ar šiaip turtų užsigodęsį inteligentą. Turėdami ir daug laiko ir pinigų, mūsų kunigai, ir iš savo dėkos ir ugždinami vyskupų, nesutvėrė lietuviškos bažnyčios, o tik išipainiojo airių ar vokiečių vyskupų nąsrus; jiems nepatinka laisvės srovės, ir tas srovės jie kad primanyti, vandens šaukšte paskandintų, lyginai kaip kuningas ir laikraščius, kurie netarnauja Romos politikai. Nestebėtina, kad kunigai į Romos politiką įvilioti stengiasi ir minias, steigdami neva darbininkų šv. Juozapo draugijas, Marijos Vaikų ir Vyčių bendrijas, veisdami klištorius, Kazimierines seseris ir tt., arba sakydami šlykščius pamokslus sakyklose ir nuodindami jiems nepatinkamus žmones, neva Dievui ant garbės, o iš tiesų dėl tvirkimo visuomenės, kuri ir be to nesigėdi denunciacijų, keiksmų, muštynių, girtybės ir tt. — Tad aišku bus, kad klerikalė srovė ir tėvynei ne kitu kuom prisitarnaus, kaip kad prisitarnavo lietuvių visuomenė Amerikoje: luos pinigų, stiprins klerikalizmą, platins nusisenėjusius prietarus, nors pusiau lupomis dar išsitaria, kad ir autonomijos trokštanti, žinoma su klerikalų persvara.

(Dar ir karės metu, kada Lietuva pagalbos reikalauja, kunigai nesigėdi statyti bažnyčias, klebonijas, klištorius ir tt. Iki šiandien vertybė musiškių bažnyčių išneša nemažius kaip 6¼ milijono dolerių. Vienok „taksų“ nei viena iš jų nemoka ir todėl tie, kurie prie jų prisidėti nenori, vis dėl už bažnyčias ir jų savastį taksas mokėti turi. Nors bažnyčioje girdisi pamokymas „nevoğk“ tečiaus pati bažnyčia ledą i klastas skina. Juk be to viso, dar kasmet ir petragrašis yra reikamas, ir vyskupų „cathedraicum“ ir seminarijų užlaikymui, ir kas-žin dar kam! Imant užlaikymą kunigų ir jų visokių bernų ir lėšas su-traukiant į kruvą nuo užsimezgimo pirmos musiškos bažnyčios Amerikoje iki šiandien, rasime, kad kunigija ir bažnyčia iki šiam laikui jau prarijo bent 25 milijonus dolerių... Su tokiu turtu galima būtų Lietuva į vienus metus gražiai atstatyti. Matysime, kiek patis kunigai pašvęs atstatymo reikalams...)

Ne kiek daugias naudos esti Lietuvai ir iš socialistų partijos. Lietuvoje miesty proletariato yra nedaug, todėl ir laukas socialistų darbams ten yra apribotas. O čion Amerikoje, socialistai iki neseniai (iki Brooklyno seimui) darė didelę blėdį lietuvių idealams, viena save kosmopolitais apsišaukdami, antra — pajukdami reikala mokintis amatų, pirklybos, pramonės ir profesijų, nesą penėjo visuomenę (praktiškai ir laikraščiuose) svajonėmis, kad ryt-porūt socializmas išviešpataus (per revoliucijas) ir visi „darbininkai“ tik švilpauis ir brangius cigarus rukys. Toki įsitikinimai nekuriuos privedė prie nepagūtojo kity gyvasties (pav. kun. Zebrio), kiti nuo vieno-kito per laiškus reikalaudami neuždirbtų pinigų pateko kalėjiman, kiti tiesiog nemokėjo už gaspadą ir valgi savo gaspadinėms, kiti krautuvėles bankrutėjo, ar su svetimais pinigais, o kartais ir su svetimoms moterims, išdumė ten, kur akis nešė... Kad taip darosi dažnai, nesistebime, nėsą atsiradę yra nemaža „Giltiniečių“ iš Lietuvos, ypač po 1906 m., kurie veda „klešų kovą“ budu, augščiaus išdėstyti. Nesistebime, kad nesulaukiame nei teisingos atskaitos iš revoliucijos metu suaukautų pinigų, nors atsime name, kaip

nevienas „toks veikėjas“ pašlavė po keletą simtų rub.; juk varnas varnui akies nekereta — sako priežodis. Prakalbų švarumas ir laikraščių valyvas labai panėsi į kunigų pamokslus ir laikraštiją; ypatų šmeizimas, siauras regėjimo ratelis, patriotizmo darymas, pareigų neprisiminimas (ties šeimyna, tauta ir tėvyne), neišmanymas socializmo — tai kiekvienam nuošaliai stovinčiam akysna metasi. (Kaip klerikalai, taip ir socialistai užbėginėja prakalbų surengimui, jeigu jos ne jų sebrų yra rengiamas: vieni ir kiti varo varžytines delei pinigų, suaukautamų nukentėjusiems nuo karės šelpiti, jeib tik pinigai nepatektų į L. G. Fondą. Kas vėl kelia trukšmus susirinkimuose, neva po diskusijų priedanga, jeigu ne socialistai, norintieji visur ir visiems ne jų sebrams pakišti koją? ir tt.) — Ar daug ko gali Lietuva šiais metais nuo socialistų susilaukti? Išskyrus keletą dešimčių tukstančių dolerių, kurie teks Lietuvos geriems ir negeriams žmonėms, socialistai mažai naudos tėvynei suteiks, pakol jie laikysis tokios metodų, kokios prisilaiko Amerikoje. Ko norite daugias, kad socialistai nesigėdi šnekėti: „ar jau Šliupas Lietuvai autonomijai nupirko, kada Autonomijos Fonde susirinko daugias kaip \$1,000“, nors manytum, kad autonomijos ar liet.-latv. respublikos gavimas nei patiems mūsų socialistams užkenkti negalėtų. Nesistebime, kad sumaningesnėji ir padoresnėji žmonės iš socialistų partijos skubinasi prasišalinti!...

Šiaip dalykams virtus su-klerikalais ir socialistais, ėmė drutėti vidurinė srovė, kuri nesenai ir užmezgė A. L. T. Šandarą. Šandaro principai yra pažangūs, ir ji rūpinasi reikalais ne kokios-nors atskiros luomos, bet reikalais visos Lietuvos ir Latvių tautos. Platformos projektas tapo paskelbtas laikraščiuose nepersenai, tad ir nereikalauju čion principų nuodugniaus gildinti, tik pridėsiu, kad šalia organizavimo del politiško darbo Amerikoje, A. L. T. S. rūpi ir gelbėjimas lietuvių nuo karės nukentėjusių, kuriai lėtai yra įsteigtas L. G. Fondas, ir gavimas laisvos Lietuvos bei Latvijos (čion veikia Auton. Fondas), ir galiaus atbudavojimas Lietuvos, kada bus karė pasibaigusi. Nedaug galime abejoti, kad nemaža vidurinės srovės žmonių grįs Lietuvon, jeigu ten šiek-tiek laisvės susilauksime, ir tie sugrįžėliai, su pagalba čion likusiųjų ir susitelkusių į atbudavojimą Lietuvos korporaciją, mėgins užsiimti pirklyba, statys darbavietes, rengs mokyklas, ir šiaip darys viską, kad Lietuvai kirstas žaizdas kuomi veikliausiai užgydžius, ir kad lietuvių tautai pagelbėjus plėtotiesi kultūriškai ir politiškai. Bekeliaudamas susitau su keletu ypatų, kurios labai užsiinteresavo pirklybos ir pramonės reikalais ir iš kurių Lietuva gali daug gero tikėtiesi. Manau, nepailgam išeis iš spaudos p. M. Šalčiaus aprašymas 10-metinio kultūros kilmės Lietuvoje, ir kiekvienas matyti galės, kiek darbų dirvonu guli. Lietuva yra turtinga šalis javais, liniais, bulvėmis, durpėmis, mišku, gintaru, vandeniais ir tt., ir todėl ten sumaningiems amatninkams, bančieriams, pirkliams ir pramonininkams atsidarys negirdėtai turtinga pasidaravimui dirva. Juk ir aš pats nesykį skelbiau, kad naudokimės Amerikos apšviesta šalimi i traukime iš jos apšvietos iš žinijos medų, o galėtume tuomi patarnauti tėvynei, ir bukime prisirengę, kada pasidaravimui išmuš tinkama valanda!

Be minėtųjų trijų srovių čion dar dirba ir SLA, ir TMD., ant sau paskirtu keliu o šitoji vien švietimo pasirinkusį taką. Abidvi įstaigi gerai yra lietuviams žinomi ir todėl neaikvojant laiko leiskite man keletą žodžių pasakyti apie jau mirusiąją „Aušrą“, kuri galėjo pasižymėti lietuvių kultūroje, jeigu būtų išauklėti bent dides dalį įstengusi auklėtiniai su didesne dora. Man teko „Aušros“ išdininu būti nuo pradžios 1905 m., iki jos amžinatilsini, ir todėl galiu pranešti, kad mano laiku pašalpas gavę yra 27 vpatos (20 vaikinių, 7 merginų), beje: D-ras F. Matulaitis, p. V. Mišeika, A. Lalis, Ad. Varnas, Kl. Jurgėlonis, Ign. Šlapelis, Dr. J. Kulis, K. Jasiūkaitis, Pr. Mažilis, Ign. Jonynas, Rap. Pocevičius, Dr. K. Mykolaitis, Dr. Jurgis Šaulys, P. Maikauskas, J. Šepetytys, A. Ja-

(Toliaus bus).

C. FOLEJUS ir A. DE LORDAS.

BEPROTNAMYJE

Lošimas dviejose veiksmėse.
Sulietuvino N.

(Tąsa).

Daktaras. — Ne, tai jiems kenksminga. Juos tik tas užima, kad aš jų prašau atlikti mažus darbus.

Reporteris. — Kaip kad Laimartinas šveičia lempas?

Daktaras. — Taip. Vieni vienus dalykus padeda, kiti kitus. Jiems smagu.

Reporteris. — Bet tai delko gi tą iškilmę Jūs rengiate?

Daktaras. — Kaip tai delko? Del svečių. Pas mus būva patis parinkti svečiai. Gauti iš mūsų pakvietimą skaitosi garbė. Šiandien daug jų bus. Nežinau nei kur jie sutilps.

Reporteris. — Apie tai aš laikraštyje parašysiu.

Daktaras. — Labai ačiū.

Reporteris. — Bukite malonus, pasakykite kokios sistemos prisilaikote tų bepročių gydyme?

Daktaras. — Visiškai paprastos. Aš jiems niekad nieko neprieštarauju.

Reporteris. — Bet... kaip gi juos gydate?

Daktaras. — Niekaip! Su bepročiais reikia apsieiti kaip su mažais vaikais. Juo mažiau su jais užsiimi, tuom geriau.

Reporteris. — Taip. Bet ką jie patis veikia?

Daktaras. — Gyvena sau i nieką neatkreipdami atydos.

Reporteris. — Tai vis gi kokia tvarka?

Daktaras. — Tiesą pasakius, aš su ligoniais neprisilaikau jokios tvarkos. Pirmiau aš dar bandžiau, bet dabar mečiau. Su bepročiais aš laikausi kaip ir su sveikais nuduodamas, kad jie visiškai ne ligoniniai. Juk ištikrųjų mes visi daugiau ar mažiau tokie ligoniniai. Kiekviename iš mūsų yra beprotybės dalelė. Kam nepasiseka, tą padeda i beprotnamį, o laimingesni pasilieka liuos. Tai tik aklo atsitikimo dalykas.

Reporteris. — Hm.

Daktaras. — Aš apsieinu su visais ligoniais vienodai, išskiriant tikta neramiuosius. Neramiuosius aš siunčiu atgal prie jų giminių. O ramiems, maniakams aš leidžiu vaikščioti po visą ligonbutį. Na, eikime apžiūrėti kitus skyrius (abudu išeina).

SCENA V.

Marė ir Kantienė.

Kantienė. — Aš pradėdau nerimauti. Gal atsitiko kokia nelaimė su jais.

Marė. — Tai kas gi galėjo atsitikti? Paprastai, gal jie šiandien neturėjo laiko atvažiuoti?

Kantienė. — Jei aš ant jų vietos bučiau, jei aš dasižinočiau, kad mano vyras ar sunus pasveiko po ilgos ligos, aš senai jau čionai bučiau. (Girdėti skambinant varpelį). Šį kartą jau aš jaučiu, kad tai jie. Taip jie, Mariute! Jie! Pažiūrėk. Oč, kaip aš susijudinau! Kojų po savim neįaučiu. Neišturėsin ilgiau. Jie... tu matai?

Marė (žiūrėdama pro duris). — Koks tai ponas.

Kantienė. — Vienas!? Pažiūrėk geriau!

Marė. — Vienas.

Kantienė (nusiminus). — Tai ne prie manęs.

Marė (žiūrėdama). — Palaukite... jis einą čionai... Aš pažįstu... Tai ponas Kantas.

Kantienė. — Mano sunus!

Marė. — Taip, taip! (ro duris). Labą dien, ponas Kantai. Mes nekantriai tamistos laukiame.

(Toliaus bus).

A.L.T.S. REIKALAI

Pirminkas. — R. Karuza, 2810 Richmond St., Philadelphia, Pa.
Jo draugas. — J. V. Lutkauskas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
Sutin. Sekr. — Dr. E. G. Klimas, Philadelphia Hospital, Phila., Pa.
Fin. Sekr. — J. O. Širvydas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
Užduoties. — M. W. Bush, 109 So. 5th Str., Brooklyn, N. Y.
KOMITETO NARIAI: —
 Dr. A. Bacevičius, 161 Franklin St., Elizabeth, N. J.
 Inž. M. J. Vinikaitis, 207 W. 109th St., New York, N. Y.
PROGRAMOS KOMISIJA: —
 Dr. J. Šliupas, 1419 No. Main Av., Scranton, Pa.
 J. Chmielaukas, 3249 So. Morgan St., Chicago, Ill.
 J. O. Širvydas,

PRIE SANDAROS RASTŲ LEIDIMO.

Lietuvių amerikiečių politiškas gyvenimas, — inant jį mūsų tautiškuoju atžvilgiu, — eina pastebimai sparčios evoliucijos keliu. Per kelias dešimtis metų neturėję savo tikrai politiškos organizacijos, tvėrę unijas ir socialistų kuopas bei parapijas, išleikę tiek daug spėkų įvairiems reikalams, tų tarpe ekonomikiems ir religiškiems, rodo jau niekad nebegalėjimą savo grynai tautiškų spėkų surinkti. Vienok lietuvių gyvasis neužsimas esama. Tą parodo trumpas gyvenimas Lietuvių Tautiškosios Partijos, o dabar Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros. Abi šios organizacijos, viena kitai užleisdama kelią, išgyveno viso labo vos pusantį metų, o tečiaus padarę žymų žingsnį pirmyn. Musų lietuviai įvairiose kolonijose, po Sandaros vėliava, pradeda dėti labai plačius pamatus įvairiausioms lietuvių tautystei ir musų kultūrai reikalingiems darbams.

Vienok negalima dar sakyti, kad mes būtume įsigiję musų liaudies bodinimui visus geruosius įrankius. Trūksta mums dar daugelio dalykų. Tų tarpe ir geros politiškos literatūros. Berods mes turime keletą gerų laikraščių lietuvių tautos reikalams šventai atsidavusių. Bet laikraščiai pas lietuvių beinėjo dar ir tą paguodones madą, kokią yra amerikonių, ypač jų savaitiniai laikraščiai, įsigiję pas savo skaitytojus. Pas juos geri laikraščiai yra renkami ir komplektuoti ir palaikomi ilgiems metams. Pas mus laikraščiai mažai arba niekas nerena, — perskaitę ir numeta. Gal dėlto, kad musų laikraščiuose gerų raštų per mažai, tere, gal dėlto, kad musų laikraščiai dar tebeina Nojauš laikų formatu ir net ir į komplektuotus rinkus nėra jų kur žmogui padėti. O labai gaila. Minėjome, keletą laikraščių turime gana stipriai ginančių musų tautiškosius reikalus. Pradeda ir nauji prisidėti, — tų tarpe neseniai išėjo jį musų tautos gryną dirvą „Katalikas“ ir „Santalka“. Juos paseks ir daugiau. Turės pasektivi. Išėjimo kito nėra. Kas lietuvišką žodį savo špaltose vartoja, tas turi sugrįžti prie savo motinos reikalų. Kitaip jis — avanturistas, — kaip daugelis su ta dēme ir nešiojasi.

Po musų laikraščius yra išbarstyta labai gerų politišku straipsnelių, — tai trumpesnių, tai ilgesnių. Laikraščiu nerankant jį kompletus, žmonės iš jų labai mažą naudą turi. Kad ir kokią geresnę mintį sykį perskaitę, tai viekliai ir vėl užmiršta. Tokie rašteliai turėtų būti labai išplatinti ir kuodaugiausio žmonių perskaitomi. Bet kaip juos perskaityti, kad niekas nesurenka. Tam tikslui palieka vienas ke-

lias, — tai pačiai Sandarai leisti rinkinius gerų straipsnelių, apysakėlių ir tam panašių raštelių, — rinkinius jį tam tikras nedidelės knygutes, kurios būtų Sandaros išsomiš išleidžiamos, sąnariams uždykų išdalijamos, o publikai pardavinėjamos laike įvairių musų prakalbų, teatrų, balių, piknikų, ir net per įvairius knygnešius bei knygynuose. Taip sugrįš kaštai, eis plati agitacija už Sandarą, šviesis žmonės, platinės demokratiškos idėjos, kurios musų ateinančiai gentkai taip labai reikalingos.

Tokių būdu pas mus bus dvi didelės tautiškos draugijos, kurios užsiims raštų spausdinimu ir jų po liaudį dalinimu viena — Tėvynės Mylėtojų Draugija, kuri spausdina raštus plačiosios apšvietos; kita — Sandara, kuri užtvindys musų ištroškusią liaudį gerasis vien tik politiškais raštais. Abi šios dvi didelės draugijos, dirbdamos griežtiai atnes lietuvių gyvenimui didelį kultūrinį perversmą.

Pakol kas šitoki idėja dar tik Brooklyn Tautiečių Klubu tapo sumanyta ir pradėta ant savos rankos vykinti. Neseniai tapo nutarta išleisti, — ir šiomis dienomis jau tapo išspausdinta — dideli brošūrėlė „Apie Patriotizmą“. Prof. Hesseno leikišios paskelbimas, sutaisytas p. Norkaus. Brošūrėlė iš 20 puslapių, nors ir sunkoka skaityti mažai apskaičiui, bet užtai gerai apskaičiui jį duoda daug mąsto ir medžiagos apie tautystės klausimą, kuris lietuviams, kaip ir kiekvienai tautai, taip brangus yra. Šita brošūrėlė yra dar mairėto sandariečių klubo nuosavybė, ir ją galima į kuopas parsitraukti iš minėto klubo platimui per susirinkimus ir prakalbas, bei nariams skaityti ir studijuoti. Bet tai laida išsibaigus (spausdina, rodo, tik 1,000 egzempliorių. — kas labai mažai!) galima būtų jį dar labiau pataisyti, supopuliarizuoti ir išleisti pačios Sandaros kaštais.

Dabar girdėjome, kad bus spausdinama Dr. Šliupo labai gražus tautiška-politiškas piešinys (dabar spausdinamas „Vienybėje Lietuvninkų“, po vardu „Lietuvos Laisvė“). Kas jį spausdins atskirai — dar nežinome. Bet būtų gerai ir šį musų Sandarai perimti, kad padėti pradžia musų politiška literatūrai.

Neseniai draugų pasikalbėjime p. V. Daukšis užvedė ant minties ant labai gražaus ir ilgoko straipsnio rašto: „Tautos Klausimas“ (rodos užrašas biskų kitokis, — po ranka neturime), parašyto namirrusio gersaus filologo ir publicisto R. Bytauto. Tas raštas ejo per „Aušrinę“ ir dabar niekur negalimas gauti. O mums jis labai būtų reikalingas.

Yra ilgesnių raštų senose laikraščiuose Dr. Šliupo, p. Serno, Dr. Basanavičiaus ir kitų, kurie reikėtų jį mažas brošūrėles sudalinti. Ten yra begalo daug šviežios medžiagos musų liaudžiai politiško lavinimosi, — ypač musų jauniems veikėjams, oratoriams, agitatoriams. Kita graži brošūrėlė galima skersai ir išilgai Amerika perskaityti pavidale leikišios per susirinkimus ir paskui leidžiant viešas diskusijas musų publika begalo būtų užgandėdinta ir iš kiekvieno susirinkimo išleis daug augščiau politiškam ir kultūriškam supratime pakilusi.

Nebe to, kad mes pradėję mažas brošūrėles sistematiškai leisti, rastume rašytojų iš musų jau išsidirbančių publicistų, arba gau-

tume išversti iš svetimų kalbų reikalingus nedidelius raštus. Pridėkim dar neseniai išėjusias knygutes p. Karužos, p. Rimkos, ir kitų — turime jau kiek ir gatavų raštelių. Tik reikia tas sutvarkyti.

Tokių būdu mes ir sutversime musų politiška literatūrą, kuri prasidėjusi nuo nedidelių knygelių leidimo, pasieks ir didelius veikalus, kuriais kitų tautų literatūros nuo senai blizga.

Reikia padaryti pradžia. Lai musų vadovai apie tai pradeda galvoti, ir lai galvoja viekliai, nes ateina žiemos sezonas, reikia raštų, reikia medžiagos liaudžiai šviesti. Reikia musų politiška organizacijai skinti sau kelią.

J. O. Širvydas.

PRIE „ŠIMKAUS—BULOTOS DEBATŲ“

Waterbury, Conn., atsibuvę debatai tarpe p.p. Šimkaus ir Bulotos (buvo ginčytasi dėl lietuvių Draugijos, kurią p. Bulota smerkia) nenušvietė jokių naujų faktų apie pačią minėtą draugiją. Abudu jie vartojo tuos pačius argumentus, katrie jau šimtais sykių musų spaudoje buvo išpublikuoti. Kaip p. Bulota nepasisekė „išskirti iš bizonio“ Liet. Draugijos, taip p. Šimkui nebuvo progos iškelti jos į šventybės stovį. Lietuvių Draugija, kaip ir „smertelinių“ žmonių susidedanti, turi savo klaidas, kurios randasi kiekvienoje draugijoje. Todel p. Bulota neužsipelnė jokio diplomo, kaip klaidų išradėjas. Mes ta draugiją tikėjomeis. Kuomet per jos rankas siuntėme mirštanti turėjome laukti, kol žmonės badu išmire, kad intikus visokiems kritikams. Mes ir dabar tikime, kad prie visų savo nedateklių, Lietuvių Draugija yra milžiniška pagalba suteikusi baidioje nelaimėje patekusiems musų ištremtiniais. Todel p. Bulota išlieta neapikanta prieš tą draugiją, kurioje yra šimtai lietuvių inteligentų ir labai teisingų žmonių, musų nepertikrina. Mes nelabai tikime, kad ten yra teisybė, kur neapikanta.

Prie viršų minėtų debatų Sandara įnešė savo ramų ir išmintingą elementą per savo teįjškę kuopą, nes organizuoti šviesesni tautiečiai publikoje išdavė verdiktą rankų plojimais: jie atmetė p. Bulotos insinuacijas ant musų viešųjų darbų ir pagyrė ten, kur p. Šimkus jūdino lietuviškas širdis prie išmintingo suvienyto darbo. Buvusie korespondentai beveik sutinką, kad prieš Bulotą publika stovėjo maždaug: 3 tautiečiai prieš p. Bulotos socialistą.

AUTONOMIJOS REMĖJAI.

Apart jau paskelbtųjų, po \$10 kasmet pasižadėjusių mokėti komvojimui už Lietuvos Autonomiją, šią savaitę gauta dar čekis ant \$10.00 nuo p. Pr. Kiborto iš Chicago. Prie to rašo p. S. Bulota iš New Philadelphia, Pa.: „Ir aš busiu vienas iš tų 1,000 narių su \$10.00 metinės į Autonomijos Fondą. Bučiau dabar sykiu ir prisijungęs, bet kad tikiosis gauti dar vieną narį su \$10.00, tai sykiu prisijūsiu.“

P. MARTAUS KELIONĖ.

Pas A. M. Martus, kuris apvažinėjo geroką dalį Pensilvanijos ir surinko žiupsnelį aukų nukentėjusiai Lietuvai, žada savo prakalbų maršrutą tuom tarpu užbaigti. Rašo: „Savo misiją užbaigiu su McAdoo. Dar 27 liepos busiu Scrantone ir iš ten iš-

važiuoju į Brooklyną (jį namus, kurių neturiu...). Įsipyko tas darbas. Užtai, kad vienas turiu viską atlikti; netik pačiam reikia susijieškoti salės, bet reikia gauti ir vaikai, kurie plakatus išdalintų. Kokios galima tikėtis pasekmės? O tik užtai, kad nėra kam iš vietos parašinėti laiškų. Liepos 20 d. SLA. 7-tas apskritis turėjo išvažiavimą. Bulota per diskusijas iškoliojo mane.“

DAR VĖL PASIKALBĖJIMAI TARPE TAUTININKŲ IR KATALIKŲ.

Jau trumpai minėjome aname numeryje, kad girdėtis, jog katalikai ir tautininkai bandė vėl atgaivinti pasitarimus, ar nebus galima susidėti į darbą nukentėjusiai Lietuvai. Dabar mums rašoma, kad Tautos Fondo susižiavime išrinktoji komisija (ar visa, ar tik jos dalis), bandysią, kaip 27 liepos užvažiuoti pas Dr. Šliupą keletą žodžių pasikalbėti. Mums Dr. Šliupas rašė, kas jis nuo tokių pasitarimų nesitolina, bet nori. Sakoma, kad kun. Augustaitis ir dar vienas kas iš katalikų ketinę nuvažiuoti. Gal pabaigon savaitės turėsime ir platesnes žinias.

IŠSIŪSTA IR ŽADAMA SIŪSTI EUROPOŲ AUKOS.

Šiomis dienomis išsiūsta lietuviams pagėbėliams Rusijoje, per adv. P. Leoną, 980.00 rublių (\$309.86) iš Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondo. Visa ta suma pareina iš Union City ir Naugatuck, Conn. Suvienytų D. J., kurios dalį savo aukų reikalavo Rusijos pagėbėliams pasiųsti.

Kita tų draugijų aukos dalis bus pasiųsta į Didžiąją Lietuvą, Vilniam, sykiu su visomis aukomis, kokios Fonde randasi. Tai viekliai jau siunčiama.

LENKAI IŠ „TAUTŲ KONGRESO“.

Iš Haagos (rašo per Londoną) nuo 25 liepos į Amerikos laikraščius sekantį:

„Lenkų Biuras šiandien suteikė žinią į The Associated Press, jog Lenkų delegatai Tautų Kongrese — Lausanne, Šveicarijoje, pasiuntė kabeliogramą prezidentui Wilsonui, dėkodami Amerikos tautai už pradžią pagalbos palengvinimui ekonominio skurdo Lenkijoje, ir lukuriuodami, jogei Lenkų liuosybės ir nepriegulmybės šventas obalsis atras Amerikoje jautrų atbalsį.“

Malonu būtų girdėti, ką Lietuvių delegatai veikia tame Tautų Kongrese? Ar bent yra jie ten? Jei yra, būtų klausina: kodėl apie jų telegramus pas prezidentą Wilsoną negirdime, — jei ne su padėka, tai bent šaukimu Lietuvai medžiaginės ir politikinės paramos?

ANT SANDAROS LAUKO.

Bridgeport, Conn., 15 kp. ALT S. susirinkime 16 liepos nutarė du gana svarbiu dalyku. 1) Daryti laiks nuo laiko pasikalbėjimus įvairiuose klausimuose. Tą atlikti vietinėmis spėkomis. Pirmas toks pasikalbėjimas tėmoje: „Žemės valdymo klausimas Lietuvoje“, įvyks rugsėjo mėn. Pranešimą pasižadėjo sutvarkyti R. Adžgauskas. 2) Kreiptis prie kuopų Conn. valst. reikale sutvarkymo ALTS. apskrėio Conn. val. Mat, prigulėjimas prie Bostono (kaip musiškaiai sako) biskų tolika. Žiūrint jį narių pasiryžimą darbuotis, norima tikėti, kad jiems šis tas pavyks ir neliks nutarimu tik ant popieriaus. Savas.

T. M. D. REIKALAI

T. M. D. VIRŠININKŲ ADRESAI:
Prezidentas — Dr. A. J. Zimontas, 3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill.
Vice-Prezid. — Dr. K. Drangelis, Chicago, Ill.
Sekretorius. — P. Norkus, 33 Burgess Place, Passaic, N. J.
Užduoties. — J. V. Lutkauskas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
Kningininkas — M. J. Damijonaitis, 901 W. 33rd Str., Chicago, Ill.
LITERATISKASIS KOMITETAS:
 B. K. Balutis, 3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill.
 J. O. Širvydas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
 K. Račkauskas, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

TMD. KUOPŲ SEKRETORIAMS

Tvarka yra svarbiausiu dalyku organizacijos tvirtumo. Kur nėra tvarkos, ten viskas pradeda irti. Daugelio TMD. kuopų sekretoriai kaip tik netvarkiai veda kuopos kningas, ir delto priešla panešti daug bereikalingo darbo. Todel štai ko prašyčiau kuopų sekretorių:

1). Siųsdami pinigus į TMD. Centrą visuomet money orderį išpirkite ant J. V. Lutkausko vardo (120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.) ir prisiųskite man kartu su užsimokėjusių surašu.

2). Užsimokėjusius narius ant blankų rašykite tokioje eilėje kaip jie paėliui įstojo į TMD., o ne maišykite, kaip dabar daugelis daro.

3). Susimildami parašykite aiškius vardus: neaiškumas labai daug bereikalingo darbo priduo-da.

4). Nepamirškite pažymėti ant blankų kuopos N ir miestą. Dabar kartais taip yra, kad dasi-pranti tikslai iš krasos antspaudos.

Tai gi meldžiu šito prisilaikyti.

Daugelis reikalauja konstitucijų — jų dabar nėra, visos užsi-baigę. Literatiskasis komitetas jau gamina naujas, ir kaip tik bus atspausdintos. — išsiuntinsiu.

P. Norkus, TMD. Cent. Sekr.

IŠ KUOPŲ GYVENIMO.

Nauja kuopa. Paterson, N. J. liepos 26 d. parapijos svetainėje įvyko burelio lietuvių susirinkimas. Prieuvo iš Passaic N. J. p. Sektauskas ir C. Sekret. P. Norkus, kurinodu pakalbėjo apie TMD. naudingumą. Čia jau ant vietos likosi sutverta nauja TMD. kuopa iš 18 narių ir visi užsimokėjo įstojimą ir metinę mo-nestę. Reikia pažymėti, kad prie sutvėrimo šios kuopos daug prisidėjo p. J. Pakalnis ir F. Falt-naitis. Į komitetą išrinkta: pir.

J. Pakalnis, sek. B. Grybauskis, ir ižd. J. Bartasius. Trumpoje ateiityje tikimės gauti dar daugiau narių.

M. Grybauskis.

New Philadelphia, Pa. Liepos 23 d. 122 TMD. kp. bendrai su „giedorių draugija“, turėjo išvažiavimą į giraitę. Apie 1 val. po pietų jau visi buvo ant vietos ir prasidėjo pildymas programėlio, kuris susidėjo iš dainų, deklamacijų ir žaidimėlių. St. Bulota prabilo ir susirinkusius su prašymu, kad Lietuvos sunai bedukteris atsimintų ir sudėtų nors po smulkia auką tiems, kurie didžiausią badą-vargą kenčia Lietuvoje. Laikę rinkimo aukų, M. Paulionitė deklamavo iš Vaidi-čaičio eilutės: „Yra šalis tokia.“ Jai deklamavimas labai pavyko. Tulų klausytojų akyse net ašaros pasirodė. M. Paulionitė čia žinoma kaip gers dainininkė ir lošėja scenoje. Antra deklamavo E. Augstakalnitė (apie 11 metų amž.). Jos dekla-

macijos neatmenu, bet atliko labai gerai. Aukų surinkta \$11.50 ir sulyg aukautojų noro pasiūsta L. G. Fondui. „Gied. Dr-jos“ choras padainavo: „Taip miela man, „Per girią, girelę,“ „Kas subatos vakarėlį,“ „Lai gyvuoją musų tauta,“ „Mane motušė barė.“ O einant namo dainuota: „Eisim broleliai namo“ ir „Te-gul giria šlamsčia užia.“

P. J. Birbilas (fotografas) iš St. Clair, Pa., šitam išvažiavime irgi dalyvavo. Jį užkvietė TMD. kp., kurią jis nufotografavo. Šis išvažiavimas 122 TMD. kuopai davė 3 naujus narius.

Korespondentas.

N. B. — Aukautojų vardus iš korespondencijos perkeliame į aukų skyrių. — Širv.

SKONIS

Po žodžių skonis mes suprantame pamėgimą. Ką žmogus mėgsta, mes tą vadiname jo savu skoniu. Kuomet mes matome žmogų iš tikro savo noru užsiimant muzika, mes suprantame, jog to žmogaus skoniu yra meilė muzikos (? — Red.). Kitas žmogus turi pamėgimą dailiai rašyti ir jis tą lengvai atlieka — tai jo tikras skonis, tai charakteriška ypatybė. Dar kitas žmogus mėgsta ką kitą, o dar kitas mėgsta ką kitą — tai vis jų savi skoniai.

Skonis negali būti žmogui inkvėpta, jis yra prigimtu žmogaus dalyku. Jeigu kuris žmogus iš prievartos ką nors veikia, arba daro, ten jis neveikia iš savo skonio, ten jis veikia iš jam pastatyto jo pareigos, ten nėra jo skonio, ten yra tikslai priverstina jo pareiga. Pritaikinimui tik pasakytis žodžiams aš paimsiu žmogų, kuris neturi pamėgimo gerbti ir mylėti dorą, bet jis yra gerai išauklėtas ir jis prieš dorą neprasizengia, ją gerbia. Ar jam jo išauklėjimu yra inkvėpta skonis dorą gerbti, kurią jis dabar gerbia? Ne! Jis ją gerbia iš pareigos, kuri jau jam yra pastatyta, ar tai žmonių, ar tai įstatymų, arba ir jo paties proto, kuris jam jau parodo, kad dorą reik gerbti. Jo išauklėjimas suteikė jam protą, pažinimą, kad dorą gerbti ir dorai gyventi yra geru dalyku ir jo išauklėtas protas jam sykiu sako, kad už doros negerbimą jam reikia atsakyti prieš įstatymus, prieš žmones ir prieš gėdą. Todel jis dorą pildo, kad jis suprantą, jog reikia pildyti, o ne delto, kad jis mylėtų dorą. Teks dorą vargu beplatins, jis tik ją užlaikys.

Ne pas visus žmones jų skonis yra išsivystęs iki savo galutinio laipsnio. Vieni žmonių skoniai yra plačiai pastebiami ir žinomi visai aplinkinei arba net ir pasauliui. Kitų gi žmonių skoniai netaip žymūs, nors jie savyje kartais yra didesni už tuos skonus, kurie yra aiškiai matomi. Dar pas kitus žmones guli dideli skoniai, bet jų niekas nemato, niekas nepažįsta, nepažįsta net nei tas, kuris juos turi. Taip yra delto, kad visas skonių išsivystymas priklauso nuo tam tikros progos. Jei kurio žmogaus vidujinės jėgos turėjo savą progą išsivystyti, tai jos išsivystė, o jei ne, tai ne. Juk yra tiesa, kad daugelis žmonių pergyvena visą gyvenimą ir numiršta turėdami didesnę savyje jėgą, kurių jis pats nepažinojo, nei kiti pažino. Tai delto, kad tokios jėgos per visą gyvenimą tokio žmogaus neturėjo savos progos išsivystyti. Kuomet mes matome suvargusį vaiką prieš save, mes negalime pasakyti, kas po jo rubais slepiasi, gal gana didelis

Visiems žinotina

NEJUDINAMA NUOSAVYBĖ IR ASEKURACIJA.

Yra dideli šios galdnės žmonių reikalavimai. Žinodami šį faktą, mes — J. J. Pauksztis & Co., pasiryžome imti atsakomybę pasitarnavime mūsų vientaučiams šiuose reikaluose: insigijime *Nejudinamos nuosavybės* ir *Asekuracijos*.

Mes parduodame *NAMUS, LOTUS, FARMAS* ir *AKRAIS*, tokiose vietose, kur geriausiai pirkėjui tinka.

Ypatingą atydą atkreipiame ir *SPECIALISKAI* prižiurime, kad *TITULAS* būtų tyras (Clear). Kad pardavimo aktai (deed) būtų gerai ir pagal teisės padaryti.

ASEKURUOJAME bei inšuriname nuo ugnies: namus, rakandus ir visokius kitus nuo ugnies asekuruojamus daiktus.

ASEKURUOJAME gyvą, sveikatą ir parupiname *ABELNOS ATSAKOMYBĖS* palisus, sulig *EMPLOYERS LIABILITY* akto.

ASEKURUOJAME krautuvų langus, šarvuoto stiklo (Plate Glass).

ZODŽIU SAKANT, pas mus galite gauti *ASEKURACIJĄ* visose jos srytyse, už pigiausias premijas, kaip tik galima. Atsiminkite, kad mūsų pareiga yra tarnauti *ASEKURACIJOS NORINTIEMS*, o niekam kitam.

NOTARY PUBLIC (rejentas). Visoki legališki raštai bei dokumentai, su didžiausia atydia išpildomi ir paliudijami. Darome *DAVIERNASTIS*.

Visuose virš paminėtuose reikaluose kreipkitės pas mus, o gausite gerą ir teisingą patarnavimą.

Rodos ir patarimai, kiekviename reikale suteikiame. Todel kreipkitės pas

J. J. PAUKSZTIS & CO.

REAL ESTATE & INSURANCE BROKERS.

120-4 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Telephone 2427 Greenyoint

NAUJOS APYSAKOS

Tik-ką išėjo iš po spaudos

PASKUTINĖ AŠARA.
GERAS ŽMOGAU, AR NEMATEI...?
KERŠTAS.
KOL SAULĖ PATEKĖS.

Parašė gerai žinomas rašėjas K. PUIDA.

Aukščiau paminėtos APYSAKOS arba gyvenimo vaizdeliai tai yra perlas mūsų dailiosios rašliavos.

Parašytos aiškiai ir kiekvienam prieinamoje formoje. Butinai ši knyga turėtų rasti pas kiekvieną knygų bei skaitymo mylėtoją.

Knyga didelio formato, turi 237 puslapius.

Kaina labai žema tik 75 centai

Reikalaujami Adresuokite:

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“ Administracija

120 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Pinigus siųskite Money Order arba Pašto markėmis.

žmogus, o mums atrodo praščiokėlis. Paveikslan, keletas metų atgal aš pats nežinojau, kad aš turiu didelį pamėgimą rašyti, bet kuomet man pasitaikė proga paskreivioti (atsiprašau, pirmi mano raštai tokiais ir buvo), manyje atbudo stebėtina jėga ir juo tolyn, juo ji bunda didyn; — tai mano vienas skonis-pamėgimas. Taip yra su visais.

Kalbant toliau apie skonį, prieisime prie kito galo temos. Tuli žmonės mano, kad jeigu kurios vienos skonis-pamėgimas pasirodo beverčiam, tuščiui, tai jie tik nupeikia giliau nepažvelgdami, ar

tokia vienu žmogumi jos peiktinomis ypatybėmis yra dar kam verta ar ne. Padėkim, tuli žmonės nupeikia tas merginas, kurios mėgsta pagal madas pasirėdyti. Žinoma, negerai yra rėdyties per daug ir pinigų ant papuošalų mėti, bet tas rėdymasis pagal madas parodo pas tokias merginas (o kad ir vyrus) vieną ypatybę, — tai jų skonį, pamėgimą to, kas yra nauja, gražu. Ir ta ypatybė yra gera. Tokiai merginai pridavus biskį daugiau supratimo, ji yra puiki ypata. Bėda su tokia, kuri neturi skonio mylėti gražumą. Sakykit, dėlko pas vienas šei-

myninkes namai yra švarūs, o pas kitas bjaurūs, priteršti. Delto, kad pirmosios turi skonį, pamėgimą to, kas yra gražu, už tai jos yra puikios ypotos. Antrosios neturi tokio skonio pamylėti gražumą, už tai pas jas ir namai nešvarūs, nes kaip ji gali turėti švarius namus, jeigu ji savyje neturi pamėgimo to, kas yra gražu. Ne bent tokią šeimyninę pastatys po pareiga užlaikyti namus švariais. Bet už tai ji jau nėra puikija ypata, kadangi ji neturi tos ypatybės, kuri suteiktų jai vertę.

Jaunikaičiams nereiktų per daug bijoties vesti tų merginų, kurios per daug puošiasi, jas galima „sutvarkyti“ ir turėti gerą moterį. Labiau reikia šalinties apsileidėlių, nes jeigu jau jos merginomis budamos apsileidžia, tai tapusios moterims dar labiau apsileis.

Iš mūsų apeliokės karėn dar likosi nepašaukti: Antanas Purėnas, Petrogrado gimnazijos mokytojas; F. Mažilis — daktaras; Juozas Mačionas — pradinės mokyklos mokiniojas. Čia visai neminėsiu apie gimnazistus, realistus ir kitus, kurie taipgi priversti kariauti. Ir tai tik iš mažo kampelio, nuo kokių 500 gyven-tojų. Tai galime spręsti, kiek daug lietuvių inteligentų ir vadų žus šioje karėje. P. Petronis.



JUOKŲ
SKYRIUS

Pašaipos.

Ir Marso gyventojai vargiai pajiegtų sužinoti, kas Bostone bus daugiau padarę ekspensų: p. F. J. Bagočiaus išpažintis, ar Bulota.

Amerikos lietuviai pasidalinę į šias partijas: 1 Juodamaniai, 2 laisvamaniai ir 3-čia sąjaramaniai. Taip pasakė p. Vinikaitis. Look out, vyruči, taip kalbėt pirm krikštyną pavojinga.

Pirmu kartu per penkis metus mūsų Centro Sekretorius buvo pasitraukęs poilsin (taip rašo „Tėvynės“ 28 nm.). Oh, kaip laimingi turėdami tokį stiprų vyrą sekretorium, kurių stiprų vyrą sekretorium, kurių

DIDELIS SUVALKIJO ŽEMLAPIS (Mapa)

Sutaisė B. K. Balutis

Didumas 28 per 22 colių. Penkiose spalvose (kolioruose). Parodo lietuvių kalboje visus miestus, bažnytkaimius, kaimus, pačtas, telegrafus, mokyklas, kelius, geležinkelius, ežerus, upes, rubėžius tarp lenkų ir lietuvių ir daugelį kitų dalykų.

„Geriausias žemlapis lietuvių kalboje. — Persistato labai puikiai.“ — Taip atsiliepė apie jį visi laikraščiai.

Kaina VIENAS DOLIARIS su prisiuntimu į namus.

Reikalaukit pas J. J. Pauksztis & Co. 120 Grand St. Brooklyn, N. Y.

ris per penkis metus pirmą sykį 10 dienų išėjosi.

Neatliktas Kriukis.

Kas išlošė Waterburyje?

Jonas. — Tai kad pliekė Bulota Šimkui, tai pliekė.

Raulas. — Žinoma.

Jonas. — Nieko negalėjo Šimkus atsakyti.

Raulas. — Nei pusę žodžio Šimkus neištarė, kaip Bulota jį išvadino vaikėzu ir snarglium.

Pranešimas.

Girdėjome kad šventakuprių partija rengiasi paskelbti visoms kitoms partijoms ultimatumą ir pradėti karę, jei tik jos vaidins tarp savęs.

Chemija.

— Kaip! Tu namie užsiimi chemija?

— Ne, tai rengiamasis kambarys mano pačios.

Pašaukimas.

— Tu daugiau jau nepardavinėji laikraščių ant gatvių kam-pų?

— Ne, aš dabar pastojau už lekajų į teatrą.

— Ar patinka tau ta nauja vieta?

— O taip! Aš visada jaučiau, kad mano pašaukimas ne literatūra, bet teatras.

Inkvėpimas.

Režisierius. — Jonai, tau laikas eiti ant scenos. Irgi rado laiką recenzijas apie savo lošimą skaityti.

— Tai del smarkumo.

— Kaip-tai?

— Noriu atkeršyti savo recenzentams.

Nuraminio.

— Velnias tave pagriebtų, juk tu vietoje skaudančio dančio ištraukiai man sveiką dantį.

— Nepykite. Ką gi tamista gali žinoti, kad tas dantis niekad neskaudės.

Teisybė iš dugno.

Tai viena ir tai didžiausia gyvenimo neteisybė: tik vieni turtingi gali paskolą gauti.

Geriausias teleskopas — tai meilė; geriausias mikroskopas, — tai pavydas.

Ponių nervai, tai vis vien ką telegrafo dratai įvesti į jų vyrų kišenių.

Jam sekasi.

— Jam visuomet stebėtinai sekėsi.

— Gerai sekėsi, nėra ką kalbėti. Nabagas jau beveik miršta.

— Bet vis gi jam pasisekė.

— Kokiu būdu?

— Nugį iš orlaivio nukrito tiesiog ant ligonbučio stogo.

Tarp draugių.

— Tik tu sau persistatyt, — šiandien rytmetėje, kuomet aš dar buvau nesusišukavęs, į mano kambarį inėjo mano jaunikis. Aš labai persigandau.

— Turbut nemažiau išsigando ir jis.

Aukos L. Gir A F.

LIETUVOS GELBĖJIMO SKYRIUS.

Lakštas 78:

So. Boston, Mass., per K. Jurgelioną: F. Rūpkelis — \$5.00. J. Slinkoski — \$2.00. K. Vileišis, V. Vileišienė, J. Palionis, A. Abazarius, K. Jurgelionas, M. Petrauskas, M. Bratenienė, J. Ambrozaitis, J. Žukauskas, J. M. Neviackas, P. Butkevičius, St. Mockus, M. Mockapetris, Geo. Kingsbury, — po \$1.00. O. Tuimilienė, G. Svelnis, J. Lekavičius, D. Vasiliauskas, M. Jurgelionienė, J. Dragašius, L. Narinkevičius, A. Brokevičiūtė — po 50c.

Viso ————— 25.00
McAdoo, Pa., per A. Martų: S. Pučeta, V. Ladzaitis, J. Prakaitis, A. Daugelia, J. Staugaitis, A. Razienė, P. Brazinskas, J. Pekunas, J. Ražys, — po \$1.00. J. Matulionis — \$2.00. Smulkių — \$6.55. Surinkta \$17.55. Viso išsumus už salę ir kaštus ————— 2.90

Philadelphia, Pa., per A. Daukų, iš SLA. 183 kp. išvažiavimo: A. Boriskas, K. Rutkus, T. Novickas, L. Daukas, J. Jatuzis, Ad. Daukas, A. Dalinkevičius, Al. Daukas — po 50c. A. Bružas, J. Sakalauskas, A. Peleckis, B. Marcinkevičius, F. Jonėius D. Mekis, B. Mazonas, R. Guntaitė, M. Jogelaitė, J. Grinius, N. N., N. N., — po 25c. Smulkių — 25c.

Viso ————— 7.25
Belle Valley, Ohio., per V. Saladonį. Surinkta pas J. Skodį krik-

štynose: V. Kisieliūs — \$2.00. P. Karunkėvičius, V. Saladonis, J. Tamosiūs, P. Jocevičius — po \$1.00. V. Venskunas, M. Daugeliūtė, J. Skodžius, J. Gečius, O. Gečienė, K. Lukošius, K. Sarkus, J. Tulickis, B. Spurgienė, A. Skodienė — po 50c. M. Buckiūtė, V. Vieckas, T. Pranauskas, M. Buckienė, P. Spurgis, M. Milmanutė, A. Tulickienė, O. Barusevičienė, D. Pranauskienė — po 25c. J. Kalankauskas — 15c. J. Kalankauskas — 10c. Viso išsumus ————— 11.9

— Jam visuomet stebėtinai sekėsi.

— Gerai sekėsi, nėra ką kalbėti. Nabagas jau beveik miršta.

— Bet vis gi jam pasisekė.

— Kokiu būdu?

— Nugį iš orlaivio nukrito tiesiog ant ligonbučio stogo.

— Turbut nemažiau išsigando ir jis.

— Turbut nemažiau išsigando ir jis.

LIETUVOS AUTONOMIJOS SKYRIUS.

Lakštas 69:
Frasas Kibortas, Chicago, Ill., (metinė mokestis) — 10.0
Buvo lakšte 68 — 1,610.3
Viso inplaukė Fondan — 1,620.3
Viso per abi daif Fondo — 12,495.6

J. O. Sirvydas, L. G. ir A. F. fia. sek.

KRASOS DEŽUTĖ.

Sekretorius. Tūps sekančiame Aciu.

B. P-is, Ten dalyvavęs. Negalės me sunaudoti. Rašykite trumpiau i aiškiau.

Vietinės Žinios

Nepaprastas susirinkimas Lietuvių siuvėjų unijos (visų 3 skyrių) įvyko pereitą pėtnyčios vakarą Tautiškame Name. Susirinkimo tikslas — tai rinkimas delegato ateinantiems metams. Susirinkime buvo įvykusi didelė tvarkė, mat socialistai dėjo visas pastangas, kad išrinkti savo šalį rinką p. Bekampį, kas jiems pavyko. Delei agitacijos už Bekampį buvo net kilę ginčai: statomi iš p. Auguno pusės 2 dolariai, bet p. Bekampis atsisakė statyti pinigų, kadangi jie tiek neturįs. P. Augunas taip

Prince Albert gerai parsiduoda užtai kad geras

Mūsų tvirtinimas, kad rukoriai vėly nori kokybės negu dovanų ar kuponų, išsiaiškina tuomi, kad rukoriai labai pageidauja Prince Albert pypkės arba cigareto tabaką visame civilizuotame pasaulyje. Dovanos ar kuponai niekad nebuvo duodami delei pritraukimo rukorių pirkti šį tabaką.

Nei valstijiniai nei nacijsrališki įstatai negali priversti mus duoti dovanas ar kuponus, ir nie kaip negali užkengti pardavimą Prince Albert!

PRINCE ALBERT

the national joy smoke

yra labai geras tabakas — ir padarytas per vienatinį patentuotą procesą, kuris prašalina kandimą ir gerklės džiovinimą. Ėmė 3 metus ir daug pinigų, to proceso išstobulinimui, užtai šiandien visi vyrai, kurie nori pypkę arba cigaretę rudyti gali taip daryti, nežiurint į liežu vio arba gerklės minkštumą!

Jūsų skonis ir užsiganėdinimas parodo, kad kokybė yra daugiau pageidaujama, negu kuponai ar dovanos.

R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY
Winston-Salem, N. C.



Ant kitos pusės blekinės skaityti: „Processas patentuotas Liepos 30 d., 1907.“

Galit Prince Albert pirkti visur, kur tik tabakas parduodamas, raud. kreps. 5c.; raud. bleš. 10c.; svar. ir pus-svar. bleš. humidoriuose, ir tame gražame kryštole humidoriuose su spindžiaus drėgnintojo viršeliu.

pasakė prakalbą ir sakė, kad naujai išrinktam delegatui nepaduos rankos. Pagaliaus vėl antrą kartą kilo betvarkė, kuriai esant išsikirstė. Ateinančiame N apie tai bus plačiau.

SLA. 76 kp. išvažiavimas atsi- bus Rupp. 6 d. Bergen Beach. Dalyvaus keli chorai ir bus prakalbos. Kviečiami visi atsilankyti. (Plačiau išurėk paskelbimą).

New Yorko klubo išvažiavimas ir tyrame ore susirinkimas atsi- bus ateinančią nedėdienį (rūgp. 6 d.) Van Cortland parke nuo 10 val. ryto. Geriausiai daly- žiūti 9 Av. „eleveiteriu.“ Bus pasikalbėjimai, žaislai ir kitokis linksmas laiko praleidimas. Kvie- čiami visi kuoskaitlingiausiai at- silankyti.

Brooklyno klubo išvažiavimas atsi- bus ateinančią nedėdienį į Wa- shington Parką. Pavyko viduti- niškai.

Paralyžius dar vis siaučia, kas- dien vis apserga po kokia 100—200 vaikų, o numiršta apie 15—30. Daugiausiai tai Brooklyne. Doktorai jau tvirtina, kad jie pradeda apveikti epidemiją. Ir už- tiesą, apsirgimų skaičius jau nesū- didina, bet kiek sumažėjo.

TMD. 3-čios kuopos susirinki- mas. Pereitą pėtnyčios vakarą buvo TMD. 3-čios kuopos susi- rinkimas. Žmonių buvo pusėti- nai susirinkę. Aptarta bėganti reikalai ir buvo dalinama „Dva- sios Gyvenimo Mechanika.“ Pirm- susirinkimo buvo perskaityti du referatai. Pirmą skaitė p. P. Ba- joras temoje „Tolstojaus gyve- nimas,“ o antrą p. J. Gedminas temoje „Gyvybės klausimas gin- čuose apie tautas.“ Referatai buvo labai žingėdūs. Nutarta žiemos sezonui rengti visą eilę referatų. Referatistus apsiėmė suorganizuoti p. J. Gedminas. Jau yra pasižadę paskaityti: P. Norkus, J. Gedminas, P. Bajo- ras, K. Karpavičius etc.

A. Martus jau sugrįžo iš savo kelionės po lietuvių kolonijas. Jis važinėjo su tikslu parinkti kiek aukų nukentėjusiems nuo karės.

Prakalbos rusų kalboje. Pro- pogandos ratelis rengia prakalbas rusų kalboje, kurios atsišubs pė- nyčios vakare (rūgp. 4 d.) ant kampo Roebing ir Grand Str. gatvių.

Gatvekarių streikas. Bronx su- streikavo kelios gatvekarių lini- jos. Prie jų prisidėjo ir 3rd Av. linija, ir taipgi karai vaikščio- janti tarp Brooklyno ir Post Of- fice (per Williamsburg tiltą). Streiklauzių mažai randasi. Ke- liose vietose įvyko muštynės tarp policistų ir streikuojančių darbi- ninkų.

Gavo leidimą vesti: Juozapas Kiveris, 213 No. 6th Str., su M. Tupčiauskiute, 105 Ainslie str. Juozapas Galiauskas, 237 Wythe Ave., su Barbora Bičiulai- ciute, 292 Metropolitan Ave.

Antanas Sventickas, 200 Mau- jer str., su Agota Dainauskiute, 181 Maujer Str.

Motiejus Urbanas, 35 Ten Eyck str., su Ona Stenioniute, 30 Ten Eyck Street.

Franas Černeckis, 304 Water Str., su Franse Balsaičiute, 79 Gold str.

Juozas Jackaitis, 310 Water Str., su Katriona Palubinskiene, 217 Berry Str.

Tamas Grigolaitis, 242 Nassau Str., su Barbora Obuchowska, iš ten-pat.

Juozas Kupčinskis, 552 Metro- politan Ave., su Louisa Marku- niute, 50 Talman Str.

Aleksandras Kulaitis, 139 Un- ion Ave., su Veronika Virbie- kiute, iš ten-pat.

Antanas Šliežys, 84 So. 1st St., su Juoze Tomaševska, 41 So. 3rd Str.

Stanislovas Kovarskas, 239 Kingsland Ave., su Katriona Ra- manauskiute, 508 Meeker Av.

Mateus Usas, 223 — 27th St., su Viktorija Lazauskiene, iš ten- pat.

pat. Franas Jodzevičius, 568 Driggs Ave., su Elžbieta Kaveriute, iš ten-pat.

Antanas Andriulaitis, 82 No. 5 Str., su Maria Zukauskiute, iš ten-pat.

George Bennett, 184 Heyward Str., su Celia Stanioniute, 74 Siegel Str.

PASEKMINGAS GYDYMAS

Geras daktaras duoda ligoniui gerą vaistą, kuris yra čystas, pa- darytas pagal taisyklių ir kuris yra gaudus. Toks vaistas yra Triner's American Elixir of Bitter Wine, kuris turi gaudų kar- tumą ir yra padarytas iš medika- liškų žolių ir raudono čysto vyno. Jis yra visada geras kada tik reikia išcystyti organizmą ir duoti jam daugiau jėgos ir energijos. Ypatingai kada pilvas, ink- stai ar kepenys yra netvarkoj, šis vaistas atneša greitą pagalbą. Ge- ras ant užkimo, sunkumo po valgiui, silpnybės, nerviško, silpno kraujo; pagerina apetitą ir malumą. Prekė \$1.00. Aptieko- se. Jos. Triner, Išdirbėjas-chemikas, 1333-1339 S. Ashland Av., Chicago, Ill.

Kuo toliau, tuo daugiau reika- lauja Triner's Liniment ir tas reikią, kad jis yra naudingas ir mylimas per visus. Geras ant reumatizmo, neuralgijos, štyvimo ir ištūnimo. Prekė 25c. ir 50c., per pačią 35 ir 60c.

REIKALAUJAME VYRŲ.

6 vyrų reikalaujame dirbti Iron Foundry. Taipgi 6 papras- tų darbininkų.

Greenpoint Metalic Bed Co. 118 Freeman Str. Brooklyn, N. Y.

DIDELIS PIKNIKAS

Rengiamas Draugystės šv. Juozapato, Subatoj. 5 d. rugpjūčio, (August), 1916 m. Pradžia 3 val. po pietų. Wenzell's Parke Bellevue, Schenecta- dy, N. Y. Įžanga tik 25c. ypatai. Pasarga: Vaziuojant reikia imti Cambell av., Karą, kuris daveja iki parkui. Su pagalba KOMITETAS.

Central Brooklyno Susivienijimo Lie- tuvių Amerikoje 76 kuopa Rengia viešą išvažiavimą, kuris atsi- bus Nedėl. 6 rugpjūčio (August), 1916. Bergen Beach.

Vaziuoti reikia Nostrand av., su užrašu priešakyje-gatvekario. Bergen Beach. Iš Central Brooklyno geria- sia imti Flushing arba Graham av. karą su persėdijimu ant Nostrand av. Bergen Beach gatvekario. Baigiant vaziuoti į viršminėtą vietą, giraitėje reikia išlipti, — bus žmogus, kuris nurodys vietą susirinkimo. Ivažiavimo rengimo komitetas.

Ar nori būti Gražus?

Jeigu taip, tai nusipirkite Mosties, kurią išdirba Mentholatum Co. ir visi daktarai ir aptiekoriai pripažįsta ge- riausia.

Ištepant moste veidą prieš einant gult per kelis vakarus padaro veidą tyru ir skaisčiu. Mostis išima viso- kius spuogus ir dėmes (plėtums) sau- lės nudegimus ir lašus. Mosties kaina \$1.00.

Merginoms, kurios nori būti raudo- nos, mes turime prie tos mosties pri- taikytą odos pudrą; vakare reik iš- tepti moste veidą, o ryte patrint su mūsų pudru, veidas palieka skaisčiai baltas-raudonas. Tas pritinka ir vy- ram. Mosties kaina, dežutė 50c ir 1 dolaris.

Odos Mullas tikrai išgydo spuogus, jeigu jie nepačina nuo sunkios ligos. Kaina 25c.

Jeigu jusų kvapas dvokia, mazgo- kite dantis kasdien su muilu. Dan- tis palieka balti ir kvapas kvėpiančiu. Muilo kaina — 25c.

Pinigus galite siųsti money orderiu ar 2-centinėmis stampomis. (33) J. RIMKUS. Holbrook, Mass.

PIGIAI PARSIDUODA gaminis in- žinas septynių arklių jėgos. Šitas in- žinas yra visai mažai naudotas, taip kaip ir anijas. Greit atsikauksiant šis inžinas bus pardotas visai pigiai; atsikauksiant ant sekandio antrašo: Vin. Struogis. 155 Hope Str., Brooklyn, N. Y.

TARPTAUTISOJI AKUSERIJOS MOKYKLA (Inc.)

Scranton'e, Pa. Pradės vėl savo darbą nuo 1 dienos rugsėjo mėn. (September), 1916 m. Dabar yra laikas moterims ar mergi- nomis įsirašyti į tuos kursus. Mokslas traukiasi iki Kalėdų. Priimamos esti moters ar merginos nuo 18 iki 45 me- tų amžiaus, bet tikslai tokios, kurios moka, bent savoje kalboje, rašyti ir skaityti. Įsirašymas atsieina \$125.00. Tos moters ar merginos, kurios tinkamai pereina kursą, gauna diplomą. Iš mo- kyklos jau yra išėję bent 35 diplomuo- tos akuserės.

Yra ir daugiau tokių mokyklų mu- sų šalyje, bet nei viena nesuteikia į taip trumpą laiką tiek pamokinių, kiek mūsų mokykla.

Pragyvenimas Scrantone nedaugiau- kas tuoja, kaip kituose miestuose. Mo- ters ir merginos, kurios nori turėti ne- priklausimą gyvenimui, tegul skubina- si įsirašyti į mūsų mokyklos akuseri- jos kursus. Kreiptiesi reikia po an- trašu: DR. J. SLIUPAS, vedėjas, 1419 N. Main Str., Scranton, Pa. (34)

ANT PARDAVIMO.

Puikiausia lietuviška karčiama Brooklyne, puiki bižniva vieta, ge- rai išdirbtas bižnis. Svarbi priežastis pardavimo. Pilnas informacijos gau- sit' atsikauksiant ypatingai ar per laišką į „Vien. Liet.“ Administraciją. 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. (30)

STAITAMSTOS PROGA

Išmokyti greitai Anglų kalbos. Amerikoni- ka mokykla pasek- mingai mokina per pačią visose dalyse Amerikos ir Kana- dos, ir klesose, die- tomis ir vakarais. Čia gali užbaigti gram- mar ir High schools kursus. — Graži ili- stracija, su daug ap- rašymų, knyga yra sukurama Biki Ra- sky, dėl platesnių ži- nių; įdekl kelias mar- kes prisistatimui kny- gos. Iškirps prisiskų kartą siųsime. Amerikoniška Mokykla, 1741 W. 47 St., Chicago, Ill.

Puiki Krautuvė ant pardavimo.

Parsiduoda krautuvė saldinių (ken- džių) ice cream, sodės, taippat cigarų ir cigarečių, vyriškų marškinių ir kaklaraikiškių, su daugybe kitų daiktų. Vieta gera ir nuo daugelio metų išdirbta, apgyventa lietuviams ir eln- kais. Parsiduoda iš priežasties savi- ninko išvažiavimo į kit miestą. Greitai atsikauksiant parsiduos už labai prieinamą prekę. Atsišaukite po 324 Plymouth St., Brooklyn, N. Y. (32)

KIRPIMO MOKYKLA!!!

Mokinkitės kirpimo vyriškų drabužių. Duodu kirpimo, braižy- mo ir proporečių lekeijas ypatis- kai ir per laiškus pagal „Dvide- simto šimtmečio sistemą.“ Pri- statau petrinas į visus miestus Su- vienytų Valstijų ir Kanados. De- lei platesnių informacijų kreipki- tės šiuo antrašu: L. G. KAZIUNAS. Atsišaukite po 96 Maujer Str., Brooklyn, N. Y.

Phone 4325 Stagg, 2878 Stagg
Lietuviška aptieka
MARCY PHARMACY
S. COHN, Mgr.
76 Marcy Ave. Cor. 1st Str.
Brooklyn, N. Y.
Mes laukome tikrą IREJEVĄ

Paaishkinimas del visų žinios.

Mes parduodame ir perkame viso- kios rūšies bižnius po visas dalis Ame- rikos. Jeigu nori pirkti bent kokį biz- nį arba į parduoti tai visuomet kreip- kitės ypatingai arba laišku. Norėda- mas parduoti bižnį parašykite koks bižnis yra, kaip senai išdirbtas, ir už kokią prekę norėtumet į parduoti. No- rėdamas pirkti paminėkite kokiam mieste norite, kokį bižnį, ir kiek maž- daug galėtumet įnešti pinigų. Taippat mes išpildome visokias apeliacijas ir paduodame visokias provas geriau- siams advokatams, kaip legaliskas, taip kriminaliskas. Taippat einame už perkaltėtojus visokiuose reikaluose. Visus augščiau paminėtus dalykus mes atliekame teisingai ir sąžiningai. Rei- kale visuomet kreipkitės pas:

M. Ballas ir J. Bush
119 Grand St. Brooklyn, N. Y.
(Nov. 29, 1916).



Visada busi pilnai užganėdintas, jei pirksi **FORNISIUS** pas Maliauską ir Vidziungą. Musų prekės daug žemesnės, negu kur kitur. Duodam ant lengvų išmokesčių po \$1.00 ant savaitės

MAY FURNITURE CO.
687 3rd Ave. (3rd & 6th Sts.)
Brooklyn, N. Y.

Kada persišaldai įtrink kaklą, krutinę ir apaciąs kojų D-ro Richter'io **PAIN-EXPELLER** Tuojau apsaugoja nuo ligų ir gydo Tikras tiktai su pažymėta marke „IKARA“ 25c. ir 50c. butelukas visose aptiekose arba stačiai nuo F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington Street, New York, N. Y.

ATIDAI
Draugystės, Klubams ir Kuopoms. Mes išdirba- me viską kas tik reikalinga del draugijų. Viso- kius ženklus, guzikučius, kukardas (badges), žar- pus, Vėliavas ir antspaudas. Guzikučių (buttons) prekė nuo \$25.00 už šimtą ir augščiau. Tankiai musų vientaūčiai kreipiasi pas žydėlius, kurie nepažindami lietuvių Tautos istorijos, atlieka augščiau minėtus darbus netinkamai. Mes prane- šame savo tautiečiams, kad darbą atliekame atsa- kančiai. Del platesnių žinių kreipkitės pas: **STUPAS & CO.** 123 FERRY STREET, NEWARK, N. J.

DANTISTAS.
Kiekvienas užganėdintas geru patalymu! **Gvarantuotas ant 20 metu!** Uždėjimas kepuraitės 22 k. \$5.00 Užplombavimas 50c. ir augščiau. Išvalymas 50c. Užplombavimas anks \$1.00. Skaudantį dantį duok ištranki rytė, o vakare duok apžiūrėti. **SANITARY DENTAL PARLOR** 307 BEDFORD AVE. TARPE 1-mos ir 2-ros gatvių. Brooklyn, N. Y. Sosikalba lietuviškai, lenkiškai ir angliškai.

Tel. 4428 Greenpoint
Dr. J. WALUKAS
VALANDOS:
nuo 8 iki 10 1/2 ryto
„ 1 „ 3 po pietų
„ 6 „ 8 vakare
Nedėliomis pagal sutarimą.
69 SO. 3rd ST., BROOKLYN, N. Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
270 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučių ligų.
OFFICE HOURS:
8-10 A. M. 12-2 P. M. 6-8 P. M.

DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
161 Franklin St., ir kampas Second St.
Ligonius prima:
ryto nuo 8-9 po pietų nuo 1-2:30
ir vakare nuo 6-8
Telephone 1587 R. Elizabeth.

DR. LOUIS H. HANSEN, (Suc.)
Dr. LOUISE C. BALL
Chirurgas Dantistas.
251 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Kampas Roeblio Str.
Taiso ir ištraukia dantis be skausmo. Nevel- kus pripildo auksu, platinu ir cementu. Įdeda naujus; uždeda kepuraites iš auksu arba por- celeno. **OFISO VALANDOS:**
Nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
VISOKIS DARBAS GVARANTUOTAS.
Seniai įsteigtas bižnis 25 met.

VLADO LESČINSKO
Aptiekoj Drūgstoriųje galima gauti „Vienybę Lietuvninkų“ pavieniais numeriais, arba užsipre- muoti ir duoti apgarsinimus. Eureka Red Cross Pharmacy 315 Walnut Str., Newark, N. J.

Telefonas: 6426 Market
Daktaras
JONAS J. KASKIAUCIUS
VALANDOS { 8-11 ryte,
1-3 po pietų,
7-9 vak.
Seredomis 8-11 ryte.
341 Walnut str., prie parko.
NEWARK, N. J.

Tel. Williamsburg 5334
Daktaras
JOEL M. ZAMETKIN
CHIRURGAS DANTISTAS
OFISO VALANDOS
Nuo 9 ryte iki 8 vakare
202 Marcy Ave. prie Broadway
BROOKLYN, N. Y.

Jonas S. Lopatto
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietu- vių advokatas pabaigęs Pensylva- nijos Universitetą), užsilma varamu prory visuose teismuose.
Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA.
Office Phone Peoples 37
Residence Bell 47
Peoples 1100

LIETUVISKOS MUZIKOS KONSERVATORIJA.
395 Broadway,
So. Boston, Mass.
Laiko atotsgves.
Muzikos mokslas vėl prasi- dės 10 d. rugsėjo ir eis kaip ejęs visą mokslo sezoną.

Kiekvienai MOTEREI žinotina Specialistas Moteriškų Ligu. **JOSEPH LIPMAN, M. D.** 314 E. 50th St., New York. **OFISO VALANDOS:** iki 10 val. ryte; nuo 1 iki 2 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare. Nedėliomis pagal sutartį. Egzaminavimas DYKAI. Mes iš- tiriname ir pasakome visas ligas ir pagelbstime. Iš kitur atvažia- vusiems ligoniams paruparinam vie- tą, kol gydosi. Reikalui esant, kreipkitės, mes apžiūrėsime ir duosime prietelišką rodą. Patar- navimas visai pigus. Neuzmir- kite mano antrašo. **DR. J. LIPMAN,** 314 E. 50th St. NEW YORK. Art 2nd Avenue. — Kalbame lietuviškai. —

Telephone 885 Greenpoint
PUIKIAUSIA UŽEIGA
Kada tik nueisi, visada sveteliu pilna pas
Alex Shrupski
SVEIKIAUSI IR GERIAUSI VISOKIOS KUŠIES GĖRI- MAI IR KVEPIANTI CIGARAI.
Alex Shrupski, Savininkas
61 South 2nd Street, Brooklyn, N. Y.

Nerviški Žmonės
džiaugsis dažinojus, kad ju sveikata gali būti žymiai pagerinta ir, kad ju nervų sistema bus pastebėtina sustiprinta t. y., jeigu tokie žmonės vartos
Severa's Nervoton
(Severos Nervotoną) nuo pat prasidėjimo ju nervų suirutės. Toji gyduolė yra visiškai atsakanti ir, vartojant nuo įvairių nervų ligų, ji trumpame laike parodys savo stiprinimo įtekme. Ji suteiks pagei- daujantį palengvinimą nuo
proto slėgimo
insomnijos bei nemigio
nervų išsėmimo
histerijos ir nerviško. Kaituoja \$1.00
Rakytite ir reikalaukite mūsų cirkuliorų: „Severos Nervotonas“ — kada ir kaip ji vartoti. Siunčiamas dovanai.
Severos Preparatą parsiduoda visur aptiekose. Reikalauk vardo Seve- ros, o tuomet apsaugosi nuo prigravytės. Negalint gauti Severos Prepara- to savo apieilinkėje, užsisakyk tiesiai, adresuojant:
W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Advokato pranešimas.
Pranešu lietuviams, kurie prašydami man provas, idant aprašytumėte kuoplačiausiai apie atsitikimą koliestvos pirmoje gro-matoje.
Aš esu tas jats, ką provoje M. Jurkonio prieš Lackawanna mai-nų kompaniją išgrajinau \$50,000 ir J. Andriušio provoje prieš Rea-dingo mainų kompaniją išgraji-nau \$25,000 tarpe daugelio iš-grajintų kitų provų.
(Advokatas)
E. S. Yankaus,
164 Nassau St., New York, N. Y.

ADVOKATAS KAZIS KRAUČUNAS.
Buvęs 9 metų Skrybius Viršijūnų, Inspekto-rum Survenų Valstijų Imigrantų: tur-vias tiesa kaip Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir d-parti-mentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipki-tės laisvai, įdėdami krasos ženklelį atsky-mui. Vedimui syarbių bylų ir reikalų, pribuna ypatingai į visas Valstijas ir miestus su ly-pareikalavimu. Adresas:
KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law
403 Lyon Building, Seattle, Wash.

LIETUVISKAS
Fotografistas
ir
Maliorius
Geras Darbas
ir visiems
Prieinama Prekė
J. STOKIS
177 Nassau Str.,
kampas Bridge Str., Brooklyn, N. Y.

PAMEGINKIT SKAITYT Savaitinį Laikraštį "LIETUVA"
Didelis 8 puslapių laikraštis su paveiksiais, eina 24-tus metus. "LIETUVA" yra politikos, lite-ratūros ir mokslo laikraštis, pa-duodantis daugiausiai žingeidžių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio. Laikraščio kaina
Už visą metą tik \$2.00
Už pusę metų tik \$1.00
Vieną numerį gausite uždyką, jei pareikalausit, adresuodami:
"LIETUVA"
3252 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILL.

REUMATIZMAS! REUMATIZMAS!
Kodėl kentėti taip didelį skau-dėjamą REUMATIZMĄ? Visi juo-kiai iš Reumatizmo, kurie tikrai varioja aptiekorius F. A. URBO-NO MILTELIUS (proškus powder) ir LINIMENTA, tie šiandien yra sveiki. Taigi ir Jūs galite lengvai pasveikti ir sykį juoktis su svei-kaisiais iš reumatiskų skaudė-jimų.
REUMATIZMO MILTELIUS ir LINIMENTA
galite gauti per pačią tiktai už \$1.25.
Visi kreipkitės adresuodami:
F. A. URBONAS, Aptiekorius,
151 METROPOLITAN AVE.,
(KAMPAS BERRY STREET)
BROOKLYN, N. Y.
Telephone Greenpoint 1411

VIENATINĖ SVETAINĖ
734-736 3rd Ave., So. Brooklyn, N. Y.
Galima užsisakyti Ballams, Mitin-gams ir Veselioms, (restuvėms)
Užlaikau puikius kambarius: atke-liavusieji iš kitų miestų gali gauti puikią nakvynę.
Taipgi suteikiu draugiškus patarimus.
PUIKIAUSIA IR SMAGIAUSIA LIETUVIAMS UŽEIGA:
Skanus Alus, garsi Arielka, Ellus, visoki Vynai ir kvepeni CIGARAI.
Wm. SHEDLOW'S
734-736 3rd Ave.
SOUTH BROOKLYN, N. Y.
Telephone 1295 South.



Telephone 2372 Greenpoint.
Macys & Marcin Furniture Co.
LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ
Visi myli gražiai papuoštus namus. Ateikite pas mus ausipirkti gražius ir pigius rakandus-fornišius.

PIGŪ! PIGŪ!
Mes pardudame fornįčius mokant ant savaitės po \$1.00 arba \$1.50, arba ant mėnesio \$5.00.
Nepamirškite mūsų krautuvės, ateikite persitikrinti.
MACYS & MARCIN Furniture Co.
198-200 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Tarpe Bedford ir Driggs Ave. Šale Comedy Teatro.

Visas Darbas Gvarantuojamas. Ištraukiame dantis be skaudėjimo su gazu ir su vaistu, kuris nepiliedžia jokie skaudėjimo. Patarnaujame ko-dinai atsakančiai ir susikalbame visoms kalboms. Užganėdinimas užtikrin-tas.
Dr. SALETAN & POSNER
SURGEON DENTIST
313 BEDFORD AVE.
KAMPAS SO. 2nd STREET, BROOKLYN, N. Y.
10 metų toj pačioj vietoj.

!!!NEATSISAKYK NUSIPIRKT ŠIĄ KNINGĄ!!!
ŽEMIŲ DULKĖS
Parašyta garsios apysakų rašėjos M. Rardzevičiūtės.
Kningoje žemių Dulkės telpa daug puikių užimančių apysa-kačių, gerian sakant gyvų vaizdėlių iš Lietuvos gyvenimo.
Intalpa: Du atsitikimu-abu nelukėtu. Antras: Po tėvų pastogės. Šitoji apysakaitė tai lietuvių gyvenimo veidrodis, kuri nušviečia Lietuvos gyventojų šiaudinę bakažėlę, kaip lietuvis nors vargą neš-damas, bet budamas sveikas-linksamas vaikštinėdamas Dubisos, Ne-muno ir šėsupės pakrantėms po sunkaus darbo uždainuoja: tik klausykite:
Valio, mano dalgeli,
Valio, Valio ir tt.
toliau dar smarkiau ir linksmaiau uždainuoja:
Mergyte mano,
Tekėk už manęs,
Tai tu nežysi,
Varge nebusi, ir tt.
Trečioji: Naktibildā. Šiame vaizdelyje aiškiai nupiešiama kaip Lietuvos vaikinai praleidžia daugelį naktų — slankiodami pas Myli-masias.
Ketvirtoji: Vakaruškos svetainėje. Gyvas vaizdelis Lietuvos suaugusių ir jaunų žmonių, kada susirenka į burelį ir linksminasi: pilni gyvumo ir malonumo, mergelės viliodamos uždainuoja:
Eik šian mergužele,
Eik šian lelijele, ir tt.
Penktoji: Slapta pasiuntinystė. Puikus anekdotas piršlio nū-ėjus pas merginą su vaiku. Tarp pašnekų į merginą uždainuoja:
Vai gieda paukštelė,
Čia tavo mergelė,
Švari, verpėjėlė,
Daili, audėjėlė ir tt.
Visoje kningutėje perdėm aprašomas Lietuvos žmonių gyveni-mas. Kiekviename apsakymelyje indėta po keletą dainėlių. Žemių Dulkės butina papeiga perskaityti, prakalbininkui, rašėjui, kores-pondentui — žodžiu sakant kiekvienam. Žemių Dulkės tai geriau-sia lietuvių kalboje apysaka. Neatidėliok, bet nusipirk šiandien. Prekė šios daug reiškančios kningos labai žema — vos 50 centų.
Pinigus siųskite stamponis.
Reikalaudami adresuokite:
„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“ ADMINISTRACIJA.
120 GRAND STREET, BROOKLYN, NEW YORK.

NOTARIJUS (REJENTAS)
JUOZ. O. SIRVYDAS
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Kokie tik legališki popieriai ir do-kumentai reikia užtvirtinti ir pada-ryt—čia yra padaroma: Devier-nostis, pirkimo bilos, liudijimai, certifikatai, vekseliai, etc. etc.

GERA PROGAI!
Gramatika angliskos kalbos mo-kytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00
Vaių Drangas arba kaip mokyti skaityti ir rašyti be mokytojo... 15c
Naujas Budas mokyti rašyti be mokytojo... 10c
Aritmetika mokinimui ro-kundų, su paveiksiais (apda-ryta)... 35c
Viso \$1.60
Kas atsiųs iškirps šitą aparsti-nimą iš "Vienybės Lietuvninkų" ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.
P. Mikolainis
Box 62 New York City

Thomas Yermalas
186 Grand Str.
Brooklyn, N. Y.
Didžiausia krautuvė visokių vyriškų ir moteriškų aprėdai: marškinių, kalnierių, nektaių ir žodžiu sakant visko galima gaut, kas tik yra reikalinga pasirėdymui.
Nepamirškite savo tautiečio

LIETUVIŠKA RESTAURACIJA
Švariai užlaikoma, grei as ir prie-lankus patarnavimas.
Atvažiuavę svečiai iš kitų miestų ir vietiniaiatsilankykite, o gausite puikius valgius kokių tik kas pareika lausite. Priektam užlaikau puikius kambarius nakvynėms, kaip vieti-niams taip ir atkelevusiems iš kitų miestų. Kreipkitės po šiuo adresu
A. DIRZULAITIS
102 Grand Str. BROOKLYN, N. Y.

ANT VAKACIJŲ
Duokit mums jūsų orderį, o mes jums pristysime per eks-presą, užmokėta. Jums nieko nekaštuos persiuntimas į na-mus. Geriausi vynai ir li-ke-riai, gaudami visokiomis kainomis pas: —
H. & H. REINER
DISTILLERS & IMPORTERS
175 to 197 Stagg Street
Art. Graham Ave.
Brooklyn, N. Y.

Telephone 3076 Stagg.
HERMAN APELER SALIUNAS
Alus, Vynas, Likierai ir geri Cigarai
398 Grand Street
kampas Rodney St. Brooklyn, N. Y.

Vietinė DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA
KRAUTUVĖ
Muzikališku Instrumentų
Visokio skyriaus



Pranešu visiems, jog aš užlaikau tikrai lietuvišką krautuvę, kurioj galite gauti Laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, Spilkų, Kolėkų, Kompasų, Kryžių, Bronzalių ir įvairių kitokių daiktų. Taipgi rekerdy visokiose kalbose su puikiausiomis dainomis ir šokiais. Įvairiausio išdarbio Armo-nikų, Smukų, (Skripkų), Klarinetų, Triubų ir daugybę visokių muzika-liškų instrumentų. Taipgi užlaikau Maldakningių ir visokių gražių Popierių laiskams rašyti su įvairiais aprašymais. Visokių magiškų Mo-nų daiktų ir kningų su pagalba ku-rių galima padaryti įvairias štu-kas
Taipgi taisome visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, bran-zalietus ir muzikališkus instrumentus: armonikus, smukus, klarinetus, triubus, pianus, vargonus. Darbą atliekam gerai ir pigiai. Užsakymus išsiunčiam greitai į visas dalis Amerikos ir Kanados. Visi daiktai pirk-ti mano krautuvėj yra gvarantuoti. Vieną kartą pirkęs pas mus, pasi-liksi ant visados mūsų kostumeriu. Taipgi pirkdami daug tavoro ant syk gausime pigiau ir galime parluot pigiau. Pardudame agentams. Užlaikome įvairaus tavoro „in stock“. Padarome visokius instru-mentus ant užsakymo.



Reikalaudami kokio nors tavoro adersuokite:
J. Girdes
103 Grand St.
Brooklyn, N. Y.
Telephone 4659 Greenpoint

Telephone 1331

Vik. P. Zelwis
Lietuviškas graborius.
Baisamuotojas ir laidotuvių Direk-torius. Karietos laidotuviams, vesel-oma ir krikštynomis.
Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street,
Waterbury, Conn
Lietuviai, kreipkitės reikale.

Geriausia dovana draugams Lietuvoje yra lietuvių katalikų savaitinis laikraštis **"DRAUGAS"**
"DRAUGAS" paduoda žinių iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos lietu-vių gyvenimą, suteikia daug skaity-mo iš visuomenės, politikos, litera-tūros, gyvenimo, ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbinin-kams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.
Rusų cenzura "DRAUGA" Lietuva įleidžia
"DRAUGAS" atsielina met. \$2, pusel m. \$1:
Užsieniuose metams \$3, pusel metų \$1.50
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Drovers 6114

JONAS MATHUS
(MATUZEVIČIUS)
Didžiausias ir Puikiausias visame South Bostone Lietuviškas
SALIUNAS
Sveikiasi ir geriausi visokios rušies gėrimai ir kvepeni Cigarai. Puikių užkandžių, prielankus patarnavimas.
JONAS MATHUS
(Lietuvis Savininkas)
342-344 W. Broadway,
SOUTH BOSTON, MASS.
(Arti Lietuviško Laudybės Drau-gijos namo.)

TESIASI PRIĖMIMAS PRENUMERATOS ANT RUSIŠKO DIDELIO DIENRAŠČIO "RUSSKAYA ZEMLYA"
kuris išeina kas dien ir kuriame telpa straipsniai, žinios, karikatūros ir paveiksai dienos klausime.
K A I N A:
Suvien. Valstijose, metams \$3.50;
pusel metų 1.80;
trims mėnesiams 1.00.
New Yorke ir užsienin metams 6.50;
pasmėčiui 3.50.
Užsirašydami adresuokite:
"RUSSKAYA ZEMLYA"
231 E. 17th St. New York, N. Y.

DIDŽIAUSIAS LIETUVISKAS PARDAVĖJAS VYNO IR LIKERIŲ AMERIKOJE
SIDNEY F. MILLER
WHOLESALE LIQUOR DEALER
IMPORTER
116-118 UNION AVENUE
NEAR GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
Tel. 3278 STAGG

REIKALINGI AGENTAI ANT GERŲ ISLYGŲ.

DAUNOROS

TREJOS DEVYNERIOS
arba
TREJANKA

Susideda iš 27 įvairių gydančių žolių ir šaknų.

Sutaisyta su degtine arba virintu vandeniu yra geriausia vaistu arba karcio vynu dėl skonio.

Gydo visokias skilvio ligas, nemalimą, gumbą, dispepsiją, išputimą, riemenį, dieglius šonuose, krutinėje ir nugaroje, patukimą, sunkumą ant krutinės ir visokias kitas skilvio ligas. Geriausiai pataiso apetitą.

VARTOJIMAS: Viena pakelį šitų gydančių augmenų užmerkti į vieną kvartą cisto spiruto ir tiek pat vandens, arba išvirti cistame vandenyje ir po 24 valandų gerti po pusę stiklo arba mažiau.

VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius
229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Kampas North 4-tos gatvės.

„Trejos Devynerios“ (Trejanka) išlikimusi Lietuvių draugų-gydytojų įvairiose negalėse b. l. ligose. Tačiau reikia žinoti, kad tik Daunoros „Trejos Devynerios“ yra tikrai lietuviškos. Jų, tai ir reikalaukite apieškose, bet jei nerastite, tai rasykite žemiau paduotu adresu, prisiunčiant 35 centus, o tuojau apsiursite.

— NEPAMIRŠKIT —

Tautiško Namo,

Extra, parankiausia Salė veselims, Baliais, Teatrams ir mitingams.

Skannus alus, gardi degtinė, visoki likierai, puikūs Cigarai.

Skannus užkandžiai ir nakvynė.

A. RAZUTIS

301-108 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint

LIGONIO ŠEIMYNOS PADĖJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE

S. L. A.

Visi lietuviai rašykite prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant \$150 iki \$1000 ir priegtam, mokėdami po 30 c. į mėnesį, gaunate \$5 S. L. A. po \$6.00 į savaitę pašalpos ligoje.

Reikalaudami informacijų, kreipkitės šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS, S. L. A. Sekr.
307 W. 30th St., New York City.

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
— pas **PETRA A. DRAUGELI** —

Skannus alus, gardi arielka, elius, visoki vynas, krepti cigarai, ir puikūs užkandžiai. Salė dėl mitybos.

Nepamirškite šios atskaitos vienos vietos, o busit užgandinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

Konkursinis

Geografijos Vadovėlis

Kaina 50c.

Apdarytas 75c.

I. J. Paukštis & Co.

220 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Tel. 2334 Greenpoint.

H. B. ROSENSON,
BROOKLYN, N. Y.

817-819 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

12 didelius ir 12 mažus.

PRITELIAI LIETUVIAI

Jei norite turėti gerą laikraštį, tai užsisakykite

“ATEITI!”

“ATEITIS” išeina 3 kartus į savaitę: Uteminkais, Ketvergais ir Subatomis ir darbo žmonėms pilnai atstoja dienraštį.

“ATEITIS” eidama 3 kartus į savaitę paduoda naujausias žinias iš visokių atsitikimų visam pasauliui.

“ATEITIS” yra vedama gabų redaktorių, kuriai sandarbininkauja visą eilę įžymiausių lietuvių rašytojų.

“ATEITIS” kaina tik \$2.50 metams ir \$1.50 pusei metų. Užrubėžį \$3.50 metams ir \$2.50 pusei metų.

Norintiems “Ateiti!” pamatyti, vieną numerį siunčiame dykai. Adresas:

ATEITIS PUBLISHING CO.,
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. 2320 Greenpoint — Telephone 7867 Main

GRABORIUS

JUOZAS GARŠVA

Mano firma gerai atlieka sekancius darbus: išbalsmuoju ir laiduju mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošiu nuo paprasčiausių iki prakliniausių. Parsamdau karietas laidotuviams, veselioms, krikštyms ir kitoms pasivažinėjimams.

Visiui minėtai reikalais kreipkitės pas mane, o busit užgandinti.

144 NORTH 5th STR. OFFISAI: 264 FRONT STR. BROOKLYN, NEW YORK.

New Plaza Hall

Dvi **DIDELĖS SALES DEL BALIU, BENKIETU, YPATINGAI VESELIU IR LINKSMU VAKARELIU**

PUIKUS KAMBARIAI MITINGAMS ARBA ŠIAIP VISOKIEMS SUSIRINKIMAMS IR T. T.

A. Miller, Savininkas

121-31 Havemeyer Str., 265-267 So. 1st Str., 318-324 Grand Street
BROOKLYN, N. Y. Telephone 4437 Stagg

M. Mierzwinski

uzlaiko dvi didelias **BUČERNIAS,**

kuriose galima gauti visokios MĖSOS užlaikomos pagal krajavą madą, kaip tai: Skilandžių, visokių Dešrų ir visai padarytos Rūkintos Mėsos, Jaujų Paršinkų, Kumpių, Krajavų Taukinių ir Kudų Lašinių.

Visados Sviežia Mėsa ir čystai užlaikoma.

75 Grand Street
Kampas Wythe Ave. — **BUČERNĖS** — **Kampas 3-rd Street**
BROOKLYN, N. Y. NEW YORK, N. Y.
Tel. 3359 Greenpoint Tel. 2174 Orchard

NORĖDAMAS GAUTI GERUS CEVERYKUS

eik visada pirkti pas **Simaną Pociuną** Cia gausi Čeverkykus gerų išdirbusių, kaip **EMERSON** ir kitų. Reikalau damas užėj.

S. POCIUNAS

127 Grand St., kampas Berry St., Brooklyn, N. Y.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Koscinskos Parodos už rupestingą ir artistiską išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbą apiekti guodotiniams Kunigams ir guodotinioms Drangystėms, kad aš dirbu visus angliu paminėtus daigtus **PIGLIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI**, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Puikiausia ir smagiausia lietuviams užeiga pas

Jokuba Kancieriū

Skannus Alus, Arielka, visoki Vynai, Elius ir Havanos Cigara. Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur nepamirškite šios puikios vietos.

253 Wythe Ave.
Kampas North 1-st Str.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. 5311 Greenpoint.

Tel. 279 Greenpoint.

Geriausia lietuviams užeiga

pas **JONĄ KULBOKĄ**

Skannus Alus, Gardi Arielka, Visoki Vynai, Kvepianti Cigarai.

291 Wythe Ave.
Kampas So. 1-st Str.
BROOKLYN, N. Y.

Teisingiausia Lietuviška Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užgandinti.

SIUNČIU PINIGUS visas dalis vieto kuo greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaulių \$30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėti dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLASOS HÔTELIS, Skaniausi ir sveikieji visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8—R)

THE LACKAWANNA

Parankiausi geležinkelio Europos keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdevinėja bagažą ir perveža pasižirčius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų anglių keliai).

Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Scrantoną ir Anglijų Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.

Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.

Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių kasdien.

Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susisiekimas.

Artimesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

George A. Cullen,
Passenger Traffic Manager
90 West Street, N. Y.

Telefonas, Dickinson 3956 M.

Dr. Ignotas Stankus,
1210 S. Broad St. Philadelphia, Pa.

OFISO VALANDOS Nuo 9 iki 11 rito
“ 7 iki 9 popiet
“ 7 iki 8 vakaro

NEDELIOJIMAS “ 9, 11 rito
“ 1, 4 popiet.

SAULE
THE SUN.

Du-kart nedėlinis laikraštis magiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulyje.

ĮŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYCią

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj Ant viso mėto \$2.50
Ant pusės mėto \$1.25

EURO Rosijoje ir Lietuvoje \$2.50
Anglijoje ir Skotlandijoje 15 sh.
Prusose 15 markų.

Priek tam pilnai užsimokėjus kaitlytojais kas mėtas gauna DOVANĄ vieno Kalendorių.

Adresavokite:

W. D. Boczkowski & Co.
510-522 W. South St.
MAHANAY CITY, PA.

PIRMAS LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas. Vidutiniska čienia

G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Telephone 3674 Stagg

Robertas Gabrecht's CAFE

KASDIEN

Szutinti Kliamsai ir Kliamsu Sriuba

Puikiausia užeiga del visų. Skannus Alus ir visoki Likierai, kvepianti CIGARAI. Visoki užkandžiai dovanai.

355 GRAND STREET, KAMPAS MARCY AVE. Brooklyn, N. Y.